

# *Flugfiske* i Norden



Stor torrflugeöring    Så kastar du tvåhands  
Den perfekta gäddflugan    Konsten att elfiska

# Berkley®

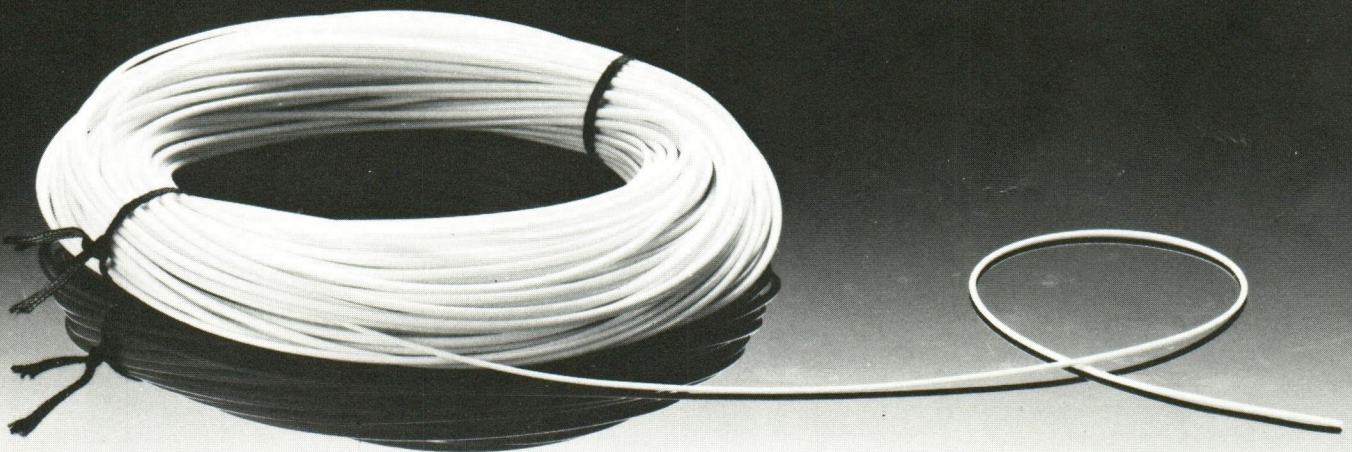
## BERKLEY SPECIALIST

Flugfiskeutrustning för dig som kräver lite mer. Berkley – din garanti för väl balanserad utrustning – utvecklad i nära samarbete med USAs främsta flugfiskare.

Unna dig en Berkley-utrustning!



FISKREDSKAPSINDUSTRI AB 335 00 Gnosjö 0370-920 15



**MASTERLINE** är den engelska fluglinan som gjort (och fortfarande gör) sitt segertåg över den flugfiskande världen. Finns för alla behov och alla plånböcker. **KONTAKTA DIN SPORHANDLARE**

Generalagent Fly-Dressing, Huskvarna, tel 036/13 41 97

## Guldkorn från Glomma

Kan man bli flugfiskare genom att gå på kurs?

Som en av de fyra "magistrarna" på FiN:s veckolånga intensivkurs vid övre Glomma i början av juli i år, skrytsamt kallad "flugfiskeuniversitet", skulle jag naturligtvis gärna vilja svara ja på frågan.

Men det ärliga svaret är naturligtvis ett nej – alla 40 eleverna var redan flugfiskare när de kom till Glomma, men förhoppningsvis var de något duktigare flugfiskare en vecka senare, och sannolikt flugfiskare som hade ännu mer nöje av sitt flugfiske. Fullfjädrade hinner vi ju aldrig bli, tack och lov, men åtskilliga elever vittnade om "guldkorn" de plockat upp under kursens gång, om förmenta mysterier som plötsligt fått sin förklaring och om fiffiga knep som det skulle tagit dem åtskilliga fiskesemestrar att komma underfund med på egen hand.

Alla 40 var som sagt flugfiskare redan när de kom till kursen, men några var nybörjare medan andra hade flera års erfarenhet – några hade till och med flugfiskat i tio år eller mer. Men trots det var det inte svårt för oss lärare att konstatera att det vid kursens början fanns vissa brister i flugfiskevetandet, som var gemensamma för så gott som *alla* kursdeltagarna.

Den mest påtagliga bristen gällde något så skenbart elementärt som kasttekniken. De flesta av oss flugfiskare är rent ut sagt usla kastare, och det är uppenbart att det flugkastkunnande vi behöver inte går att lära per bok – ja, att hejda spöt i bakkastet vid "klockan tolv" och att vänta på linan, det kan vi läsa oss till, men sedan tycks det vara stopp för de flesta. Och frågan är om inte de allt förlåtande moderna kolfiber-spöna lurar oss – de tillåter ju kast på tolv-femton meter med fel teknik eller ingen teknik alls... med gamla tiders canespön blev sådana kast ren spagetti, och då visste vi i varje fall att vi gjort något galet.

"Kastmagistern" Dick Riberg hade därför uppgiften att mer eller mindre "omskola" sina elever, och via tuffa fyratimmarspass lära ut vad *timing* är för något – ett perfekt kast på tio, tjugofem eller tjugofem meter har ju ingenting med vare sig armstyrka, spömateriell, spölängd eller linvikt att göra utan är en ren produkt av en teknik, där *timing*en är den viktigaste ingrediensen.

Kursdeltagarna smorde muttrande varandras skuldror med liniment efter varje sådant kastpass... men jag kunde under de fortsatta övningarna under schemarubriken "Praktiskt fiske" konstatera att kastutbildningen gjort kolossal nytta.

(Det var f.ö. inte utan en viss avund jag noterade detta, eftersom jag själv fortsätter att skyffla ut mina flugor med en "hemkokad" och sedan mer än trettio år innött stil, som tycks trotsa all omskolning).

Kasttekniken är alltså något som väl lämpar sig för kursverksamhet, men jag kunde också notera andra, gemensamma brister. Det som kallas "läsa vatten" är något självklart för mycket erfarna flugfiskare, och för fiskare som vuxit upp vid rinnande vatten, det sitter liksom i ryggmärgen. Men för många yngre flugfiskare är det uppenbarligen ett rent mysterium – även sådana med flera års erfarenhet ödade alltför många kast på uppenbart improduktiva delar av älven. Jag vågar gissa att brister i kunskapen om fisken (harr, den här gången) är anledningen, och att alltför vaga funderingar om vad harren äter och hur och när också låg bakom den vanliga vanföreställningen att bara man envisades tillräckligt länge med flugan, så skulle harren till slut hitta den och nappa...

Men även sådant går att lära, och lära ut, på kurs – under förutsättningen att undervisningen förläggs till ett lämpligt fiskevatten. Att vara lärare under sådana förhållanden är utomordentligt tacksamt... som till exempel, för att ta en episod ur högen under FiN-kursen vid Glomma, att svara på frågan om lämplig fluga när samtliga utvadade elever kring midjan hade en myllrande bård av nykläckta, mahognybruna nattsländor i storlek 14...

Fiskevattnet är med andra ord den bästa läraren, och när Glomma mot kursens slut blev allt generösare efter en tids högvatten, var det uppenbart att det fanns åtminstone ett ämne – fiskeetik – där vi äldre fiskare inte har mycket att lära de yngre. Möjligen kan vi fungera som varnande exempel – det fanns på samma camping några kaggfiskare som kvirrade missnöjt kring sin halvtomma plastbox, medan kursdeltagarna lyckliga bar varsin harr till stekpannan eller röklådan.

Bengt Oste

# Flugfiske i Norden

NR 4 okt 1982

### INNEHÅLL:

Tjocka Pelles hädanfärd .....	sid 4	Läsarnas flugor .....	sid 28
Tips för varma vadarben .....	sid 7	Tänkt och tyckt .....	sid 31
Våtfluga på mitt sätt .....	sid 8	Sikflugfiske .....	sid 32
"... när allt annat sviker" .....	sid 9	Bokbiten .....	sid 35
Så kastar du tvåhands .....	sid 10	Flugfiske i Trysilelva .....	sid 36
Gör ett spinning-block .....	sid 16	Ett lyckosamt farväl .....	sid 41
"I morgon, min vän..." .....	sid 18	Marknadsnytt .....	sid 42
Fiskevård – elfiske .....	sid 19	Köp, byt och sälj .....	sid 46
New Zealands "Spooky" .....	sid 24	Tankar på strandkanten .....	sid 47



Stor öring på Badger Variant – se artikel på sid. 4.

(Foto: Lennart Bergqvist).

# *Tjocka Pelles hädanfärd*

*Expedition Grov Öring gav överraskande resultat – Pelle och hans bröder och systrar lärde oss åtskilligt om var, hur och när man hittar den stora fisken*

*Av: Bengt Öste*



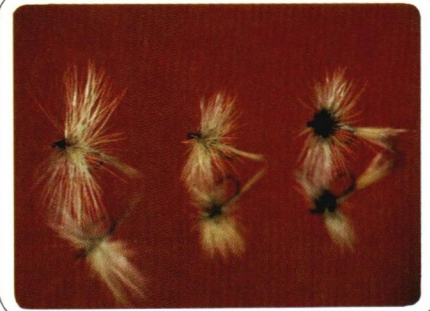
*Tjocka Pelle – en 55,5 cm:s hanfisk på 2.100 gram, som steg till en fritt drivande Streaking Caddis.*



H. Hugo har lurat en stor öring att stiga till en Badger Variant.  
(Foto: Kenneth Boström.)

Badger Variant nr 10 och 12 var också ett "måste" för storöringen – Byxsnapparen är expert på att binda dem.

(Foto: Bengt Olson.)



(Foto: Lennart Bergqvist.)



Streaking Caddis, nr 8 och bunden med stubbat kroppshackel för att öka flytförmågan, var en av de framgångsrika storöringsflugorna.

(Foto: Bengt Olson.)

Förra gången det brokigt sammansatta fiskegänget samlades, i föl, gällde det stor harr i Glomma strax nedströms Os. Det faktum att några hyfsade herrar verkligen fångades under den expeditionen, hade uppenbarligen gett fem sjättedelar av gänget en svår släng av napoleonsjukan: den här gången handlade det om Stor Öring, varken mer eller mindre.

Resmålet var ett annat vatten, längre norrut, men veckans nummer i almanackan var detsamma, 26. Rent taktiskt hade förmodligen en något senare vecka varit lämpligare för storöringsfiske, men gänget hade inte något val – veckan efter storöringsveckan väntade ännu mer krävande uppgifter på fyra femtedelar av de fem sjättedelarna av det fram-

forts på nästa sida

---

## Att inte skrämma fisken är A och O om man vill ha stor öring på land

---

forts från föreg sida

gångsberusade harrfiskarlaget från Os: FiN:s fiskeuniversitet vid Glomma.

Gänget anfördes som vanligt av den allt gråskäggigare Mycket Avlång från Älmhult, och fyrtornets släpvagn var även denna gång Fyllig Thorax från Arvika, för året omdöpt till Häcklösa Hugo efter en lika ofrivillig som misslyckad bantningskur, som drabbat en enda kroppsdel – hans vadare var som vanligt ballonglikt spända framtill, men fladdrade vemodigt där bak. Till dem sällade sig historieskrivaren Gamle med sin allt större bunt av allt spinkigare träspön, Kalfaktorn som bygger dessa spön, samt Byxsnapparen, som för året specialiserat sig på mollskinn men trots denna dyrare kvalitet var mycket framgångsrik – hans bytesvara, Badger Variants, var nämligen denna gång än mer åtråvärda; mer om dem senare.

---

### Storöringsvatten

---

Att ägna en expedition åt storöringfångst på fluga förefaller kanske nästan sinnessvagt – de flesta av oss, och femmannaexpeditionen är inte något undantag, är ju glada om vi hittar någon öring överhuvud taget och betraktar varje större exemplar som en lika lycklig som sällsynt slump. Men det går faktiskt att hitta vatten där det fortfarande finns ett icke obetydligt antal större exemplar, och det finns också en metod att söka sådana vatten.

Vi har här i FiN tidigare (nr 3/1979) berättat om Hemsila nordväst om Gol i Norge, som just är ett sådant vatten. Den närbelägna Hallingdalselva är ett annat exempel. Hemsila är också en reglerad älv, och det är regleringsmagasinet Eikredammen som gett hemsilaöringarna möjlighet att slippa svälta under vintern och därmed växa fortare och bli betydligt större. Det betyder ingalunda att en reglering är till fördel för fisken och fisket – nedanför Eikredammen är Hemsila en död älv, och i de allra flesta fall innebär en utbyggnad ett skövlat eller i varje fall avsevärt försämrat fiske.

Men det finns exempel, och de är trots allt inte så få, på att delar av sådana reglerade älvar kan fortsätta att hysa en bra öringstam, och att vintervistelsen i regleringsmagasinen kan resultera i stor fisk, på samma sätt som oreglerade vatten som rinner genom stora sjöar alltid kunna producera stor fisk.

Dessa stora öringar – ja, det gäller inte sällan även annan fisk, som harr – lever större delen av året i sjöarna eller regleringsmagasinen. Men när de massiva insektskläckningarna börjar på försommaren gör ofta dessa stora fiskar en näringsvandring uppströms och ger flugfiskaren en chans, liksom de framåt hösten vandrar uppströms (eller nedströms, det händer) för lek, men då ofta så sent att de skyddas från fiske genom att förbudstiden inträtt.

De kräsna fiskare som är villiga att satsa ett par fiskeveckor på chansen att fånga stor öring på fluga bör alltså ha ögonen öppna och inte vända blicken åt andra hållet när de reser förbi reglerade älvar – även om det är frestande, eftersom åsynen av dammar, tunnlår, torra älvfårar och ledningar alltid är lika deprimerande för en flugfiskare. Ett och annat av dessa hårt reglerade vattendrag kan faktiskt bjuda ett fint fiske.

---

### Stora torrflugor

---

Det vatten som femmannaexpeditionen fick chansen att prova är just ett sådant hårt reglerat, rent av härjat vatten. Men de flugfiskebröder som fann det, och som var vänliga nog att låta oss prova det, var och är av det slaget som aldrig ger sig. De prövar hur illa det än ser ut, och här hade de funnit en guldgruva. Den del av älven vi fick prova ligger bara några hundra meter uppströms en flera kilometer lång regleringsdamm – älven delar sig där på bägge sidor av en ö, med ganska snabbt vatten över storstenig botten, för att sedan fortsätta i en allt mjukare och långsammare "glide" mot dammen.

Det var med andra ord där som den fisk som sökte sig uppströms från dammen mötte den första försämrade sträckan, och chansen fanns alltså att

den samlades där. Det gjorde den också, på knappt meterdjupt vatten. Men inte någon enda gång under de dagar vi fiskade i "sumpen", som platsen mycket träffande kallades av sina upptäckare, vakade någon enda av de många stora fiskar som samlats där. Trots detta lät de sig vid vissa tillfällen – ibland en tidig eftermiddag, då solen tittade fram mellan molnen, ibland på kvällen – lockas till ytan av en torrfluga.

Men det skulle vara en stor torrfluga. Den som lurade Tjocka Pelle var en Streaking Caddis bunden på streamerkrok nr 10, och minst lika framgångsrika var de yviga Badger Variant i nr 10 och 12 som specialbundits av byxsnapparen och red som vita drottningar på den snabba strömmen. Fisken kunde inte motstå dem, när den rätta timmen var inne.

---

### Blint fiske

---

Detta torrflugefiske – vi prövade inte något annat än torrfluga, eftersom nymf eller våtfluga föreföll vara en närmast meningslös metod i det knixiga och snabba vattnet – påminde mig mycket om torrflugefiske efter havsöring: stor fisk, stora flugor, snabbt och grunt vatten, blint fiske, helst solsken. Att vattnet inte var för djupt tycktes vara lika viktigt som vid havsöringsfiske – stora fiskar stiger ogärna från större djup än halvannan meter. Den enda gång öringen vakade, en kväll, var det ett par hundra meter längre ned, i det blankare och djupare vattnet. Då lyckades vi fånga några stycken på imitationer av små bäcksländor, men de fiskarna vägde från 5 till 7 hekto. Prima matfisk, men det var tydligt att vi hamnat i barnkammaren...

De flugfiskebröder som inviterat oss att prova deras "smultronställe" visste emellertid att berätta att det faktiskt hände att även den stora öringen vakade, och vakade vilt – vid dessa tillfällen, då öringarna glupskt vräkte sig över kläckande nattsländor, spelade heller inte tafs-grovleken (och knappast ens flugmönstret) någon roll... och det var naturligtvis vid sådana tillfällen som de största och flesta fiskarna hade fångats.

Men det gick att lura dem ändå, som sagt, fast de inte vakade, även om vi inte vågade använda någon extra grov tafs utan kompromissade med 0,20. Den första av de stora öringarna drabbade Byxsnapparen, och de som fick chansen att se fisken uppskattade dess vikt till över tre kilo. En av dem som fick chansen var givetvis Byxsnapparen själv, och han blev därvid lika uppskärad som den stora öringen och det gick galet, fisken slet av tafsen. Näste man var Avlång, som lyckades få sin storöring till bara några meter från håven, men sedan ville inte heller den vara med längre.

Bägge fiskarna hävde sig i hugget mer än halvvägs över vattnet med öppna gap och tog så att säga flugorna på nedvägen, på ett sätt som är mer karaktäristiskt för havsöring än för vanlig öring. Samma sak gällde fisk nummer tre, som hävde sig över Gamles Streaking Caddis något hundratal meter längre ned i älven, tog flugan och dök till botten. Det var den fisk som senare fick smeknamnet Tjocka Pelle (efter en av Byxsnapparens alltför kraftiga s.k. magstärkare), men Pelle var en snäll fisk. Han lomade iväg 60–70 meter nedströms, larvade sedan runt en stund i den djupare delen av älven och lät sig sedan ledas in i håven utan några dumma påhitt, alltmedan Gamles spinkiga sjufotare krullade sig som en fätöljäd.

### "Sjufotsevangeliet"

Gamle hävdar, och kommer sannolikt att fortsätta med det till döddagar, att det var just det han kallar "sjufotsevangeliet" som räddade den fisken åt fiskaren. Ett mjukt och lätt spö, plus en lätt lina (4) och en tunn backing ger, menar Gamle, fiskaren chansen att undvika att skrämman fisken – och att inte skrämman fisken är A och O om man vill ha en stor öring på land. Tjocka Pelle förstod aldrig vad det egentligen handlade om och att han själv var i fara, förrän det var på tok för sent. Längre och kraftigare spön, grövre och tyngre linor och rullar med knarr – allt är sådant som enligt Gamle lätt skrämmer fisken till

paniksprång och långa rusningar, varvid rullen töms inom loppet av några sekunder, oavsett längd på backingen – även det fick en av expeditionens medlemmar uppleva.

På den sträcka av älven där femmannexpeditionen huvudsakligen fiskade, i och kring "sumpen", fanns det gott om öring – alla stora, knappast någon under ett kilo. Trots detta blev fångsten mager, mätt i antal fiskar. Våra värddar var mer rutinerade och fick fler av de stora öringarna på land, och en av dem visade hur stor fisk blir ännu större – den spottade upp en halvsmält, mindre öring. Rensningen av Tjocka Pelle bekräftade att de stora öringarna tycktes vara inställda på "feta bitar"; de tre nattsländelarver som var Pelles frukost var alla av kromosomformat, närmare tre centimeter långa.

Stor fisk skall ha stora flugor, skulle man kunna säga. Det stämmer överraskande ofta, och nästa gång Gamle frestade fisken med samma jättetorrflugor var det havsöring det handlade om. Men det är en annan historia, ännu oskriven.

#### Storöringsflugan **Badger Variant** (Lennart Bergqvist):

*Krok: Mustad 94840 nr 10 el. 12, el. motsvarande*

*Bindtråd: svart*

*Stjart: rejäl bunt styva fibrer från badger saddehackelfjäder*

*Kropp: quill (fjäderstammen) av badger tupp- eller saddehackelfjäder, ung. halva krokskaftet*

*Hackel: badger saddehackel av allra bästa kvalitet, tre stycken*

*Huvud: svart lack*

*Den andra storöringsflugan **Streaking Caddis** (Kenneth Bostrom och Lennart Bergqvist) som expeditionen också hade framgång med, finns beskriven i FiN nr 1/81. Artikelförfattarens version har dessutom stubbat brunt kropps-hackel.*

## TIPSRUTAN:



### Benvärmare för vadning

Varje sport har sin speciella utrustning, men aldrig trodde jag att min unga dotters stora ridintresse skulle kunna tillföra mitt flugfiske något. Var tredje torsdag står jag i tur att köra ett gäng hästtokiga småtjejer till ridskolan, och har då inte kunnat undgå att se hur alla är utrustade med "benvärmare" i glada färger. Smaskens, när knäskålarna känns isigt ihåliga vid långvarig vadning i kallt vatten, tänkte jag och testade dotterns. De fungerade fint, varför jag för husfridens skull inhandlade ett par egna, som jag använder i kombination med vadarstövlarna. Till vadarbyxorerna föredrar jag fortfarande Helly Hansen-stället.

Benvärmare finns lyckligtvis också i diskreta blå eller gröna nyanser för de flugfiskare, som liksom jag själv vägrar gå omkring som vandrande polkagrisar.

Gunnar Johnson



*Den gamla hederliga våtflugan är i dag så gott som utkonkurrerad av nya flugtyper. Men vem vet – kanske är den, fiskad på rätt sätt, modernare än vi tror.*



Av: Leif Johansson  
Akwarell: Gunnar Johnson

## VÅTFLUGA – på mitt sätt

I tider när det ena syntetiska flugbindningsmaterialet avlöser det andra, kan bara tanken på en gammaldags bunden våtfluga tyckas en aning djärv. Att sedan komma och argumentera för att den fyller en plats även vid det praktiska fisket i denna nådens tid kan synas helt befängt. Ändå skulle jag vilja påstå att det förhåller sig på det viset, och att den rent utav, fiskad på mitt sätt, uppfyller de krav man lägger på sitt fiske idag.

När jag under 60-talets andra hälft gjorde upp räkningen med det förgångna och övergick till att enbart fiska med flugspö, gjordes detta så ordentligt att allt jag lärt under år vid olika vatten sopades under mattan. Hela min uppmärksamhet riktades framåt, mot något okänt och spännande. Det skulle dröja åtskilliga år innan jag kommit så långt med det

nya att jag fick tid att tänka tillbaka, analysera och om möjligt använda gamla erfarenheter, om än i modifierat skick, i mitt flugfiske.

För det var ju på det viset att man gick där med sitt 9-fots haspelspö, sin 15 gr kasttorped och med dom tre tillåtna våtflugorna, allt på välkänt norrlandsmanér. Mitt flugkast bestod som regel av en hackelfluga (vanligast en Red Tag), en vingad dito samt en Silver Doctor för öringen. Alla tre fångade fisk men sällan samtidigt. Variationerna var rent utav ganska tydliga – Silver Doctorn undantagen, som konstant visade sig attrahera öringen mest. Var detta tillfälligheter eller fanns det en vettig förklaring och i så fall kunde man överföra detta till det fiske med flugspö, som blivit det enda saliggörande?

Det som mina tankar skulle leda

fram till är inte baserat på några vetenskapliga studier, det vill jag tydligt klargöra, utan till min hjälp har jag endast tagit min egen erfarenhet från ca 70 fisketillfällen per år och ett förnuft som inte alla gånger är så sunt.

### *Två nattsländestadier*

Jag menar att hackelflugan och den vingade våtflugan representerar olika stadier av en nattsländas utveckling under vatten. Att den Red Tag som jag använde, bortsett från den röda bakdelen, kan vara en väl så representativ imitation av en nattsländepuppa som många av våra dagars mönster. Att fisken, både på kasttorpedens tid och nu, uppfattar den som en sådan och att den spar-

samt hacklad kan vara ett alternativ värd ett försök.

Den vingade våtflugan, som jag påstår är den intressantaste i denna trio, är en god representant i imitationsjakten på de nattsländearter som kläcks strax under vattenytan. Den matchar väl de flesta teorier, och har den fördelen att den i vatten med hög strömhastighet är lättare att fiska än flertalet andra varianter. Att flugmönstret skulle ha någon avgörande betydelse har jag svårt att föreställa mig. Det jag haft störst framgång med, och således använder mig av, stämmer till alla delar med en Greenwell's Glory – fränsett kroppen, som jag lindar gul-orange.

I stilla och lugnflytande vatten fiskar jag dessa båda mönster på välkänt nymfmanér. Det innebär att stora delar av tafsen är infettad, för att flugorna ska fiska på rätt djup och för att tafsen skall fungera som nappindikator. Samtidigt får jag ett bättre "lyft" av flugorna mot vattenytan, vilket är det absolut nödvändigaste. Vid hemtagningen använder jag en c:a 30 cm lång handrörelse, vilket ger en snabbare hemtagning än en vanlig s.k. "handtwist" och därför är bättre anpassad till just detta fiske. När sedan strömhastigheten ökar låter jag det hela fungera som ett gammeldags nedströms våtflugefiske.

## Ett fiskyngel

Silver Doctorn, till sist, uppfattar öringen enligt min enkla filosofi som ett fiskyngel, en streamer. I våra många gånger näringsfattiga norrlandsälvar blir öringen snabbt kannibal för att säkra sin egen snabba tillväxt, vilket skulle förklara varför Silver Doctorn på våtflugornas storhetstid föredrogs framför andra av våra rödprickiga favoriter.

Att våtflugan kan synas en aning torftig och andefattig i vårt moderna flugfiske går kanske inte att bestrida. Men jag tycker att den får en annan dimension om man använder den på detta sätt och inte stirrar sig blind på vad den en gång i tiden var tänkt för. "Up-to-date"-fiskarna rynkar nog på näsan åt dessa mina fantasier, men glömmer kanske bort att med mitt sätt att se, så blir våtflugan alla moderna caddis-nymfers, kulögestreamers och Rackelhanars förebild, vilket bör ge den en helt annan status.

Ett fiske för framtiden rent utav, eftersom allt "går igen"...

## "...när allt annat sviker"

*Red Quill, March Brown... ingenting hände, absolut ingenting. Då slår mig en mening av en känd författare...*

Text och foto: Claes Hederstierna

Sittandes uppe på den lilla bergknallen vid vår sjö – Långasjön – märker jag hur vinden mojar alltmer fram mot kvällen. Sjön, som vi i sportfiskeklubben arrenderat sedan mer än 20 år, är ett klassiskt litet regnbågsvatten. Alltmer har mitt intresse inriktats mot förhållandet kring själva fisket – entomologi, förbättrande av levnadsförhållandena för fisk och småkryp genom kontinuerliga och jämna kalkningar, fiskarnas beteendemönster o.s.v.

Medan jag nu sitter på bergknallen och gör iordning mina spön ser jag hur regnbågen vakar lite här och där. Det är inte många vak, men tillräckligt för att tända fiskeintresset. Försiktigt kryper jag ner från min utsiktsplats och ut på en brygga till ett par stenar ett tiotal meter ut i sjön. Då får jag sällskap av sädesärlan, som har sitt bo inne vid strandkanten. När jag tittar ner mot vattnet ser jag på ytan en del dagsländor liggande med utbredda vingar efter fullbordad livscykel.

Från min vinkel sett lyser bakkroppen på sländan i mörkröda nyanser med mörkare tvärband. Aha, säger jag sakt för mig själv, här måste en Red Quill passa, förslagsvis i storlek 12. Jag knyter på den lilla flugan och börjar fiska. Efter en halvtimme har ingenting hänt. Absolut ingenting. Då jag nu sett att även en del nattsländor kläcks tar jag upp och tittar på några av dem. Det förefaller mig sannolikt, att en March Brownvåtfluga i storlek 12 skulle vara lämplig. Jag drar den sista metern av tafsen genom munnen för att få tafsen att sjunka en liten bit under ytan. Nog måste väl fisken ta denna imitation av en nattslända på väg att kläckas. Efter ytterligare en halvtimme har fortfarande ingenting hänt. Absolut ingenting. Börjar då pröva lite andra flugor, som ändock skall vara säkra kort. Med det hjälper inte.

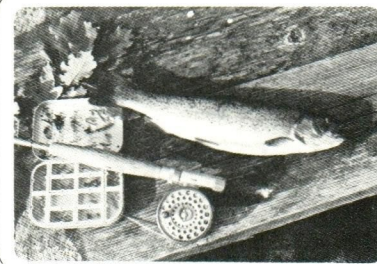
Det brukar vara lämpligt att i sådana fall dra sig tillbaka till bergknallen,

ta en kopp thé och en smörgås och fundera på den vidare strategin och taktiken. Då slår mig en sentens av en känd författare, som jag läst tidigare. Han skrev att i sin flugask har han alltid ett antal torr- och våtflugor i lämpliga storlekar, men längst ned i ena hörnet sitter ett par stora streamers, för säkerhets skull, att ha när allting annat misslyckats.

Jag tar fasta på den tankegången. Byter ut min torrflugelina till en sjunklina, sätter på en streamer i storlek 8, 4 XL, bunden som Peter Ross. Efter att ha avnjutit min kvällsmåltid till fågelkoitter, går jag ett hundratal meter söderut till en plats där det stupar brant nedåt. Där finns en lämplig plats att stå och kasta från. Redan i tredje kastet hugger en fisk; och efter en liten stund ligger den bredvid mig. Fortsätter att fiska och efter ytterligare en kvart har jag en fisk på c:a 8 hg liggande jämte den andra fisken. Innan kvällen är över har jag fått ytterligare ett par fiskar men jag har släppt dem varligt tillbaka.

När jag slutligen är tillbaka på min bergknalle och sitter där och filosoferar vid en kopp thé undrar jag från hela mitt inre: "När jag försökte att erbjuda fiskarna så goda imitationer som möjligt och försökte efterlikna det naturliga skeendet så skedde ingenting. Men när jag tar till en sjunklina och en stor streamer då börjar fisken hugga, en efter en. Varför?"

Sensmoralen är att när allting annat misslyckats så bör man inte vara rädd för att pröva en stor streamer.



# Så kastar du tvåhands

*Många läsare har bett FiN om en lektion i tvåhandskast. Här har ni den – två experter på modernt tvåhandsfiske avslöjar, i ord och bild, tvåhandsteknikens mysterier.*

*Text: Leif Colleen Teckningar: Hasse Norell*

**T**ekniken vid användning av tvåhandsspöt är helt skild från den som används vid en-handskast.

Det vanligaste misstaget ovana tvåhandskastare begår är att kasta tvåhandsspöt som om det vore ett tungt enhandsspö som måste manövreras med två händer med samma rörelse.

Förfarandet är helt felaktigt, det är tungt och fordrar mycken kraft, eftersom vänsterhanden då inte används för att höja linans hastighet. I likhet med enhandskast är vänsterhandens arbete helt avgörande för en ökning av hastigheten och därmed för kastlängden.

Vid enhandskast medför dubbeldraget att linan rör sig fortare än spöspetsen. Detta är av naturliga skäl inte möjligt vid tvåhandskast, men genom att föra vänsterhanden i motsatt riktning mot högerhanden ökar spöts vinkelhastighet. Tvåhandsspöt skall vid ett korrekt kast röra sig som en hävstång kring en punkt mellan händerna. Denna punkt bör befinna sig ungefär 1/3 nedanför övre handen och 2/3 över undre handen.

## Spöfattning

Det naturligaste för en högerhänt kastare är att ha högerhanden överst och behagligast är att hålla händerna på ungefär axelavstånd från varandra. Den andra handen skall hålla längst ner på, eller snarare under, spöhandtaget, dels för att hävstången skall bli så lång som möjligt och dels för att fingrarna skall kunna hantera skjutlinan.

Spöbutten kan placeras i vänsterhandflatan, vilket ger tummen och fingrarna möjlighet att sköta linan. En enhandskastare är van vid att

hålla linan mellan vänsterhandens tumme och pekfinger och att hålla en eller två bukter löslina mellan de övriga fingrarna. Med butten i handflatan kan skjutlinan hanteras på likartat sätt. Personligen föredrar jag att fatta med vänsterhandens tumme och långfinger kring aluminiumtuben i vilken gummibutten är fäst. Vänsterhandens pekfinger håller och kontrollerar linan. Eftersom spö-

handtagen normalt är omkring 60 cm långa och jag är 50 cm mellan axlarna, håller jag högerhanden en bit ner på handtaget.

## Kaströrelsen

Figur 1: V anger vänsterhandens fäste, H högerhandens handflatas mittpunkt och O den punkt omkring vilken spöhandtaget rör sig. Spöts vikt kommer i vertikalläge huvudsakligen att belasta högerhanden. Vid bakkastet föres den övre handen bakåt och den undre framåt. Den punkt omkring vilken spöhandtaget rör sig vid kast bör ligga ungefär 15 cm under övre handen och följaktligen 30 cm över undre handens pekfinger. För att denna punkt skall vara någorlunda stilla vid kastet måste alltså vänsterhanden förflyttas dubbelt så långt som högerhanden. Händernas rörelse vid kast är mycket kort och helt avgörande är att rörelsen stannas mycket diskret.

Vid ett normalt blindkast, då spöts huvudriktning i pauserna är elva respektive ett, rör sig högerhanden omkring 12 cm och vänsterhanden 24 cm. Denna rörelse medför att spötoppen på ett 14 fots spö (om spöt ej



*Riktig fattning – avståndet mellan händerna skall vara ungefär detsamma som avståndet mellan kastarens axlar.*  
(Foto Percy Brunnberg)

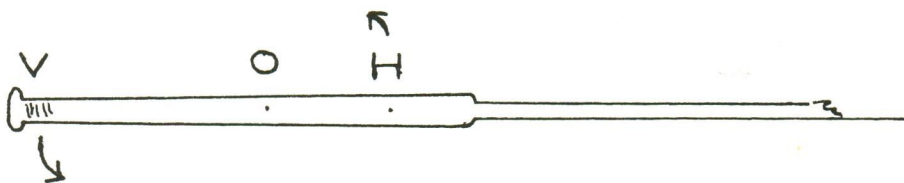


Fig. 1: V är vänsterhandens fäste, H högerhandens handflatas mittpunkt och O den punkt kring vilken spöhandtaget rör sig under kast.

vore spänt av linan) rör sig 60° eller 3 m. Den belastade spötopen rör sig naturligtvis mer än en spölängd.

När linan i pausens sluffas åter belastar toppen förs denna i motsatt riktning mot linan med en kort och snabbt accelererad rörelse av händerna. Linans kraft, dess vikt och hastighet spänner spöt och den extra kraft som vänsterhanden laddar spöhandtaget med ökar linhastigheten högst avsevärt trots den korta rörelsen. Tävlingskastarna kallar målande denna extra kraftinsats för att bryta spöt. Vid lång kast med tvåhandsspö blir händernas rörelse något längre och spöt rör sig något i horisontalplanet.

## Kastteknik

Vid överhandskast skall tvåhandsspöt hållas i stort sett rakt upp över höger axel och kroppsvikten skall i kastet flyttas mellan den främre vänsterfoten och högerfoten.

Vänsterfoten skall peka i kastets riktning och högerfoten 45° åt höger. Vid övningskast på gräs har inte underlaget tillräcklig friktion för att spänna spöt ordentligt då bakkastet startas, varför ett blindkast alltid måste användas för att erhålla ett bra framkast. Vid praktiskt fiske används blindkast bara om riktningen skall ändras starkt eller om kastet är långt. Antalet blindkast skall minimeras, flugan skall fiska, och mer än ett blindkast krävs vid praktiskt fiske enbart om kastet skall riktas och vara mycket långt.

Personligen använder jag nästan uteslutande klumplinor med en klumplängd på omkring 11 m. En förutsättning för ett lyckat kast är att enbart klumpen, eller maximalt klumpen och någon meter skjutlina, är utanför toppöglan. Normalkastet börjar alltså med fjorton fots spö i maghöjd pekande i kastriktning och 12 m sträckt lina. Högerhanden håller spöt som vid utfiskning av ett kast och vänsterarmen hänger efter kroppen.

Bakkastet startas genom att vänsterhanden griper butten och för den rakt fram ungefär 20 cm samtidigt som högerhanden med en accelererad rörelse för spöt mot horisontalläget. Hastigheten är som störst mellan klockan 12 och halv ett,

och spöt stoppas distinkt när handtaget pekar mot ett.

När linan sträckt sig görs ett löst ansatt framkast. Framåtrörelsen (med högerhanden och bakåthand-rörelsen med vänsterhanden) stoppas klockan 11, men spöt föres under linans färd framåt till klockan 10. När linan ligger helt sträckt och horisontellt i luften startas ett kraftfullt bakkast som kastar linan bakåt-uppåt. Bakkastet skall vara så kraftigt ansatt att linan om den släpps skjuter avsevärd längd.

I detta läge är det slutliga framkastet uppbyggt. Spöt, vars rörelse stoppades distinkt klockan ett, tillåts följa linan till klockan 2. Invänta det ögonblick linan börjar spänna spöt bakåt. Har bakkastet ansatts rätt känns dragningen i spöt bakåt. Vid överhandskast rakt över axeln är det omöjligt att se linan sträcka bakom sig.

Linan spänner spöt bakåt och händerna i hävstångsverkan framåt. Linan får på detta sätt mycket hög hastighet och genom att bakkastet tillåts sjunka något när den spänner spöt kan framkastet ansättas framåt-uppåt. Händernas accelererande rörelse stoppas klockan 11 och klumpen skjuter iväg framåt-uppåt. När linans rörelse framåt avtar skall linan ligga i horisontalplanet, så att den sedan sjunker ned mot vattnet medan tafsen rullar över och sträckes.

De flesta ovana tvåhandskastare ansätter för mycket kraft och gör framförallt för stor rörelse med händerna. Ansätts kraften ända ner till klockan 9 kommer linan ända ta vatten innan skjutningen fullbordats. För att få en uppfattning om hur litet kraft och vinkelrörelse som krävs, rekommenderas träningskastaren att släppa iväg linan i ett försiktigt ansatt blindkast. Det är förbluffande hur mycket bättre ett sådant kast blir än ett för kraftigt och försent ansatt framkast. Observera den korta kast-rörelsen, någon decimeter med högerhanden och 60° vinkel att ansätta kraften i.

## Fiskekast

Vid normalt nedströmsfiske måste kastet vinklas efter utfiskningen av det närmast föregående kastet, 45–60

grader med lång lina och kanske 90 grader med kortare. För att erhålla ett bra framkast måste bakkastet normalt ligga 180 graders vinkel mot framkastet. Detta åstadkommes lättast genom att rulla upp linan (mera om detta under rubriken rullkast), innan bakkastet ansättes. Effektivare är dock att föra spöt bakåt i bakkastet som om linan vore utsträckt i kastriktningen.

Linan kommer då att lyftas uppströms ur vattnet, svänga bakåt nedströms fiskaren och sträcka i en riktning motsatt kastriktningen. Kastet underlättas och tafsen får rätta böjen om spöt lutas något nedströms vid bakkastet under det att framkastet görs i vertikalplanet. Den sjunkna linans friktion mot vattnet spänner spöt så väl att inget blindkast krävs vid rimliga kastlängder. Sex meter skjutlina sträcks med lätthet vid ett sådant kast, vilket ger en linlängd på 21 m, varför flugan kommer att fiska 25 m bort. Vid kastlängder på upp till dryga 20 m behövs alltså inget blindkast annat än om kastet skall vara vinklat mer än 60 grader. Vid starkare vinklade kast görs ett blindkast i 45–60 graders vinkel.

## Långa kast

Vid längre kast måste kastaren rulla upp löslinan i bukter och hantera dessa med vänsterhanden. Strömmen och bakvattnet drar ner en sjunkande skjutlina vilket omöjliggör långa skjutningar. Normal linlängd är kanske 25 m. Vid användning av en 30 yardslina innebär det knappt 10 linvarv kvar på spolen. Är klumpen 11 m och spöt 14 fot skall alltså 10 m skjutlina tas hem före linlyftet och sedan skjutas i framkastet.

Tag först hem 4 armlängder (räknat från spolen till vänsterhanden utsträckt bakåt blir var och en omkring 1 m) och låt dessa 4 m hänga i en bukt över något finger. Tag där-efter en bukt om 3 m och ytterligare en om 3. En del fiskare håller en bukt på varje finger, jag håller alla på pekfingeret. Bakkast, blindkast för att spänna spöt extra, och skjut. Skjutningen kan underlättas genom att högst 2 m lina skjutes i blindkastet eller sista bakkastet.

forts på sid 12

forts från föreg. sida

Det är inte svårare att skjuta linan i bakkastet än i framkastet. Är bakkastet korrekt ansatt skall det gå att skjuta linan bakåt. Detta är synnerligen effektivt eftersom spöt laddas extra i det mest avgörande ögonblicket. Skall mer än 25 m lina kastas måste skjutningen ske i blindkastet. Vid långa kast går det heller inte att vinkla linan, varför oftast ytterligare ett blindkast behövs för att ändra kastriktningen. Med ett 14 fots spö och konventionell lina är 30 m maximal kastlängd. För att kasta flugan 30 m fordras närmare 35 yards lina.

## Vinklade kast

För att bli en framgångsrik fiskare fodras att allt "fisklikt" vatten kan täckas, och detta kräver att fiskaren behöver flera typer av kast. Fiskestigar är alltid hårdast trampade där överhandskast kan användas. Fisken står ofta ostörd nära land där överhängande träd och buskar omöjliggör ett vanligt överhandskast. Går det att vada kan vinklade överhandskast användas. Bakkastet läggs parallellt med älven och framkastet vinklas utåt. Det är svårt att skjuta mer än 6 m lina i ett vinklat framkast, varför lite extra lina kan krävas utanför spötoppen. Vinklingen medför gärna att tafsen lägger sig i en uppströms bukt, vilket enklast motverkas med en mendning strax innan linan tar vatten.

Ett annat effektivt kast är underhandskastet. Spöt förs i horisontalplanet med linan under spöt. Läggs bakkastet över vatten kan flugan få studsas mot vattenytan i vändningen. Detta kast är också mycket användbart när fiskaren står på land och med stor precision kan lägga bakkastet under och mellan trädgrenar.

## Ett perfekt överhandskast i tio moment

1. Kastet börjar med spötoppen mot klockan 9 d.v.s. klockan 9 för kastaren.
2. Rörelsen bakåt accelereras.
3. Spöt stoppas bestämt klockan 13 (klockan 11 på bilden).
4. Linan i en U-bukt ovan spötoppen. Notera rörelsen bakåt-uppåt. Linan drar spötoppen ytterligare bakåt.
5. Paus. Invänta linans sträckning bakåt.
6. Linan sträcks – framkastet skall påbörjas.
7. Framkastet börjar, med linan högt i luften.
8. En accelererande rörelse åstadkoms genom att händerna förs mot varandra.
9. Rörelsen avslutas med spöt klockan 10 (klockan 2 på bilden). Linan rullar över framåt.
10. Spötoppen fortfarande högt, spöts rörelse framåt har stoppats – linan skjuter framåt.

## Vänsterhandskast

Möjligheterna att täcka fiskevatten ökar också drastiskt om kastaren kan växla fattning på spöhandtaget. Att kunna kasta med vänsterhanden överst och över vänster skuldra är nödvändigt vid hård vind från höger, men det viktigaste är att man med sådana kast når nya fiskeplatser nedströms träd och grenar på högra stranden.

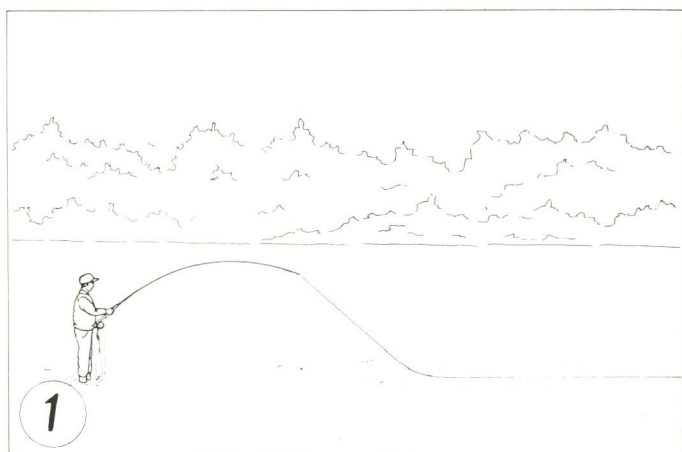
Faktum är att det är effektivast att kasta med vänsterhanden överst på älvens vänstra sida och med högerhanden överst på den högra, eftersom detta underlättar lyft och vinkling. Vid användning av rullkast är det speciellt viktigt att kunna använda båda typerna av spöfattning.

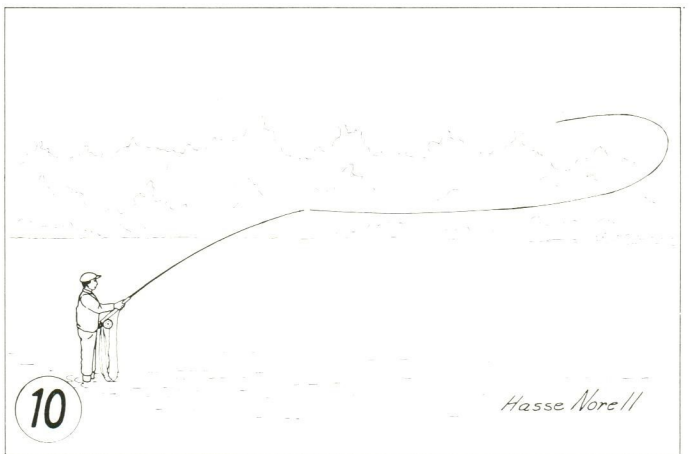
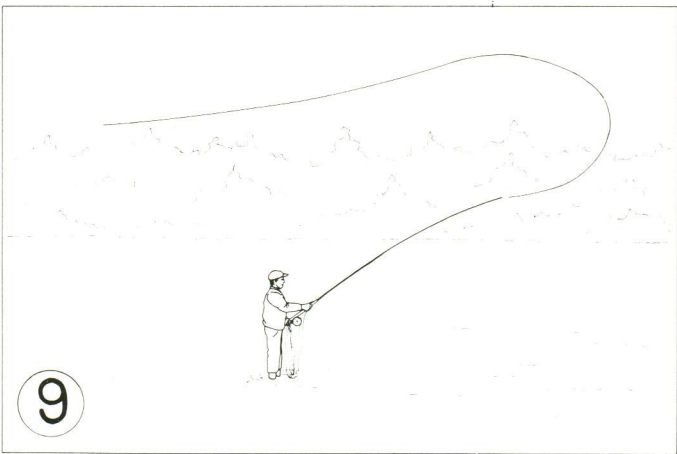
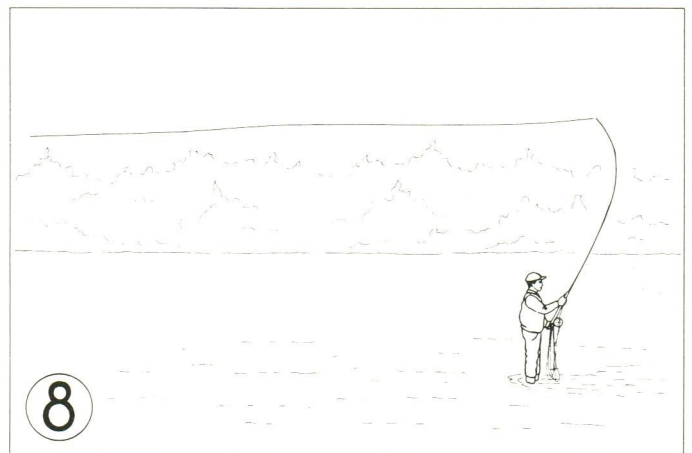
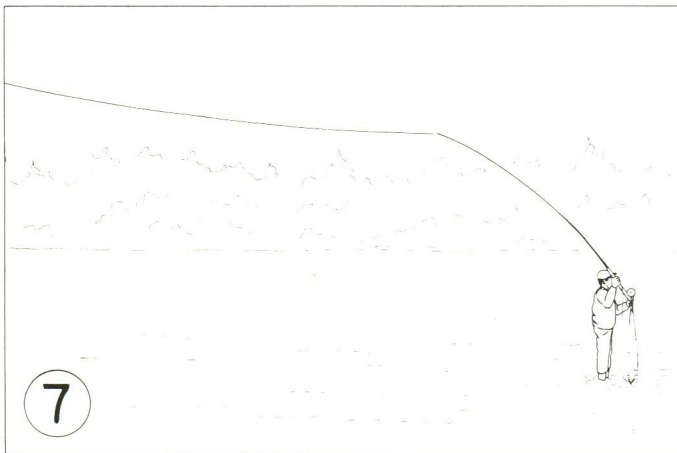
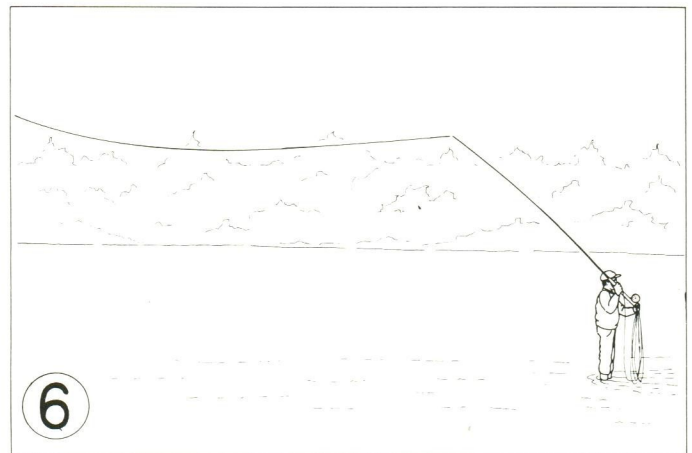
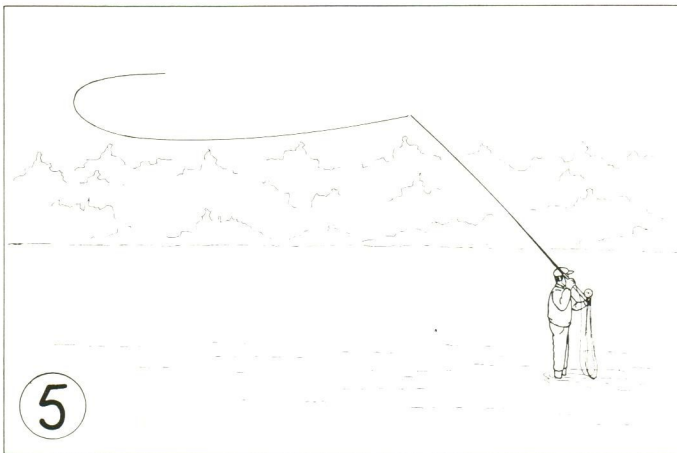
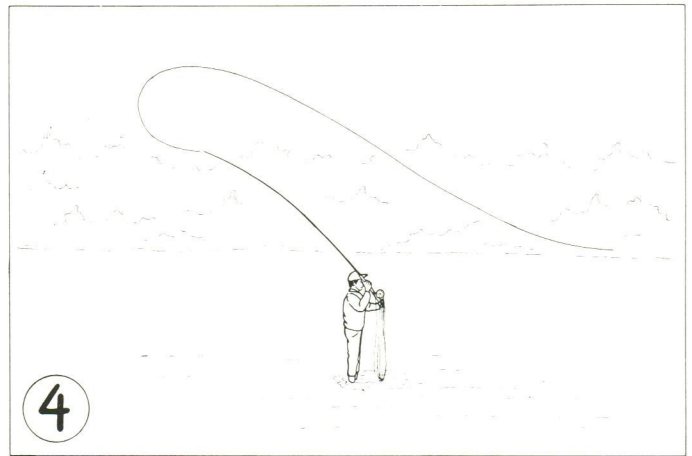
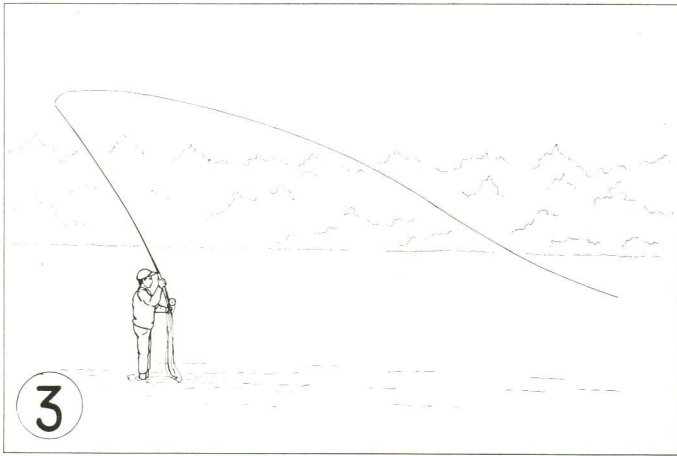
## Rullkast

Rullkast används då bakgrunden omöjliggör att linan sträcks ut bakom kastaren vid bakkastet. Spöt spänns genom att linspetsen och främre delen av linan ges motstånd av vattnet och kraften från spöt överförs genom en så lång linbåge som möjligt mellan spöspetsen och den av vattnet hållna delen. Linan rullas sedan fram i kastriktningen.

De vanligaste rullkasterna benämnes roll, switch, Spey och double-Spey och bygger alla på samma princip. Dessa kast kan göras mycket långa med ett långt spö och en dubbel-taperad lina. Roll och switch kan dock knappast vinklas alls med lång lina. Vid användning av klumplina kan kasten inte göras mycket längre än klumpen. Den korta linlängden medför att kasten kan vinklas upp emot 45°.

Vid rollkast tas klumpen hem som vanligt varefter spöspetsen sakta höjs till klockan ett. Merparten av li-





Hasse Norell

forts från sid 12

nan dras ur vattnet och kommer att följa spörörelsen med en linbåge under spötoppen, som långsamt rör sig bakåt. När bågen är maximalt "uppblåst" bakåt förs spöt framåt-nedåt ungefär som normalt framkast, men med kraften ansatt till klockan 9. Linan rullar då ut på vattnet. Genom att någon del av linan hela tiden befinner sig i vattnet är det omöjligt att skjuta lina i rollkastet.

Switchkastet är ett rollkast som ansatts något kraftigare och högre i framkastet, vilket gör att linan sträcker i luften, varför det är möjligt att skjuta någon meter lina.

Använd rollkastet för att lyfta en djupt sjunken lina ur vattnet och vinkla 45°. Sedan krävs bara ett normalt överhandskast utan blindkast. Tycker man inte om att låta linan falla på vattnet i blindkastet görs istället först en switch som får bli en blind switch, dvs bakkastet startas innan switchen tagit vatten.

Speykastet krävs för att kunna vinkla kastet kraftigt vid användningen av långa lina. Det fyller ingen större funktion vid klumplina. Kastet bygger på att merparten av linan ligger i en båge i luften och att vinklingen sker successivt efter hela linan. Står fiskaren på vänstra stranden skall högerhanden vara överst på handtaget. Kastet startas som ett rollkast för att dra upp merparten av linan ur vattnet. Rörelsen avstannar med spöt klockan 11 på fiskarens nedströmssida. Spöttoppen sänks mot horisontalplanet och spöt förs i en båge ut över vattnet och uppströms fiskaren. Kraften skall ansättas så, att linan följer i en vidare båge med bukten mot älvens motsatta sida. När spöt passerar 90 grader, rakt utanför fiskaren, höjs det långsamt mot klockan 1 samtidigt som bågen fullbordas. Dröj något

tills linan ligger i maximal bukt, varfter framkastet görs som vid rollkastet.

Spey-kastet är alltså ett rollkast med en extra sväng ut över älven i linbukten. Rollen ligger uppströms fiskaren.

Double-Spey är en variant där rollen lägges nedströms fiskaren t.ex. pga hård uppströms vind. För att lägga rollen på nedströmssidan skall nedströmshanden vara överst på handtaget.

## Rullkastet – ett kast med många varianter

1-5. Lugnt, långsamt, jämnt tillbakaförande av spöt till klockan 13.

6. Stanna spöt klockan 13 och vänta tills linans rörelse bakåt avtar.

7. Nu skall framåtrörelsen börja.

8. Vänsterhanden drar spöts butt bakåt – högerhanden är den punkt kring vilken spöt rör sig.

9. Framåtrörelsen accelereras.

10. Högerhanden och vänsterhanden rör sig i motsatt riktning mot varandra och ökar accelerationen ytterligare. Notera höjden på framkastet – det är nödvändig för att kunna skjuta lina i rullkastet, eller för att rullkastet skall kunna bli blindkast vid överhandskast.

## Tafsen i båge

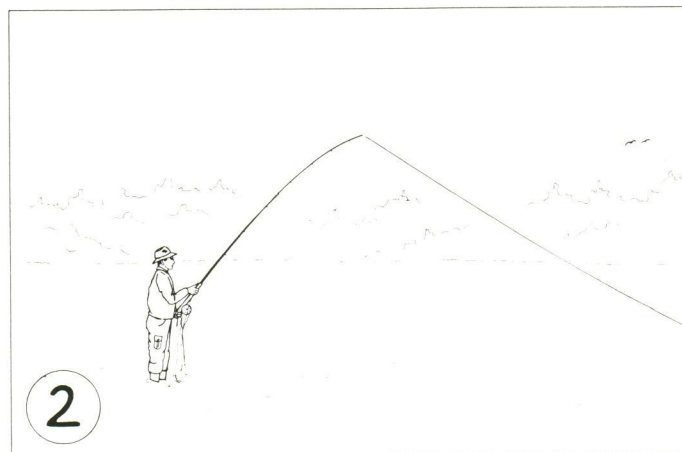
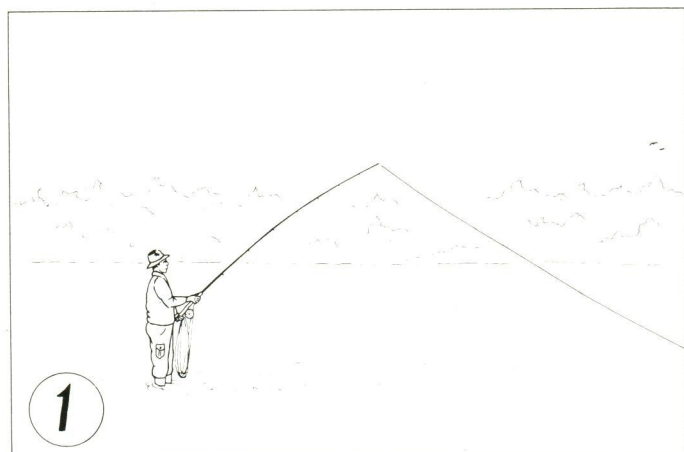
De flesta fiskare eftersträvar en uppströms båge i tafsen. Vid de flesta vinklade kast blir resultatet det motsatta.

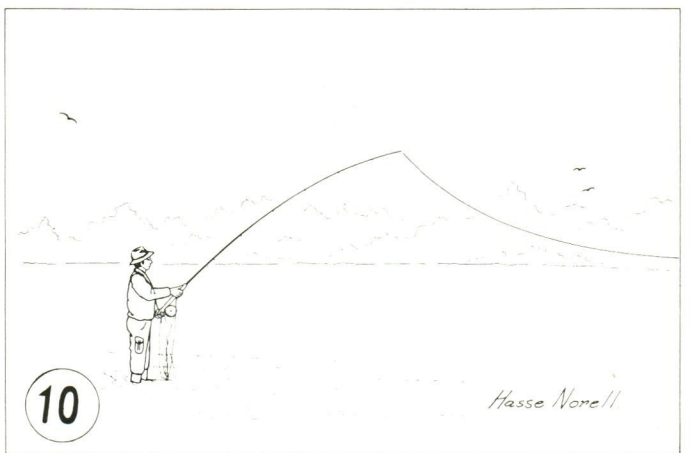
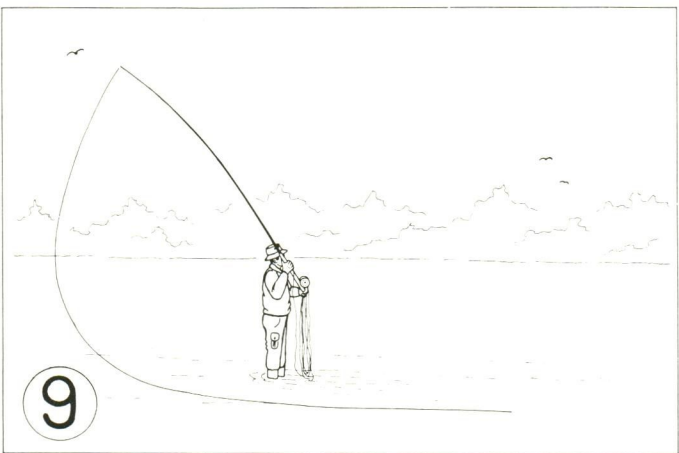
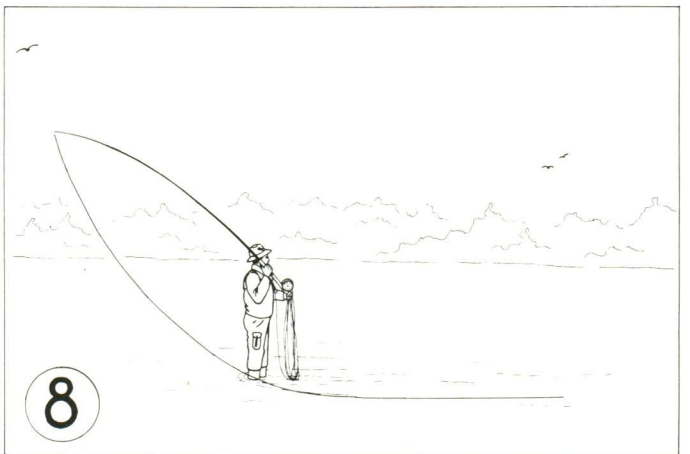
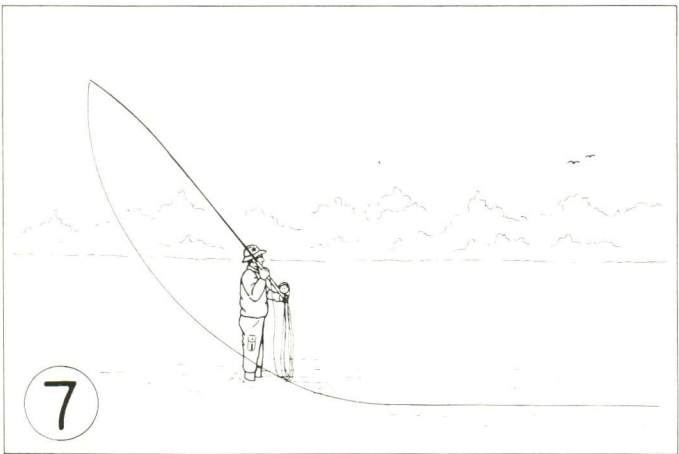
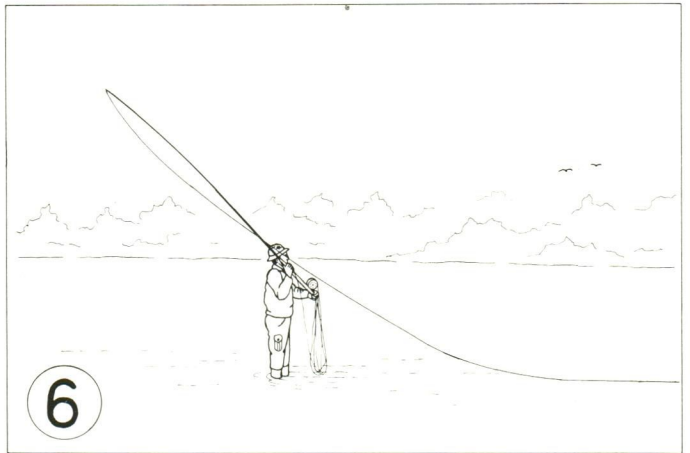
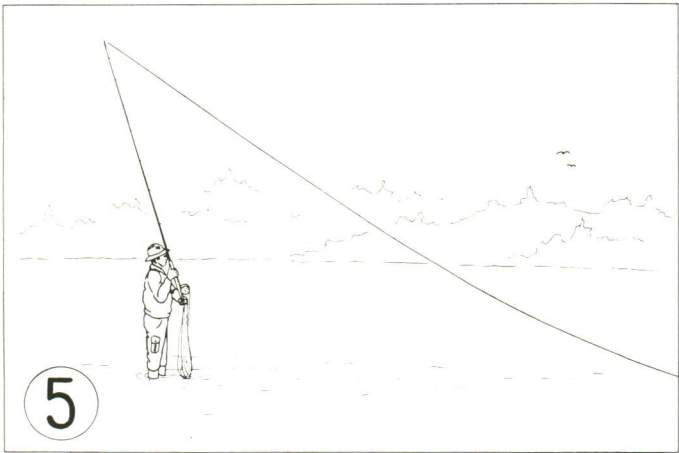
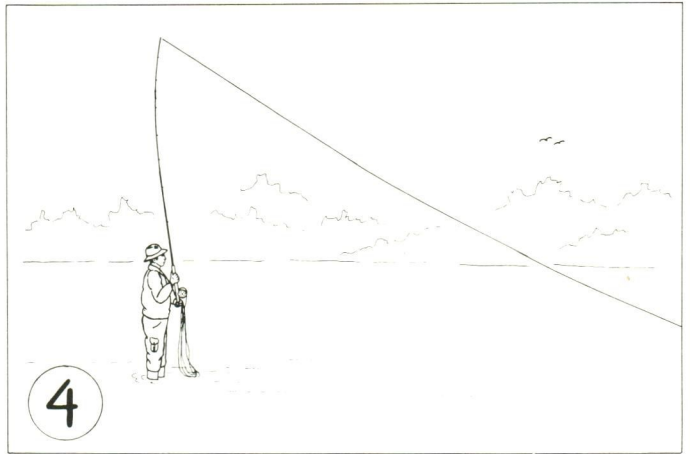
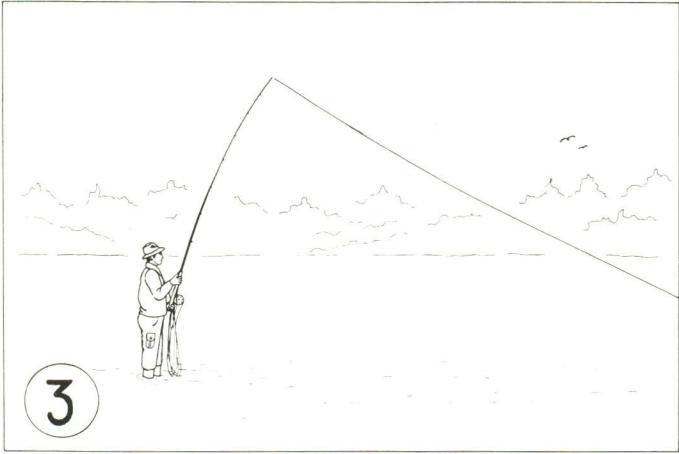
Det finns två enkla sätt att erhålla den eftersträvade bågen. Det ena är att munda kastet uppströms i luften innan flugan eller linan tagit vatten. Det andra är att lägga blindkastet mera uppströms än det slutliga kastet. På det sättet erhålles en nedströms vinkling av framkastet, vilket rullar över tafsen nedströms linspetsen om sträckningen får avslutas innan linan tar vatten. Ett alternativ är att göra bakkastet nedströms fiskaren och framkastet uppströms, så att linan vänder i en hög båge som fortplantas genom linan och ger den eftersträvade bukten i tafsen.

Görs kastet tvärt om, dvs med bakkastet utanför fiskaren som vinklar ut framkastet över nedströmsaxeln, erhålles ett överhandskast där bakkastet inte kräver något utrymme bakom fiskaren utan ligger över vattnet. Tafsen böjer naturligtvis åt fel håll om inte detta kompenseras genom en uppströms mend.

Det sist beskrivna kastet utgör exempel på ett av alla de kast som utgör mellanting mellan Spey-kast och vinklade överhandskast. Kastet vinklas successivt under större delen av kaströrelsen till skillnad från vinklade överhandskast där vinklingen sker i pausen.

Dessa kast kräver ett minimum av utrymme bakom kastaren. Utrymmet beror på hur mycket bakkastet tillåts sträcka innan framkastet ansätts. De flesta erfarna fiskare använder sådana kast dagligen och stundligen i trängda lägen – utan att för ett ögonblick fundera över vad kastet kallas.





# Gör ditt eget spinning-block

En nymf- eller flymfkropp skall ses i vattnet – med den här dubbingmetoden blir de fyllda av liv och färgspel.

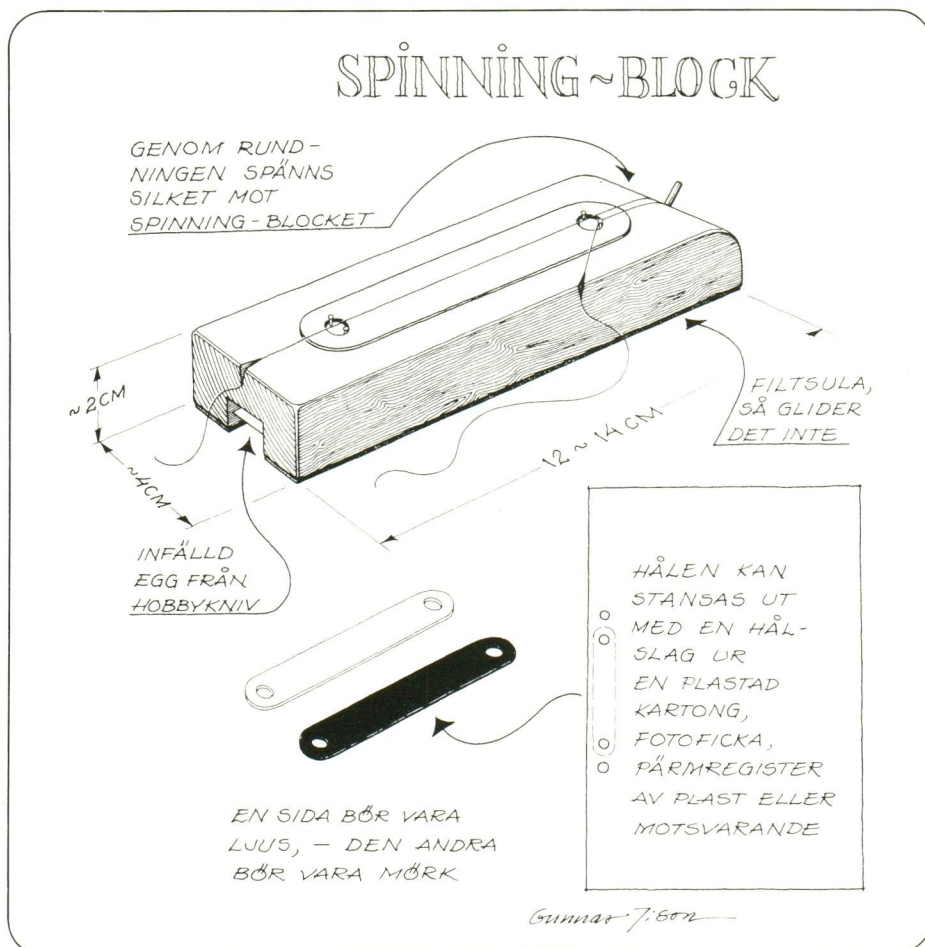
Text och bilder: Gunnar Johnson

På min flugbindarbänk står en vacker mörkbetsad träask. På locket sitter en liten graverad mässingsplatta med inskriptionen FLYMPH-BOX, och asken är en gåva från en kär flugfiskarvän och brevskrivande frände i Idaho, som betytt erhört mycket för

mig och min syn på flugfisket som sport och livsstil. Jag kallar honom Pete, men i prästbetyget från 1914 står det Veron S. Hidy. Preben Torp Jacobsen presenterade honom och hans flugbindararv från Leisenring och Skues i nummer 5/6 av FiN förra

året. Kontakterna med Pete ger, förutom glädjen att utbyta flugbindar-tankar med en nära vän, också en värdefull känsla av samhörighet i rakt nedstigande led med några av de historiska flugfiskare, som format många av de byggstenar vi idag uppfattar som självklarheter.

När asken kom från Pete, fann jag i den förutom brev och diverse påsar med dubbingmaterial, också ett hemtillverkat spinningblock, som Pete gjort efter modell av sin gode vän Dick Clarke. Den amerikanska metoden att spinna dubbade kroppar till våtflugor, nymfer och flymfer är inte lika vanlig här i Europa numera, även om den beskrivs i äldre engelska fiskeböcker, och tidigare användes mer allmänt. Det heter ju också *dubbingnål*, och orsaken är inte bara den att man med nålen petade ut dubbingen så som vi gör idag, utan även den att man använde nålen vid tillverkningen av lösa dubbingkroppar, som man sedan lindade runt krokskäftet. Tekniken finns redovisad i Halfords *Floating Flies and how to dress them*, som publicerades 1886. Dubbingnålen trycktes helt enkelt ner i bordsskivan, och den vaxade tråden lades runt den, försedd med dubbingfibrer, dubblerades och tvinnades.



Spinningblocket tillverkas av trä. I ena kortsidan kan en knivsegg från en hobbykniv fällas in. Det är mycket viktigt att bakre kortändan är avrundad. Hålen i den svartvita remsan kan stansas ut med en vanlig hålslagsapparat för A4-papper.

## Amerikanernas metod

Idag väljer de flesta oftast att spinna dubbingmaterialet direkt på den enkla bindtråden, och det är en enkel och smidig metod. Amerikanerna har emellertid i större utsträckning anammat den gamla metoden att spinna dubbingen mellan en dubbellagd tråd, och den tekniken är därför idag betydligt vanligare i USA än här hemma. Den användes då på flugor, som ska fiskas under vattnet eftersom den ger livfulla sugande kroppar som resultat.

Den amerikanska metoden har flera fördelar. Förutom att ge oerhört starka flugkroppar, som motstår också de vassaste öringtänder, så ger de flugor som fiskas under vattenytan ett mycket livfullt utseende, och metoden bidrar till att färgen på undertråden lyser igenom och bildar en del i mönsterkompositionen när flugan blivit våt. Pete är därför mycket noga att inte bara ange vilken dubbing han använder, utan också vilken färg han väljer på bindsilket. Man behöver inte själv experimentera lång stund för att ge honom rätt. Färgen, intrycket av tråtsparans och liv varierar stort mellan olika kroppar

med samma dubbinghår, men där silket valts i olika färg. När det gäller nymfer och flymfer med dubbade kroppar, anser jag därför att Petes metod är klart överlägsen.

För att tillverka kroppar av den här typen behöver man inte ett spinningblock. Med litet övning går det att arbeta direkt på en bordsskiva. Men med spinningblocket blir kvaliteten jämnare, och med just det spinningblock Pete gjort åt mig, har jag en stor fördel då jag arbetar med mycket ljusa dubbingmaterial. Blocket har nämligen en vändbar hålslagen remsa av plastad hårdkartong på ovasidan, – *den ena sidan är vit och den andra svart*. Med normalfärgad grå, brun eller annan mörk dubbing, vänder jag den ljusa sidan uppåt, men vill jag tillverka en kropp av mycket ljus dubbing på ett ljust

silke, så vänder jag den svarta sidan upp, och får då en ökad kontrast.

## Ha aldrig bråttom!

En med den här tekniken tillverkad kropp ska vara tämligen tunn och transparent, och de kortklippta hårfiberna ska därför spridas jämnt och fint över den välwaxade tråden. En starkt kontrasterande bakgrund underlättar arbetet och ger därför också ett bättre slutresultat. Och om det är något Pete har lärt mig, så är det just att vara noga vid all flugbindning och att aldrig ha bråttom. "Du ska kunna vara stolt över de flugor du binder", säger han, – men det kräver utöver tid och ett övat hand-

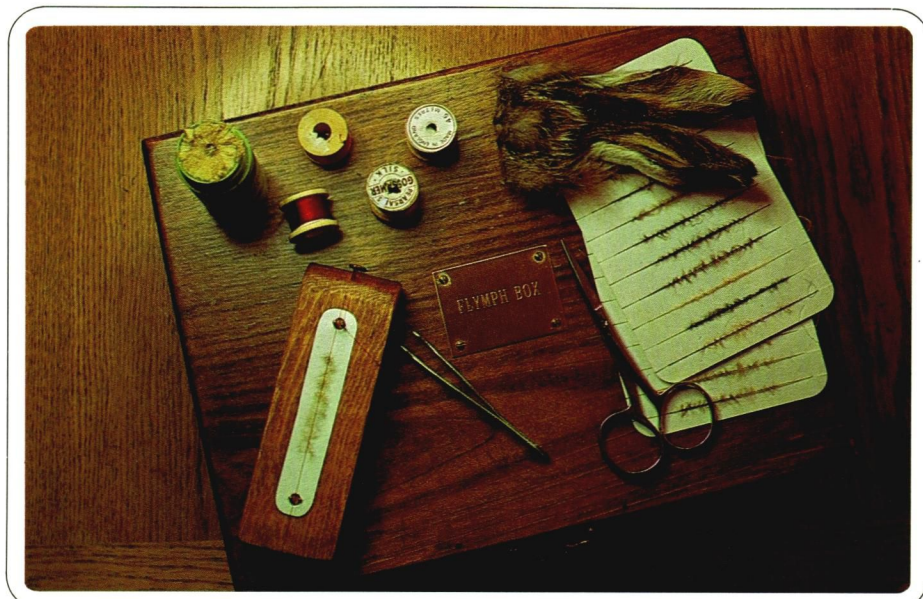
lag, att man också använder rätt verktyg eller hjälpmedel. Spinningblocket i min Flymph-Box är ett sådant.

Pete använder alltid Pearsallsilke till sina flugkroppar, och börjar med att skära av cirka 25 cm, från trådrollen med den knivsegg som sitter på spinningblockets kortsida. *Silket vaxas sedan väl*, och fästs därefter i den främre skåran och spänns mellan stiften och kartongremsan, runt bakre tappen, och fram igen mellan det bakre stiftparet, och fästs sedan i skåran på sidan, där den längre trådändan tills vidare får hänga lös.

De kortklippta hårfiberna sprids därefter med en pincett i ett jämnt och glest lager över tråden. Eventuellt lite tunnare mot ändarna, så går det sedan lättare att linda en vackert taperad flugkropp.

Den längre trådändan lösgörs så från skåran på sidan och läggs väl sträckt ovanpå dubbingfiberna, som därigenom fixeras mellan de båda trådarna. Eftersom spinningblockets bakre kant är avrundad, kommer trådarna att ligga väl an mot blocket under hela första delen av proceduren, varför risken att hårfiberna rubbas är utsluten, – en liten men viktig finess.

Därefter frigörs även den korta trådändan från skåran längst fram, och trådarna tvinnas tillsammans genom att man snurrar dem mellan fingrarna. Fibrerna ligger nu väl förankrade och den färdiga dubbingtråden lösgörs från blocket och fästs på lösa kartongark med slitsar i sidorna. Det är en fördel att tillverka många kroppar på en gång. De kommer tack vare vaxet att "sätta sig" efter någon dags lagring på kartongkorten, och behåller sedan sin tvinning. De blir därigenom mycket lättare att hantera, då de tas fram vid själva flugbindningen, än vad en nyspunnen kropp skulle vara.



En spunnen kropp har stora fördelar vid bindning av nymfer och flymfer. Men ska den ge intryck av liv och färgspel, måste den tillverkas av naturligt hår på silketråd. Hare, mink, bäver, räv, mullvad och opossum är några av Pete Hidy's favoritmaterial.



Med ett spinningsblock går tillverknigen av spunna kroppar lätt. Lägg ett sparsamt lager av hårfibrer på tråden. Vik den dubbel och tvinn sedan.



# Imorgen min ven, skal vi ses igen

Tekst og tegning: Finn Ringtvød

Så står man igen og indånder den friske luft, tankerne flyver igennem hovedet på én.

I dag skal det være, idag får jeg garanteret den store henne i "Stenhullet".

Solen er efterhånden gået ned bag bakkerne, som står i silhouet mod den ildrøde baggrund.

Mosekønen er begyndt at brygge, tågen løfter sig op og blander sig med bakkens sorte, som nu langsomt skifter til gråt.

Der er efterhånden fuldkommen stille, kun lidt puslen i græsset, og svagt summen i det fjerne kan høres.

Jeg vågner af mine drømme og begynder at rigge mit fluegrej til, som består af en 9 fods kulfiberstang med helaktion.

Fluelinen er en synkende Wf klasse 8 med et 2,5 m forfang, som er 0,30 mm i spidsen.

Nu er jeg klar og mangler kun at vælge flue. Valget falder på en hjemmebundet palmerflue F.R.C., som jeg har brugt mange gange med godt resultat, – især i skumringen og om natten, når de store ørreder kommer frem fra huller og brinker for at jage.

Der er efterhånden blevet næsten mørkt, kun en svag rød stribe kan nu ses, da jeg begiver mig ned til åen.

Jeg starter fiskeriet ca. 600 m fra "Stenhullet", kaster fluen skråt over og nedstrøms, den lander lidt ovenfor sivene, som står et stykke ude i åen. Jeg giver lidt mere line, så fluen driver ned langs sivene og over mod min egen bred, intet sker, jeg prøver igen, går lidt længere ned af åen og forsøger, men med samme resultat.

Nu er der efterhånden gået 1 time, der sker stadig ikke noget, og klokken er over

midnat, jeg er næsten nået ned til "Stenhullet".

Langsomt ruller jeg linen ind, sætter mig i det våde græs og tænder en smøg.

Det er nu fuldkommen stille, og ikke en vind rører sig. Jeg læner mig op af en hegnsplæk, lukker øjnene og nyder det hele i fulde drag. Det er, som om man næsten ikke kan få nok.

Pludselig brydes stilheden af et stort plask henne fra hullet.

Jeg vågner af min døs, får hurtig slukket cigarettens og kommer på benene, eftertser fluen og fjerner lidt græs, som sidder derpå.

Forsigtig lister jeg hen mod stedet, hvor jeg hørte ørreden slå og gør klar til at kaste. Jeg lavet et par blindkast for at få lidt line ud – og så afsted, det er nu så mørkt, at det er umuligt at se, hvor fluen lander, jeg giver lidt line, begynder at trække langsomt ind. Hvad var det – modstand, var det fisk, jeg giver tilslag, men linen sidder fast ovre ved sivene, sørens også, jeg rykker til, og forfanget knækker med et smæld.

Ny flue på, ærgerlig, ikke flere af den mørkebrune, så forsøger jeg med en sort.

Hurtig bliver fluen bundet på, kastet bliver ikke så langt som det første, igen giver jeg line og håber.

– Så sker det, denne gang er den god nok. Tilslaget er ikke engang nødvendigt, da ørreden kroger sig selv, og hvilken ørred –.

Som en torpedo skyder den op af vandet, og slår fra side til side for at ryste fluen ud af kæften, derefter tager den et langt udløb ned af åen, jeg giver den lov

at løbe, men holder den nogenlunde stram, og har hele tiden situationen under kontrol.

– Hvor stor – tankerne flyver hele tiden gennem mit hoved – 3 kg – 4 kg eller måske 5 kg.

Hele ugens stress og jag er nu forsvundet, alverdens krige og ufred kan ikke ryste mig i dette øjeblik.

Jeg har kun en tanke i hovedet – min fisk – kun min.

Jeg bliver revet ud af mine tanker, da linen pludselig bliver slap, hurtigt får jeg rullet ind og mærker igen fast fisk.

Den er nu på vej imod mig så hurtig, at jeg næsten ikke kan følge med.

Igen går den ovenud af vandet og ryster hovedet, derefter går den i fuld fart nedstrøms.

Nu er det som om det er fisken, der har fanget mig og ikke omvendt.

Der er gået næsten en time, siden jeg fik fisken på, og den virker ikke særlig træt.

Jeg prøver at rulle lidt line ind, men samtidig tager den et voldsomt udløb, og linen virker slap, jeg prøver forsigtig igen, men linen er stadig slap.

Den har vundet kampen for friheden. Jeg ruller nu linen helt ind, sætter mig i græsset, tager tobakken frem og tænder en smøg.

Først nu opdager jeg lyset i horisonten, det er ved at blive lyst.

Jeg hører igen et plask længere nede af åen – mon det er min ven, der vinker farvel for denne gang, jeg rejser mig langsomt og går tilbage til bilen, mens jeg stille sige til mig selv – imorgen – imorgen min ven, skal vi ses igen.

Denne artikel er et uddrag af en kommende bog om moderne vand- og fiskevård "Fisken og Vandet".

# ELFISKE

## – en nyckel till modern fiskevård

*Elfiske avslöjar beståndets storlek och sammansättning, rensar bort ogräsfisken och ger er avelsfisk. Utan elfiske kan den utsättning ni planerar bli ett dyrbart fiasko.*

*Text och foto: Steen Ulnits*

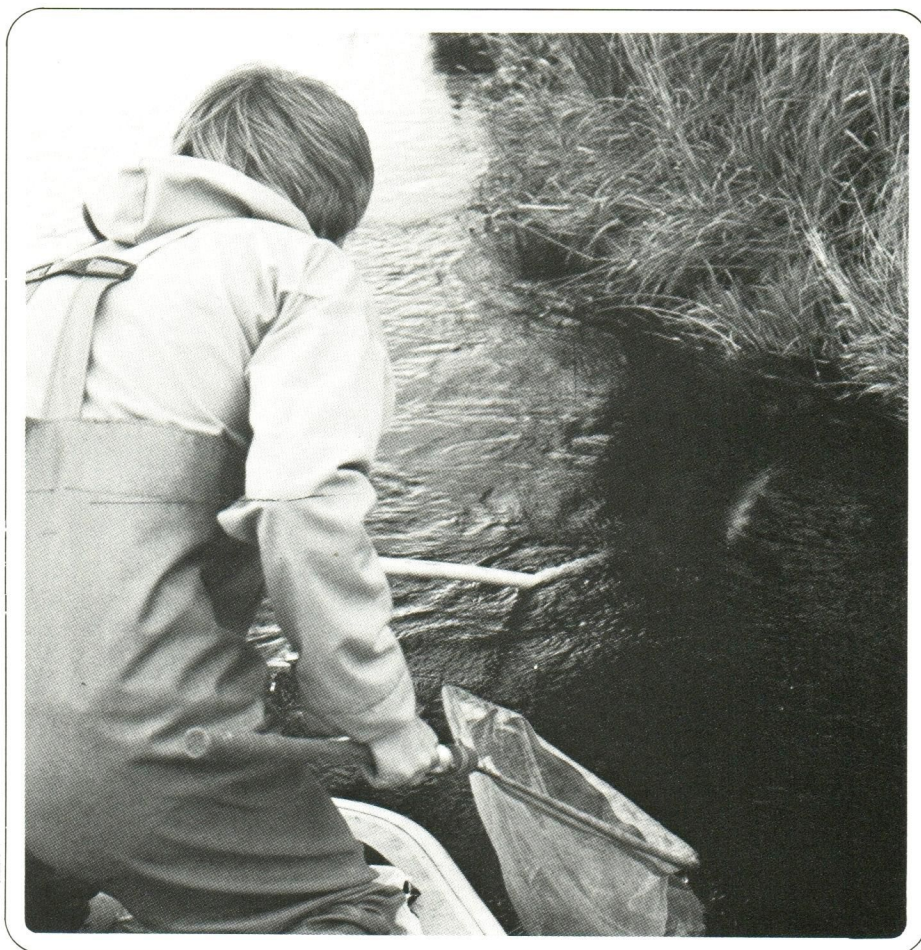
**M**an har i mange år vidst, at fisk reagerer på elektrisk strøm – præcis som alle andre levende skabninger. Men herfra og så til at udnytte denne kendsgerning videnskabeligt var der er langt stykke.

Det var amerikaneren *Haskell*, der i årene før anden verdenskrig udviklede det første udstyr til elektrofiskeri. Udstyret leverede vekselstrøm. Umiddelbart efter krigen lancerede svenskeren *Wolf* det første elektrofiskeapparat baseret på jævnstrøm. Det var et kæmpefremskridt, da vekselstrøm ikke egner sig til videnskabeligt formål. De fleste fisk dræbes eller skades nemlig af vekselstrøm, mens de blot bedøves af jævnstrøm.

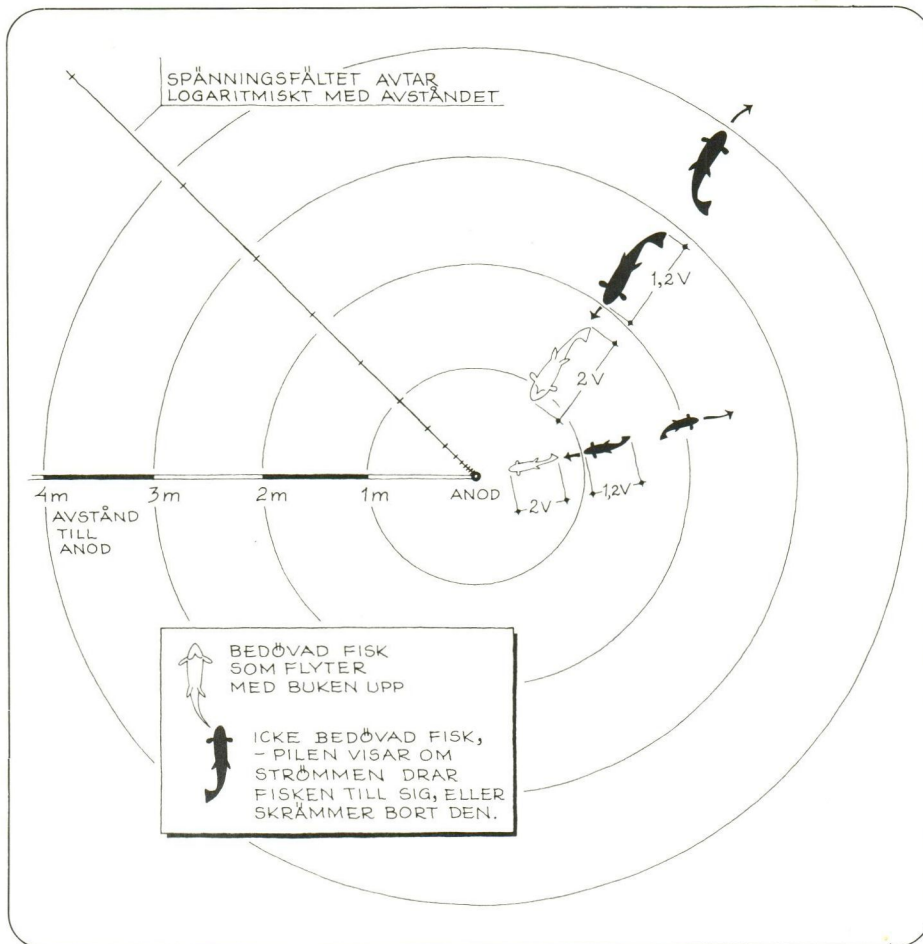
De første elektrofiskeapparater var så store og tunge, at de måtte transporteres på separate anhængere trukket af store og kraftige jeeps. Siden er udstyret blevet mere kompakt – så kompakt, at der idag findes udstyr, som kan bæres på ryggen af én mand.

### *Hvad er strøm?*

For at forstå elektrofiskeriets virkning på fisken må vi først se lidt på, hvad elektrisk strøm egentlig er. Når der går en strøm i en ledning, sker  
*forts på næste sida*



*Bækørreden er fanget af strømmen og "trækkes" ud fra sin standplads under brinken.*



Spänningsfallet från elektroden övar logaritmiskt med avståndet – det innebär bl.a. att stora fiskar är lättare att fånga än små, därför att de är längre.

(Teckning: Gunnar Johnson.)

cellerne sker ad elektrisk vej. Nerveceller og muskelceller styres af elektriske impulser. Små ændringer i spændingen over muskelceller kan bevirke sammentrækning af muskelfibre. Enhver, der har haft fingeren i en stikkontakt, ved, at det givet et voldsomt ryk i kroppen.

Når fisken udsættes for strøm i vandet, fejlstyres dens nerve- og muskelceller. Den er ikke længere selv herre over de elektriske udladninger, der styrer cellerne. Det er nu strømmen fra elektrofiskeapparatet, der har overtaget styringen.

Uden for det effektive strømfelt føler fisken ubehag, og den skræmmes bort. Denne skræmmeeffekt udnyttes bl.a. til elektriske spærringer foran turbiner, der ellers ville dræbe eller vildlede fiskene. Fanget i det elektriske felt tiltrækkes fisken først af elektroden – den svømmer aktivt mod den positive pol. Dette fænomen kaldes *galvanotaxi*. Hvorfor fisken tiltrækkes af netop den positive elektrode, og hvorfor den ikke i stedet styres væk fra elektroden, vil det føre for vidt at komme ind på her.

Når fisken er kommet tilstrækkeligt tæt på elektroden, holder den op med at svømme. Den bedøves helt af strømmen – et

forts på sid 22

der en vandring af *elektroner* i metaltrådene. Denne vandring sker pr definition altid fra den negative til den positive pol. I vand forholder det sig anderledes. Her sker der i stedet en vandring af *ioner* – stadig fra minus til plus. Ioner er elektrisk ladede atomer/molekyler, der imidlertid er meget større end elektronerne. Det gør dem vanskeligere at flytte rundt med, og vand har derfor en dårligere ledningsevne end f.eks. kobber.

Det er mængden af ioner, der afgør vandets ledningsevne. Jo flere ioner der er, desto større vil ledningsevnen være. Derfor har saltvand en meget større ledningsevne end ferskvand – saltvand indeholder store mængder opløst salt i form af natrium- og kloridioner. Saltvand har så høj en ledningsevne, at elektrofiskeri er umuligt – strømmen kortsluttes øjeblikkeligt. Omvendt har destilleret vand ingen ledningsevne overhovedet, da det ingen ioner indeholder. Rent og næsten steril vand fra bjergbække kan derfor

have en så ringe ledningsevne, at elektrofiskeri ikke er muligt.

## Fiskens reaktion

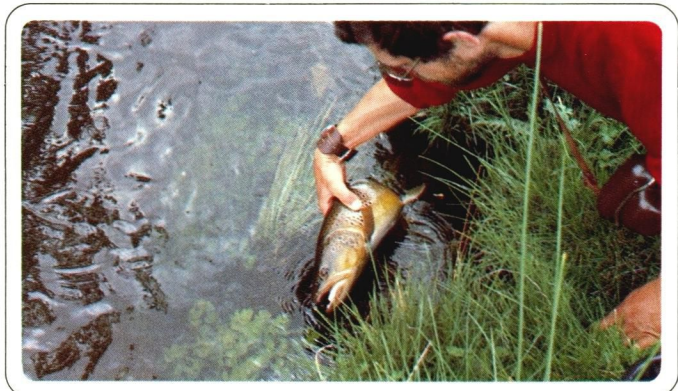
Hos alle levende væsener eksisterer der en elektrisk spænding over cellerne. Al kommunikation mellem



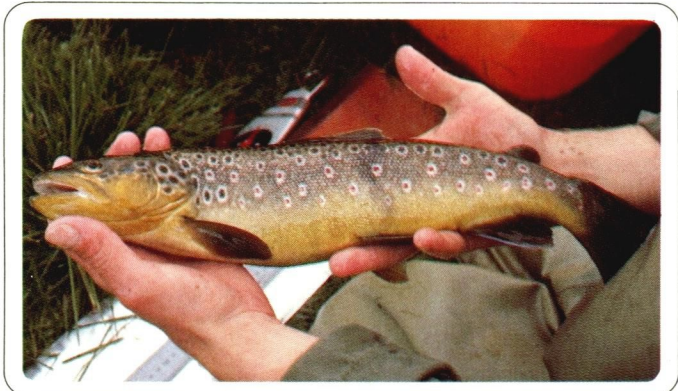
Fiskene med bugen i vejret er endnu bedøvet af elektrochoket – de øvrige er kommet til sig selv igen.



Den bedøvede fisk vejes og måles. Røret til venstre for målebrættet er til mavepumpning af de bedøvede fisk.



Den genoplivede fisk sættes ud igen – så god som ny!



Den mørke stribe under rygfinnen skyldes elektrochoket. Misfarvninger af denne art forsvinder igen, når fisken er kommet til sig selv.



Elektrofiskeri giver mulighed for sikre bestandsanalyser. Her fire årgange stalling ved målebrættet.

## Slösa inte med fisk – då dör de av stress!

fænomen, der kaldes *galvanonarkose*. Er fiskeren ikke hurtig nok med ketcheren, forsvinder fisken nedstrøms i lammet tilstand.

### Små fisk – store fisk

For at blive tiltrukket af elektroden skal der være et vist spændingsfald over fisken. Størrelsen på dette spændingsfald varierer. For galvanotaxi hos ørred skal spændingsfaldet være mindst 1,2 volt. Er det mindre, skræmmes fisken blot væk. Overstiger spændingsfaldet 2 volt, indtræder galvanonarkosen – fisken bedøves.

Da spændingsfaldet fra elektroden aftager logaritmisk med afstanden – se tegningen – forstås det, hvorfor store fisk er lettere at fange end små. Da store fisk er længere end små, vil der være et større spændingsfald fra snude til hale på en stor fisk. Små fisk skal betydeligt tættere på elektroden for at opnå samme spændingsfald over kroppen – normalt inden for en afstand af 20–30 cm. Det er derfor almindeligt, at små fisk blot skræmmes væk fra feltet – noget, der tages højde for ved bestandsanalyser.

### Små vande – store vande

Skræmmeeffekten betyder, at elektrofiskeri ikke er ret effektivt i større vandløb. Det samme gælder i søer og damme. I større vande er det meget vanskeligt at få elektroden så tæt på fisken, at den fanges af feltet. Den vil oftest være skræmt bort inden da. Elektrofiskeri er derfor kun effektivt i mindre og ikke alt for dybe vandløb. Uklart vand og hurtig strøm nedsætter effektiviteten.

Er elektrofiskeriet meget effektivt under de rigtige betingelser, så har det alligevel sine absolutte begrænsninger, hvad anvendelse angår. Større rækkevidde end 5–7 meter skal man ikke regne med, og da kun for store fisk under gode forhold.

### Strømtyper

De første elektrofiskeapparater

producerede som allerede nævnt vekselstrøm. Vekselstrøm er imidlertid uegnet til videnskabeligt elektrofiskeri, da det dræber fiskene i stedet for blot at bedøve dem. Idag anvendes der derfor kun jævnstrøm. Der findes to typer jævnstrøm, der hver har fordele og ulemper, nemlig *almindelig jævnstrøm* og *pulserende jævnstrøm*.

Almindelig jævnstrøm trækker fiskene godt, men slår dem ikke ret hårdt. Denne strømtype er derfor velegnet til hurtigtstrømmende, grødefyldt og uklart vand. Blev fiskene her slået hårdere, ville de i lammet tilstand enten forsvinde med strømmen, blive hængende i grøden eller slet ikke blive opdaget i det uklare vand. Nu kan man i stedet trække fiskene helt hen til sig med almindelig jævnstrøm.

Omvendt slår pulserende jævnstrøm hårdest, men trækker dårligst. Den egner sig derfor til roligt-flydende, klart vand uden alt for megen grøde. Her er det en fordel, at fiskene slås hårdt, så de ikke når at flygte. Det rolige vand gør det let at få de bedøvede fisk i ketcheren.

Uanset strømtypen er det vigtigt, at spændingen justeres efter fiskens art og størrelse. Spændingen skal kun lige være høj nok til at bedøve fisken – bliver spændingen for høj, dræbes fisken i stedet.

### To metoder

Elektrofiskeri kan i princippet foregå på to forskellige måder, nemlig ved opstrøms vadning eller nedstrøms fra båd. Begge metoder har fordele og ulemper. I begge tilfælde gælder det, at jo flere elektroder, der er i vandet samtidig, desto større bliver effektiviteten. Hele vandløbets bredde skal dækkes. I begge tilfælde sluttes et kredsløb med en fast negativ og en bevægelig positiv elektrode.

Opstrøms vadning egner sig i sagens natur kun til mindre vandløb – fiskeren skal jo kunne bunde i sine waders. Metoden er langsommelig, men kræver ikke det store mandskab. 2–3 mand er nok. Fiskes der efter stillinger, som står på åbent vand, er spærrenet nødvendigt. Stillinger flygter opstrøms, når de forstyrres, mens ørreder ofte gemmer sig i grøden. Tit får man en stime

stallinger helt oppe ved spærrenettet.

Nedstrøms elektrofiskeri fra båd kræver betydeligt mere mandskab – normalt 4–5 personer. Til gengæld egner metoden sig godt til større og dybere vandløb. Også når det gælder stillinger, er denne metode velegnet. Endvidere kan man affiske lange strækninger på relativt kort tid. Ved opstrøms vadning skal der jævnligt flyttes rundt med apparaturet, og normalt kan man kun fiske ca. 100 meter igennem mellem hver flytning. Tilkørselsforholdene skal derfor være gode ved opstrøms vadning, mens bådfiskeri kun kræver et start- og slutsted.

### Behandling af fisk

De fangede fisk opbevares i baljer eller store spande, der helst skal tildækkes. Derved undgår man, at fiskene hopper ud igen. Fiskes der fra båd, opbevares fiskene i båden eller i hyttefade opstrøms båden – uden for feltet, vel at mærke. Fiskene tåler ikke længere tids ophold i feltet. Vades der, skal fiskene transporteres til baljer og spande.

Skal fiskene blot tælles og måles, klares det uden bedøvelse. Skal der tages skælprøver, og skal fiskene vejes, bør de bedøves. Det samme gælder ved maveundersøgelser. Bedøvelse kan ske med bl.a. *urethan* eller *sandoz*, der tilføres en balje vand i korrekt dosering. Fiskene, der skal undersøges, anbringes i denne balje, indtil de vender bugen i vejret. Det er vigtigt at bemærke, at længere tids ophold i bedøvelsesbaljen kan være dødelig for fiskene.

Efter undersøgelsen anbringes de bedøvede fisk i en genoplivningsbalje med frisk vand. Her får de lov at være, indtil de igen er kommet på højkant. Først da genudsættes de.

Elektrofiskeriet har revolutioneret fiskeplejen – det kan ikke diskuteres. Fiskeriet har normalt ét eller flere af følgende formål:

- fjernelse af uønskede fiskearter (rovfisk eller næringskonkurrenter)
- fangst af moderfisk til afstrygning
- bestandsanalyse, evt. med henblik på udarbejdelse af udsætningsplan

Uanset formålet kræver elektrofiskeri speciel tilladelse fra Fiskerimi-

nisteriet. Flere sportsfiskerforeninger elektrofisker fast én gang om året for at fjerne gedder og/eller for at skaffe gydemodne fisk til strygning. Gedderne transporteres ofte til søer og damme, hvor de siden danner grundlag for et interessant fiskeri.

Fangst af moderfisk til afstrygning har to væsentlige fordele. Dels får man avlsmateriale, som egner sig til det pågældende vand, og dels får man et maksimalt udbytte af opgangen. Ofte er der så få egnede gydepladser, at gydebankerne gang på gang graves op af nye fisk. Herefter går en masse æg til spilde. Fangenes og stryges fiskene i stedet, går kun en mindre del af de kostbare æg tabt.

## Udsætningsplaner

Elektrofiskeriet giver mulighed for ganske sikre bestandsanalyser. Fjernelse af uønskede fiskearter og fangst af moderfisk til afstrygning kan sportsfiskerforeningerne normalt selv foretage. Men elektrofiskeri med henblik på en bestandsanalyse bør overlades til fagfolk med erfaring i elektrofiskeri. Fiskes der ikke rigtigt, fås et forkert indtryk af bestandens størrelse og sammensætning.

En udsætningsplan udarbejdes på følgende måde:

- befiskning og bestandsanalyse
- bonitering af den pågældende lokalitet
- sammenligning af resultater
- udarbejdelse af selve planen

Udsætningsplaner udarbejdes altid for hele vandsystemer. Allerførst foretages en befiskning af forskellige dele af vandsystemet. Fiskene tælles og måles, og evt. tages der skælprøver til aldersbestemmelse af fiskene. For at opnå en nøjagtig bestandsanalyse elektrofiskes de samme strækninger to gange. Ud fra fangstresultaterne fra første og anden befiskning og ved hjælp af matematiske beregninger kan man få et ret nøjagtigt mål for bestandens størrelse.

Herefter vurderes de pågældende strækninger – den såkaldte *bonitering*. Vandløbets dybde og bredde noteres, og det undersøges, hvor mange mulige skjulesteder der findes. Vandkvaliteten og strømhastigheden tages også med i betragtning. Vandløbet gives herefter en karakter fra 0–5 med 5 som absolut egnet for ørreder (rent vand, frisk strøm og mange skjulesteder) og 0 som totalt uegnet. Jo lavere bonitering desto færre fisk er der plads til det pågældende sted.

## Udsætningsteorien

De første ørredudsætninger var helt tilfældige og planløse. Man satte blot fisk ud, hvor man nu mente, der var brug for det. Først med den danske fiskeribiolog C.V. Otterstrøm kom der system i udsætningerne. Otterstrøm indså, at de små fisk holdt til på lavt vand – ofte øverst oppe i vandsystemet – mens de større fandtes længere nede på dybere vand. Han indså også, at der kun var plads til et begrænset antal fisk på en given strækning – ørreder er jo territoriehævdende.

Hermed var grunden for de moderne udsætningsplaner lagt. Idag er man nået frem til et fast system, når den endelige udsætningsplan skal udarbejdes. Ud fra et indgående kendskab til de forskellige aldersklassers foretrukne vanddybder har man fastlagt følgende retningslinjer:

Yngel: vanddybde indtil 10 cm

Halvårsfisk: vanddybde 10–15 cm

Etårsfisk: vanddybde 15–40 cm

Toårsfisk: vanddybde over 40 cm

På lokaliteter, der er boniteret til 5 (rent vand, frisk strøm og mange skjulesteder) har man fastlagt følgende ørredtætheder som ønskelige:

Yngel: 200 stk. per 100 m<sup>2</sup>

Halvårsfisk: 50 stk. pr 100 m<sup>2</sup>

Etårsfisk: 20 stk. per 100 m<sup>2</sup>

Toårsfisk: 10 stk. pr 100 m<sup>2</sup>

Når man har foretaget en befiskning og bonitering af en lokalitet, sammenligner man de fundne værdier med dem, der ifølge det ovennævnte *burde* være. Har man f.eks. en yngellokalitet, der er boniteret til 3, bør der pr 100 m<sup>2</sup> være 3/5 af 200 stk, yngel, altså 120 stk. Har befiskningen vist, at der kun er 80 stk. pr 100 m<sup>2</sup>, bør bestanden suppleres, så den når den ønskede værdi på 120 stk.

Er den pågældende lokalitet 2 km lang med en gennemsnitsbredde på 1,5 m, dækker den derfor 3000 m<sup>2</sup>. På disse 3000 m<sup>2</sup> bør der være 30×120=3600 stk. yngel. Imidlertid er der kun 30×80=2400 stk. yngel. Altså bør bestanden det pågældende sted suppleres med 3600 ./ 2400=1200 stk. yngel. Sådan fortsættes nedefter i systemet med først halvårs-, siden etårs- og toårsfisk. Der suppleres, hvor det er nødvendigt.

## Følg planerne!

Det skal præciseres, at der *aldrig* bør sættes flere fisk ud, end

udsætningsplanerne foreskriver. Det vil være rent spild. Er der nemlig for mange ørreder og for få standpladser, vil mange fisk dø af stress i kampen om territorier og standpladser. Af samme årsag er det vigtigt, at fiskene spredes godt under udsætningen. Det er altså ikke blot et spørgsmål om at hælde et bestemt antal fisk ud et bestemt sted.

Det skal ligeledes præciseres, at udsætningsplaner *skal* overholdes. Det siger loven. Flere foreninger har forsynet sig imod dette ved i stedet for yngel at udsætte fangstmodne bækørreder. Dels er det ulovligt, og dels er det et kortsynet spild af penge. Når udsætningsplanen er lavet, skal den aturligvis overholdes.

## Mundingsudsætninger

Mundingsudsætninger af toårsfisk er blevet meget populære og ikke uden grund. Mange af vore åer er efterhånden så hårdt belastede af regulering, rørlægning, opgravning og grødeskæring, at opvækstmulighederne for ørredungfisk er meget dårlige. Udsat på rette tidspunkt, nemlig april–maj, vil de fleste mundingsudsatte toårsfisk stikke til havs med det samme. De har derfor ikke brug for standpladser i åen, men vender alligevel tilbage – enten som kønsmodne fisk eller som grønlandere. Der kan derfor sættes så mange fisk ud, som der er penge til. Det er en investering, der giver bonus for både kyst- og åfiskeren.

## Udsætninger på kysten

Udsætninger af toårsfisk direkte på kysten er i lighed med mundingsudsætningerne blevet meget almindelige i de seneste år. Findes der ikke egnede vandløb, er det eneste alternativ naturligvis at udsætte fiskene direkte på kysten – trods mulige ulemper. Da fiskene ikke har mulighed for at gyde, formodes det, at en del af dem dør, når de er blevet kønsmodne. Men toårsfisk udsat direkte på kysten er under alle omstændigheder bedre end slet ingen ørreder.

Skønmæssigt ser denne type udsætninger ud til at give et godt afkast til sportsfiskerene. Det gælder her som ved mundingsudsætningerne, at der ikke kan sættes for mange fisk ud. Jo flere toårsfisk der sættes ud, desto flere blanke havørreder bliver der.



En newzealändsk "brown beauty" i närbild.

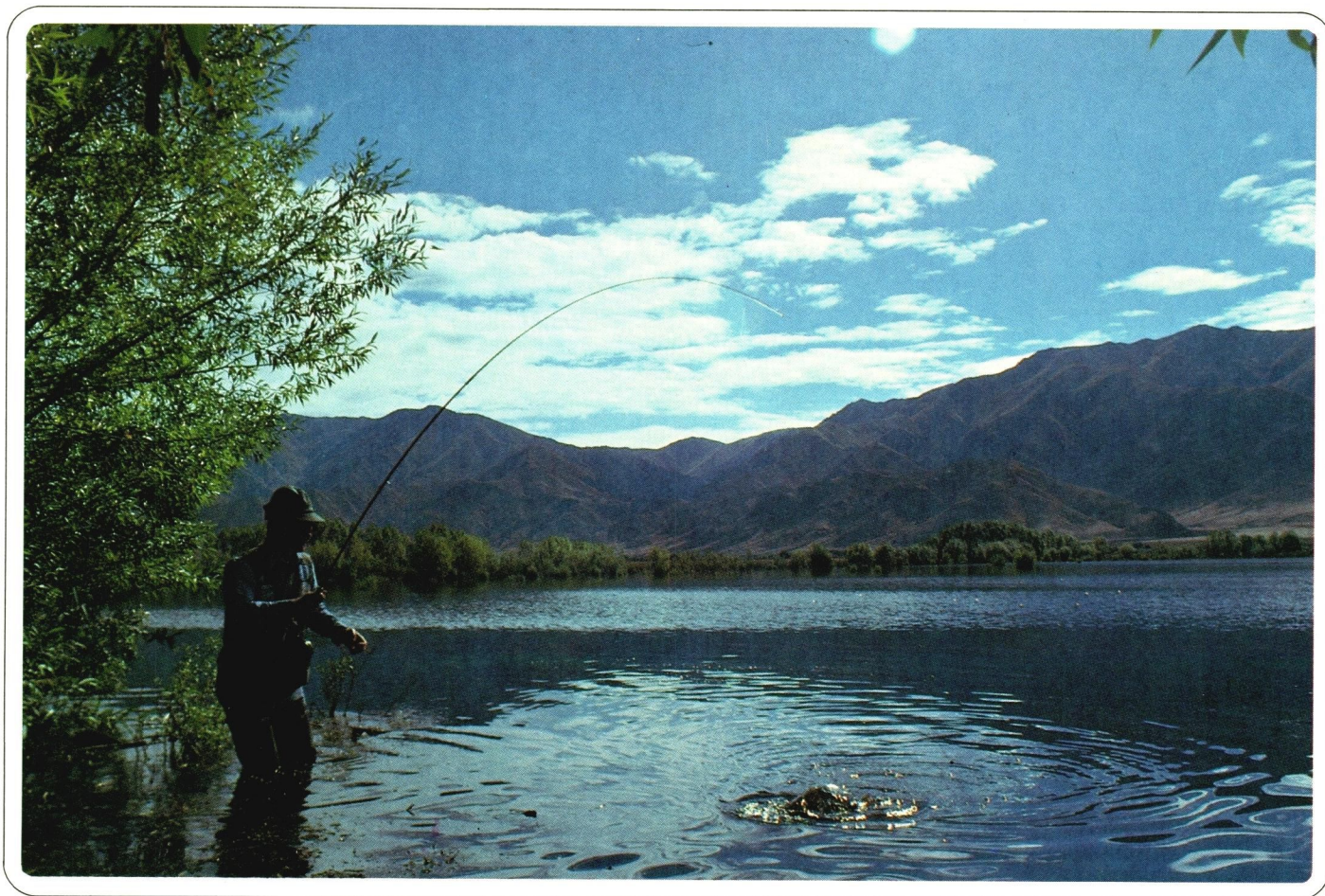
## VINTER- SEMESTER PÅ NEW ZEALAND 1:



"Spooky" – ensam kvar i poolen.

# Fyra veckor med "Spooky"

Text och foto: Even Rise



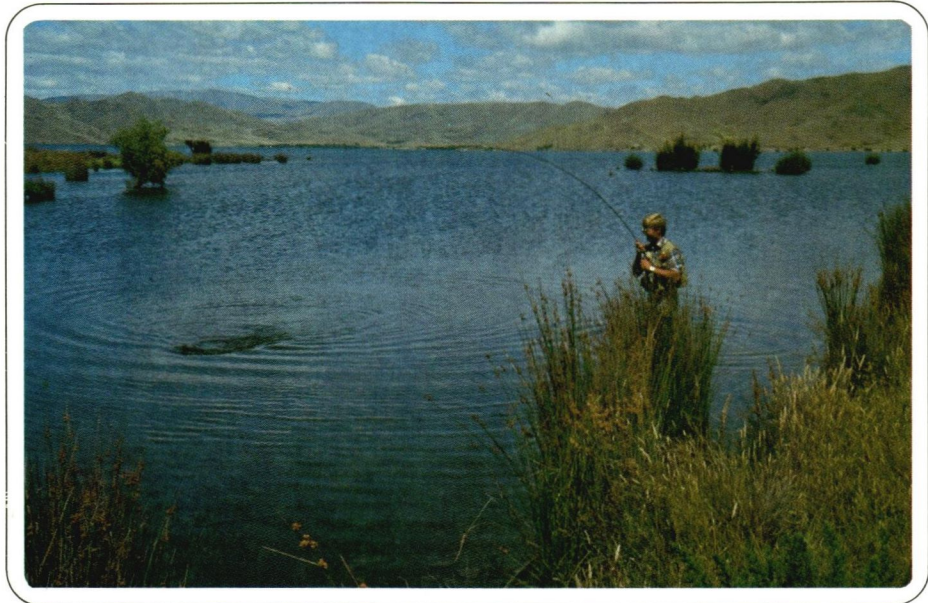
Fast fisk i "The Corner" i Lake Benmore.

*"Jag har försökt att inte förhålliga fisket där nere för mycket", skriver artikelförfattaren i ett brev till FiN, "...för trots allt slösas mycket tid på att banna envisa vindar och trilska fiskar. Men New Zealand går en i blodet – bara en katastrof kan hindra mig att vända tillbaka dit, år efter år".*

Fra bredden og ca ti meter utover er bunnen dekket av et teppe med grønne planter, men lenger ute er det soner med lys sandbunn. I det krystallklare vannet er det mulig å se alle detaljer mot den hvite sanden, og fisk som krysser etter nymfer blir plutselig synlige når de beveger seg fra mørke til lyse partier. En stor fisk kommer langsomt sigende på utkikk etter føde; av og til kan jeg se et hvitt glimt i fiskekjeften når den forsyner seg med et undervannsinnspekt. Jeg går ned i knestående og plasserer forsiktig corixaimitasjonen en halv meter foran fiskens hode. Mitt bytte blir oppmerksom på det lille "pløppet" av nymfen og øker farten; når den er ca 20 cm fra corixaen løfter jeg rolig stangtuppen for å fremkalle et "induced take".

Min strategi virker; fisken skyter fart og snapper min imitasjon, og plutselig er kampen i full gang. Ørreten raser ut i et voldsomt tempo mens snellen hyler; snart er hele snøret ute, og uten å sakke farten går den løs på backingen som fyker av snellen i et illevarslende tempo. For å få bedre plass til snøret hadde jeg samme dag kortet backingen fra 50 til 25 meter, og nå begynner jeg febrilsk å bremse med snelletrommelen for å hindre at hele backingen skal gå ut. Når fisken kjenner det økende presset foretar den et gigantisk luft hopp, og når den lander er plutselig snøret slakt. Mismodig sneller jeg inn, og det viser seg at kroken på den lille corixaimitasjonen er rettet ut i nesten 90 graders vinkel. Jeg anslår denne fisken til å være godt over 7 pund, eller ca 3.5 kilo, og den ville utvilsomt ha vært turens største brunørret.

*forts på neste sida*



*Lars i nærkamp med en av Lake Benmores uthållige øringar.*



*Ett vackert par från Lake Benmore.*



*Ahuriri River – i ett biflöde mötte vi "Spooky".*

## Vi blev besatta av idén att fånga Spooky – till slut var han ensam kvar i kanalen

Stedet er de berømte grunne lagunene ved Ahuririelvens øvre løp, og tiden er midten av februar 1982. Tidligere samme dag hadde fisken begynt å vake etter flicksländor, og med en Cock-Y-Bondhu hadde vi landet tilsammen seks ørret fra 1.5 til 2.5 kilo. Lagunefisken har en helt utrolig kondisjon: ørlite hode og bred kropp, og når den først er kroket gir den fluefiskeren en kamp som svært ofte ender med 1-0 til fisken. Den borrer seg ofte dypt ned i bunnvegetasjonen, for så å rase avgårde i rett vinkel når den har samlet tilstrekkelig mange kilo planter på fortommen, eller også tar den ut hele snøret før den foretar et enormt luftsprang, og med hele snøretyngden bak seg vil den som regel ta med seg fluen og halve fortommen. Men for en triumf når du endelig har landet en firepunder av edleste slag: sølvblank som en laks og tett besatt med sorte prikker.

### Hyrbil nödvändig

Vårt hovedkvarter var i år som i fjor Omarama Motor Lodge, og hele februar måned var avsatt til fluefiske i det samme området. Vi var to nordmenn og en svenske som hadde leiet en "Family Unit", og med en liten Mazda 323 fra Avis hadde vi den nødvendige mobilitet. Fiskemulighetene er mange og avstandene store, så for å kunne dekke mesteparten av det fiskbare området er en leiebil absolutt påkrevet.

Når du kjører fra flyplassen Oamaru mot Omarama går veien langs den regulerte Waitakielven som på tre steder er demmet opp til store innsjøer. Nederst har du Lake Waitaki, så følger Lake Aviemore, og øverst ligger Lake Benmore som er den største og mest fiskerike sjøen. Omarama ligger like ved Benmore, og ovenfor denne sjøen heter elven Ahuriri River. Når du nærmer deg Lake Benmore blir du møtt av et digert skilt som sier: "Welcome to Waitaki Valley, Sportsman's Paradise!" Og ihvertfall for fluefiskeren kan jeg underskrive at disse ordene har sin fulle berettigelse.

Mesteparten av vårt fiske i år foregikk i Lake Benmore. Leserne av min forrige New Zealand-artikkel (FiN nr 3/1981) vil huske skildringen av fis-

ket etter de kryssende ørretene som gikk helt inn i gresset på sin jakt etter undervannsinnsekter og snegler. Dette opplevde vi også i år, men vi oppdaget en ny måte å jage fisken på som var så intens og spennende at vi nesten glemte alt som het elvefiske. På formiddagen når solen sto høyt på himmelen ble den lyse sandbunnen så klart opplyst at vi kunne se kryssende fisk på nesten femti meters avstand, og vi vadet da et godt stykke utover i det grunne vannet. Vi forsøkte å få nymfen til å lande så nær fisken at den ble oppmerksom på vår imitasjon, men likevel ikke så nær at den ble skremt. Ofte beveget fisken seg i ganske raskt tempo, og det sier seg selv at det krevde intens konsentrasjon og rask reaksjonsevne for å få plassert nymfen riktig.

Til å begynne med forsøkte vi en Peacock & Spider eller en hareørynymfe, men vi opplevde ofte at fisken kom som et skudd mot nymfen, hvorpå den satte alle bremsene på og bråsudde like før det så ut som om den skulle suge den i seg. Mike Weddell gav oss løsningen: "Prøv en Corixa" sa ha. På krok nr 14 bandt vi imitasjoner av "The Water Boatman" som engelskmennene kaller den

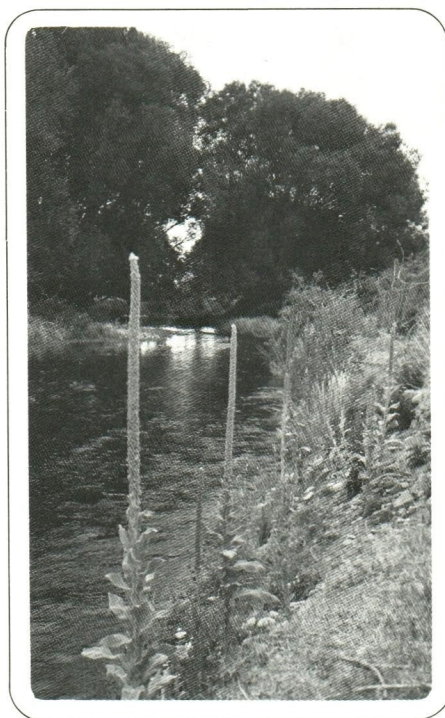
ryggsvømmende billen. Den bygges opp av påfuglherlkropp, et svart ryggskjold av kråkefjær og to korte "årer" på sidene.

### Stim av tvåkilosöring

Noen steder kunne vi vade 100 meter eller mer utover i den grunne sjøen, og her møtte vi ofte stimer av fisk på 1.5 til 2 kilo som trakk innover mot land. Mot den lyse sandbunnen avtegnert ørreten seg så klart og tydelig at vi kunne telle hver eneste prikk på fiskeskinnet! Når corixaen landet på vannet med et lite plopp ble fisken øyeblikkelig interessert og kom gjerne mot fluen i stor fart. Corixaen sank ganske langsomt, og når fisken var ganske nær gav vi den en liten "twist". Oftest førte dette til at fisken kastet seg over imitasjonen og foretok et langt utras. Bunnvegetasjon er det lite av i Lake Benmore, så bare backingen er lang nok er det som regel ikke noe problem å lande fisken når den er utkjørt. Men det kan ta lang tid, for fisken har en fabelaktig kondisjon og kjemper hver millimeter for sitt liv.

Vi tok flere fisk på over to kilo på denne metoden, og jeg synes personlig at denne form for "jakt" overgår alt det jeg tidligere har opplevd av fluefiske. Noen ganger kunne vi treffe på en hel stim av stor ørret i det grunne vannet, og kom vi brått på en fisk forsøkte vi å "fryse" alle bevegelser for ikke å skremme den på vill flukt. Enkelte eksemplarer kunne komme helt bort og lukte på støvlesnutene våre før de ble oppmerksomme på skyggen og raste avgårde med en stor vannplog foran seg.

På østsiden av Lake Benmore hadde sauefarmerne gravd ut dreneringsgrøfter som etterhvert ble enda mere erodert av den varierende vannstanden. Etterhvert dannet det seg her grunne kanaler hvor fisken fant rikelig med føde. Ofte kunne tre-fire digre slugger krysse rundt inne i en slik trang kanal, og disse fiskene var virkelig litt av en utfordring. For å komme på kastehold måtte du åle deg på maven som en skyttergravsoldat, og så ake deg forsiktig opp i lavest mulig kasteposisjon. Har du noengang forsøkt presisjonskasting med fluestang i liggende stilling? Dra till New Zealand



Bridge Creek – där fick jag min största fisk.

og du lærer det allerede første uken!

Som regel gikk disse fiskene i helt faste "spiseruter", slik at du først måtte beregne omtrent når fisken ville innfinne seg på et bestemt punkt. Disse rundene ble gjort med forbausende regelmessighet, ja du kunne nesten stille klokken etter dem. Med minst mulig bråk måtte du legge ut nymfen eller corixaen når fisken var lengst mulig borte fra det kritiske punkt, og når den nærmet seg måtte du forsiktig lirke litt på nymfen. Ørreten var spesielt var i disse kanalene, og ofte hendte det at den bare gjorde en liten nysgjerrig sving etter nymfen og bare fortsatte på sin rute. Så måtte du begynne forfra igjen med ny timing. Glassklart vann og polaroidbriller gjorde at du kunne følge dramaet i minste detalj som i et akvarium, men akvariefølelsen forsvant brått når du etter en times lirking klarte å komme på talefot med en firepunder. Var det andre fisker i kanalen jaget disse utover mot Lake Benmore så skummet fosset, og det forsøkte også ditt offer å gjøre, ofte med en lykkelig utgang for ørreten.

---

## "Spooky's" kanal

---

En av de første dagene vi krysset Ahuriri-elven for å fiske i Lake Benmore, oppdaget vi en smal overgrodd kanla med krystallklart vann. Lengst oppe i kanalen var det tydeligvis et oppkomme, for vannet strømmet langsomt og førte med seg overflateinsekter og nymfer nedover mot elven. I denne kanalen bodde det tre fisk som vi vurderte til henholdsvis 1.5, 2 og 2.5 kilo. Under hele vårt opphold studerte vi disse fiskenes matvaner og oppførsel; vi tok dusinvis av nærbilder og kunne ligge timevis i krattet og studere deres bevegelser.

Lars, som var yngste ekspedisjonsmedlem fikk etterhvert et helt spesielt forhold til disse fiskene, og han forlangte at de skulle få være i fred helt til en av de siste dagene før vi reiste. Spesielt la han sin elsk på den største fisken som han døpte for "Spooky" (engelsk for "Skygg Øring"). Spooky hadde et arr midt oppe på hodet som gjorde den lett gjenkjennelig, og hver dag når vi krysset elven dro Lars strake veien opp i kanalen for å se om hans yndlingsfisk var på plass. Nåde den som hadde forsøkt å fiske Spooky før tiden var moden! Denne fisken var ytterst territorial, og den jaget de andre fiskene skånselløst vekk fra

det den betraktet som sitt private område. Visse perioder på dagen krysset den etter føde, og vi lærte mye om hvordan den tok til seg forskjellige insekter, noe som førte oss et langt skritt videre når det gjaldt nymfepresentasjon.

En av de siste dagene bestemte vi oss for å fange disse tre fiskene som vi var på fornavn med. Lars klarte etter lang og forsiktig fising å lande firepunderen på en corixa, men Spooky levde opp til sitt navn og avviste gang på gang alle våre forsøk, selv om våre imitasjoner ble presentert på de mest raffinerte måter. Ved det lille plasket av nymfen kom den nysgjerrig stimende for å se om dette var brukbar mat, men hver gang kunne vi se hvordan finnene begynte å vibrere raskt når den bråstoppet ved oppdagelsen av at dette var skumle saker som den burde holde seg unna.

Å fange Spooky ble etterhvert en besettelse, men jeg må nok bare melde at den fremdeles farer rundt i kanalen hvor den propper seg med fortomsløse nymfer og tørrfluer... Men neste år skal den til pers! En gang jeg lå kamuflert ved bredden og timet dens spiserute la jeg corixaen nøyaktig på det punkt der jeg ventet at den skulle dukke frem igjen, men i samme øyeblikk kom fisken på 1.5 kilo og snappet imitasjonen. Spooky råder nå grunnen alene, og neste år er den vel enda litt fetere og mere skeptisk innstilt til våre corixaimitasjoner...

---

## Sniglar på 18-krok

---

Kveldsfisket i Lake Benmore er et kapittel for seg, og for oss ble det nærmest et sorgens kapittel... I det ene hjørnet av sjøen renner det ut en liten bekk som kalles Rob's Creek, og her er det en meget frodig bunnvegetasjon. På vannplantene sitter det tusenvis av små snegler ikke større enn et fyrstikkhode, og når fragmenter av plantene flyter opp til overflaten følger en del av sneglene med. Dusinvis av store ørret går helt oppe i overflaten og smasker i seg disse senglene, ja så høyt opp går fisken at ryggen er helt fri av vannet. Samtidig høres en høy smattende lyd når fisken skuffer inn maten. Fisken er under dette måltidet 110% selektiv, og hverken nymfer, corixae eller tørrfluer viser den noensomhelst interesse for.

Kveld etter kveld sto vi nede ved "The Corner" for å friste disse fiskene med våre fineste imitasjoner, men

bare en sjelden gang lykkes det å få en av dem til å gjøre en fatal bommert. Vi bandt de lekreste små snegler av påfuglherl på krok nr 18 som vi plasserte direkte i fiskens spiserute, men vi hadde faktisk følelsen av at den skjøv imitasjonen vekk med snuten for å komme til den virkelige maten! Men som vanlig gav den fremragende fluefisker og guide Bill McLay oss løsningen på problemet: En ørliten snegleimitasjon av sort rådyrhår klippet i tapered fasong. Denne ble fett inn slik at den lå helt i overflaten, og med litt flaks kunne vi da få ørreten til å suge i seg denne sammen med de ekte varene.

Å se McLay i aksjon var en stor opplevelse. Som fiskeguide i Waitakioområdet gjennom mange år visste han når det var best å fiske hvor, hvilken nymfe som var best under de rådende forhold, hvor de største fiskene hadde sine standplasser; kort sagt alt som var verdt å vite om fisket i Waitaki Valley. For ham så alt ut til å være en lek som han behersket til fullkommenhet. Vi prøvde alltid å imitere hans kasteteknikk og presentasjonsmetoder, men selv om vi lærte enormt mye av denne mesterfiskeren fikk han alltid minst tre ganger så mange, og dobbelt så store fisker som vi! Bill bandt selvfølgelig alle sine fluer og nymfer med naturlige insekter som modell, og ofte tok han med seg nymfer i små glass med sprit på for å studere anatomiske detaljer som kunne få hans imitasjoner til å bli enda mere drepende.

Bill fisket ofte med den berømte Matuka-fluen som skal imitere den lille spraglete Bully-fisken. Matukafuglen er hjemmehørende på New Zealand, og den ble etterhvert nesten utryddet fordi den var så populær blandt fluebindere. Nå er den totalfredet, men Bill hadde på en av sine fisketurer funnet en død Matukafugl som han bandt sine fluer av.

Bill har to sønner som begge er gode fluefiskere, og den ene, Rob, har fått den før nevnte Rob's Creek oppkalt etter seg. Dette lille vannsaget kan du skritte over på et hvilket-somhelst punkt, og hadde noen fortalt meg før jeg visste bedre at det var mye og stor ørret i denne bekken, ville jeg ha ledd vedkommende rett opp i ansiktet. Bill fikk oss midlertid snart på andre tanker. Han tok oss med på en demonstrasjon som vi sent vil glemme, for med en liten brun palmered tørrflue fisket han systematisk oppover bekken, og un-

*forts på sid 40*

# Gäddflugan Strömkarlen

Av Nils Nyberg

För några år sedan läste jag en artikel av Kaj Kull om gäddfiske med flugspö där han även presenterade sin "Pike Predator"-fluga. Detta medförde att jag satte mig vid bindstället och producerade ett antal dylika flugor. Det efterföljande fisket resulterade i flera flugfångade gäddor och en insikt om att en gädda på flugspö är mycket roligare än en gädda på spinn.

Ett smolk i bägaren var emellertid att vingen på de "Predator"-flugor



jag band hade en tendens att sno sig runt krokarna. Därför försökte jag hitta en annan typ av fluga som skulle fungera bättre. Valet föll på de s.k. "Matuka"-flugorna, men även de hade brister, främst att de hade endast en krok med därav följande begränsningar i krokningsförmåga och storlek.

Steget från "Matukan" till "Strömkarlen" var sedan inte långt, eftersom de bygger på en liknande princip. Namnet "Strömkarlen" har

jag valt med tanke på att den "riktiga" strömkarlen (enligt ögonvittnen) lär vara en förföris person som kan anta ett otal olika former och kanske även färger. Detta gäller åtminstone flugan "Strömkarlen".

Fördelarna med flugan är t.ex. att  
– man kan binda den i önskad storlek (teoretiskt kan man tandembinda hur många krokar som helst)  
– man kan välja mellan ett otal färger och färgkombinationer  
– materialet är billigt  
– flugan är hållbar  
– flugan är enkel (men kanske lite tidsödande) att binda.

Jag använder flugan främst vid fiske i strömmande vatten. Speciellt strax ovanför forsackar och i höljorna nedanför forsarna, där man kan låta flugan "simma" omkring i strömmen och exponera sig under lång tid för gäddan, har visat sig givande. Vid detta fiske brukar jag använda en sinktip lina och ett kraftigt enhandsspö. Även ett vekare spö är gångbart, eftersom det sällan behövs några längre kast i åarna.

Jag kan försäkra att en trekilos strömgädda på flugspö inte ligger



Strömkarlen – en fiskevårdare av kaliber i gäddrika harr- och öringvatten. Flugan mäter 13 cm, från ögla till svansspets!  
(Foto: Bengt Olson.)

långt efter en lika stor lax vad beträffar kämpatag. Det är lämpligt att ha en "Strömkarl" i flugasken även vid annat flugfiske, eftersom man ibland i harr- och öringströmmarna kan se en virvel som visar att en "krokodil" härjar bland småfiskarna. I detta läge kan en "Strömkarl" ge en fiskeupplevelse utöver det vanliga samt bidra till fiskevården. Även i inplanterings vatten, där det finns kvar gädda och där endast fluga är tillåtet, kan "Strömkarlen" hjälpa till att decimera gäddbeståndet. Dessutom kanske en av de stora, gamla regnbågarna som tröttnat på Rackelhanar och andra "kryp" kan ilska till vid åsynen av detta "monster".

Jag har inte fiskat mycket med flugan i stilla vatten, men vissa resultat har uppnåtts genom att låta båten driva med vinden och ha flugan släpande efter. Vattendjupet bestämmer därvid vilken lintyp man använder. Detta "latmansfiske" tillåter att man sitter och läser en god fiskebok (eller varför inte FiN) medan man fiskar.

Jag har endast fiskat gädda med "Strömkarlen" men jag är säker på att den i lämpliga storlekar och färger är effektiv vid fiske efter andra arter, t.ex. vid havsfiske. Gack och prov den!

### Bindbeskrivning

*Krok:* Tre streamerkrokar nr. 6 bundna tandem med hjälp av 0,50 mm nylonlina.

*Stjärt:* Rött akrylgarn.

*Vinge:* Vitt akrylgarn.

*Kropp:* Bred väffelmönstrad silvertinsel.

Det akrylgarn jag använder är ett fyrtrådigt garn som jag klipper i lagom långa bitar (ca. 5 cm till vingen) och därefter repar upp i dess deltrådar.

Bindandet inleds med att nylonlinan fästes vid en krok med flera lager bindtråd och massor av lack. Därefter fäster man stjärten och silvertinseln vid krokböjen. Krokskaftet lackas rikligt och vingen fästes (se fig. nedan) med hjälp av tinseln. Lacket medför att trådarna i vingen sitter stadigt. När "stjärtkroken" är klar fortsätter man med nästa på liknande sätt. Längst fram på varje krok brukar jag fästa en liten bit rött akrylgarn som ett slags fenor. När flugan är klar och lacket torkat tar man en gammal avlagd tandborste och borstar upp garnet så att man får en mjuk stjärt och vinge.

Efter en fisketur torkar jag flugan och borstar den med tandborsten och den blir som ny igen.



Syntetic Turkey finns i fem färger. Varje ark är 10×28 cm.



Two flugor med vingar av Syntetic Turkey – Muddler Minnow och en Stone Fly.

## Syntetic Turkey – välkommen nyhet

Text och foto: Christian B. Hvidt

Adskillige fluebinder har gennem årene forsøgt at efterligne Moder Naturs forunderlige værker. Som oftest har resultatet været dårligt, men enkelte er dog nået frem til acceptable løsninger. Til de sidste hører Gary R. Nichols fra Californien i USA.

I de sidste år er spættet kalkun quill – der jo indgår i adskillige vårflue-, græshoppe- og Muddlermønstre – blevet alt sværere at købe. Erstatninger for den spættede kalkun quill har længe været i handelen, men ingen har tilfredsstillet Gary's krav om holdbarhed og naturtro udseende. Da holdbarhed er i højsædet hos Gary, var det naturligt for ham at overføre kalkunvingens spættede mønster til et holdbart syntetmateriale.

Ved en tilsyneladende fotografisk overføringsproces er det efter to års

forsøg lykkedes at producere et syntetmateriale, som ikke bare er holdbart og let at håndtere, men som tillige har samme halvtone-billede som det originale materiale.

Syntetmaterialet er polyesterfibre vævet så fint, at selv Skues kunne have læst The Times igennem et af disse ark. Vævningen giver materialet en mængde små fine porer, der kan holde på vand eller flydemiddel – alt efter ønske.

### Vingbrännare

Synthetic Turkey kan indtil videre fås i følgende nuancer: lys eller mørk brunspættet, lys eller mørk gråspættet samt ensfarvet koksgrå. Det leveres i ark på 10×28 cm. og er fasthæftet på et stykke karton, der samtidig er brugsanvisning. Hvad  
forts på næsta sida

## Monsternymfen



Pelle Klippinges Monsternymfen. (Foto: Bengt Olson.)

Av Pelle Klippinge

Ännu ett mönster från den flitige Pelle Klippinge, som alltid lyckas ge mycket "liv" åt sina nymf- och puppimitationer, genom ett kräset materialval och en finurlig bindningsteknik. FiN:s redaktör har, som vanligt, lagt rabarber på det för fotografering insända exemplaret, och kan intyga att Monsternymfen är svår-  
emotståndlig – kanske främst som imitation av Mayfly-nymferna.

B.O.

forts på nästa sida

forts från föreg sida

denne instruktion imidlertid ikke viser er, at tilpasning af vinger også kan foretages med en vingebrænder.

En Renzetti Caddis Wing Burner kan bruges, selv om den ikke er konstrueret til at brænde begge vinger på én gang. Et stykke Synthetic Turkey foldes og placeres imellem vingebrænderens kæber. Det er af yderste vigtighed, at foldekanten ligger inden for kæberne, således at

den ikke brændes... Under denne brændeproces smelter de to vingesider sammen yderst, men de adskilles dog let igen med en dubbingnål.

## Splittras ej

Mange fluebindere og fluefiskere er romantikere og derfor modstandere af "spage age" materialer såsom Synthetic Turkey. Men det er som

bekendt bedre at forbygge end at helbrede. Vinger af naturlig kalkun holder kun til få fisk, inden de flosser. Og flossede vinger giver flossede nerver.

Synthetic Turkey forebygger denne elendighed!

Materialet fås endnu ikke i Skandinavien, men interesserede kan henvende sig til fabrikanten, *The Monterey Fly Tyer, P.O. Box 221637, Carmel CA 93922, USA.*

## Monsternymfen:

**Krok:** nr 10-12, langt skaft, down eye  
**Bindsilke:** brunt

**Kropp:** underhår från kanin eller opossu eller ockrafärgad poly

**Stjärt:** två små rödbruna hackelspetsar

**Ribbing:** mörkbrunt strutsherl

**Vingar:** inga vingar - i stället två stycken benpar av rödbruna hackelspetsar

**Huvud:** dubbing, jfr kroppen

**Thorax:** dubbing, jfr kroppen

och strutsherlet binds in. Dubba bindtråden.

2. Linda fram dubbingen till en bit bakom kroköglan. Lämna gott om plats för thorax och se till att kroppen blir spolformig. Följ efter med ribbingen och bind in den. Bind in första benparet. Lättast är det, om du binder in ett i taget. Se till att du inte har någon dubbing kvar på tråden!

3. Dubba ånyo en kort bit av bindtråden och linda framför första benparet. Bind sedan in andra benparet med odubbad tråd. Dubba igen och bind dubbingen framför andra benparet. Forma en

kraftig thorax! Avsluta bindningen.

4. Trimma den färdiga flugan på ovan- och undersidan med en sax, så att strutsherlet från ribbingen endast sticker ut åt sidorna!

Anmärkning: Nymfen kan också förtyngas med koppar- eller tunn blytråd. För att få lite böjning på benparen, stryk lätt med tumnageln över hackelspetsarna.

För att lättare få benen på plats, bind in ett ben i taget genom att föra upp hackelspetsen mellan krokskftet och den i trådållaren nerhängande bindtråden.

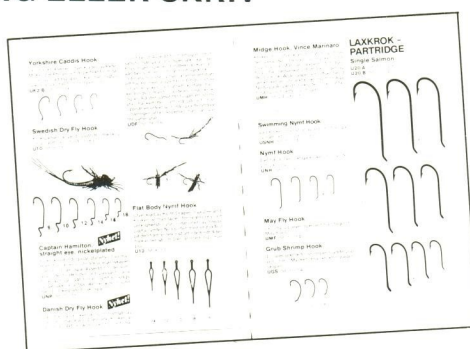
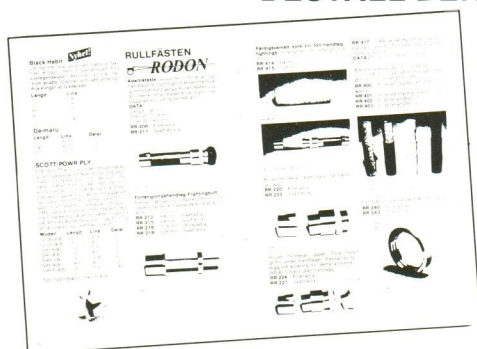
## Bindbeskrivning:

1. Gå med bindtråden bakåt till krokbojen, där hackelspetsarna

# KARPENS FLUGFISKE

## GRATIS FLUGFISKEKATALOG, 130 sid.

### BESTÄLL DEN IDAG. RING ELLER SKRIV



## SPÖBYGGNAD

Bildserier och vägledning för ett lyckat spöbygge. Stort utbud kvalitetstillbehör från Rodon, Mildrum m fl. Klingor av Graphite, Glasfiber, Cane. Från SCOTT, SAGE, BRUNNER, KINGFISHER, KUNNAN, SHARP. Även färdiga byggsatser.

Naturligtvis allt annat till flugfisket. Rullar, Spön, Linor, Vadare, Västar, övr. tillb.

VI VISAR FILMER PÅ VIDEO!

## FLUGBINDNING

Här hittar du inte bara det vanliga utbudet av fjädrar, verktyg, städ etc. Vi har också en hel rad NYHETER som endast finns hos oss. Alla typer av specialkrokar m m. Allt lättöverskådligt med bilder, bildserier, flugmönster etc.



Box 403, 184 00 ÅKERSBERGA  
Tel: 0764-214 00 och 214 60  
Butiksadress: Sägvägen 12,  
Runö Industriområde, Åkersberga  
Öppet: Mån-tors 10-18  
Fre 10-19  
Lör 9-13

# Tänkt och tyckt

## Låt oss få en fiskevårdsavgift!

Värderade flugfiskebroder!

Lyssna ett tag på en gammal flugfiskare, som var med på den tiden, då en icke dammuppfödd insjööring på 2 kilo ingalunda betraktades som en sensation.

Med den utveckling som industrier och kraftverk har är det bara en tidsfråga, när put-and-take-vatten är det enda som återstår för oss, våra barn och barnbarn att blöta sina flugor i. Vi kan tacka några eldsjälarna för att vi inte redan är där.

Men – inte ens eldsjälarna kan åstadkomma underverk utan stöd av andra. *Låt oss hjälpa dem!* En allmän fiskevårdsavgift på 30 kronor om året att betalas av alla fiskande över 16 års ålder skulle ge ca 45 miljoner kronor om året. Det skulle räcka till att göra Sverige till ett sportfiskarnas Eldorado. Vi skulle få tillbaka havsöring och lax i hundratals smärre vattendrag, som mynnar ut i havet och rädda döende eller skapa nya bestånd av insjööring och harr i hundratals andra vattendrag och sjöar inne i landet.

Titta på vad jägarna gör! De betalar glatt sin jaktvårdsavgift på bortåt hundralappen, även när den inte annat än indirekt stöder deras egna jaktmarker. Så har också tillgången på älg, rådjur och annat vilt ökat ofantligt trots alla motorvägar, trakthyggen och andra ingrepp i den natur där de jagar.

Låt oss göra som jägarna! Det skulle faktiskt räcka med att var och en av oss betalade ca 1/3 av vad dessa jägare glatt offerar. Vi har ju redan en väl utbildad organisation, som utan nämnvärd extra-kostnad klarar den administrativa delen, så pengarna skulle gå direkt till fiskevårdande åtgärder. Norge och Danmark har redan sin obligatoriska fiskevårdsavgift, men i Sverige, som har de största naturliga förutsättningarna, har våra politiker

på ett oförsvärligt sätt "inte velat betunga medborgarna med nya pålagor". En närmast löjlig motivering, när man betänker vad vi själva lägger ner på vår hobby och vi indirekt lägger ner på konstfrusna isbanor, tennishallar, fotbollsplaner, m.m., medan fisket, som odiskutabelt är den största fritidssysselsättningen, mer eller mindre ställts utanför.

Visst orkar Du med 30 kronor eller ungefär 1/4-dels fluglina eller vad ett par paket cigaretter kostar. Hjälptill att rådda de få fiskevatten som ännu finns och framförallt, återskapa våra fina f.d. fiskevatten.

Fyll i och skicka in kupongen. Vill Du inte klippa sönder tidningen, skriv av den eller gå in i närmaste sportaffär och be att få anteckna Dig på den lista, som bör finnas där. Gör det nu!

Får jag stöd av kanske 500 klubbar och 100 000 namn på listorna, så visst skall det gå att övertyga regering och riksdag om det absolut nödvändiga i att vi får som vi vill i den här frågan. Tack!

Sven O. Hallman

## Sentimentalt och osmakligt!

När man sitter och läser det ellers udmärkede blad FiN, ja så undre man sig över, at man fra redaktionens side, godtager noget så sentimentalt og eventyragtigt at det ikke hører hjemme i et ellers seriøst blad, som FiN:

Den hårde kritik gælder for FiN 2, 82 ved Steen Ultnits' "To fiskere" og FiN 3, 82 ved Finn Ringtved's "Ørreden ved bropælen". Da jeg havde læst Steen's artikel, tænkte jeg – okay det er første gang det er sket for Dem, så lad gå, men – to gange!

De to artikler er noget af det mest usmagelige, jeg længe har læst. Okay – jeg

holder selv af en god fiskehistorie, med store armbevægelser og hvad dertil hører, men – så dårlige som de omtalte, aldrig. Først bruger De begge en lang og sentimental indledning, som vil få enhver mor til at græde, for dernæst at vaske Deres hænder, ved at sætte fisken ud igen, nej nej.

Fisker vi ikke alle, fordi vi kan lide spændingen?

Fisker vi ikke alle, fordi vi altid har chancen for netop at fange den "store"?

Kan vi ikke alle li', en god tilberedt ørred ell. stalling, såvel som en god bød?

Vær dog ærlige – Jo.

Selvfølgelig har det da også sin charme at man kommer ud at opleve naturen og er sammen med ligestillede, men – det kan man også opleve uden fiskestang. Vi tager dog ud for at fiske.

Jeg kan godt se, at det må være trivielt for Steen, altid at fange fisk tilhørende tusindbrøderne! Jeg sætter selv "undermålere" ud igen. Men – at Finn efter 1 månedes hårdt slid, endelig får sin belønning iform af fast fisk, blot for at sætte den ud igen, fatter jeg ikke. Nu skal det jo siges at sidstnævnte klogt tier om fiskens størrelse. Personligt forstiller jeg mig en fisk på måske 1 1/2–2 kg., især efter den omfangsrige novelle.

Hadde jeg været den heldige fanger, havde jeg taget fiskene, bagt dem i folie og nydt dem med velbehag. Det er dog kronen på værket at tilberede og nyde fisken, især hvis de/den har den her omtalte størrelse.

Selvfølgelig kan De begge vaske Deres hænder, De har jo ikke slået fisken ihjel, men herregud hvor naivt.

Naivt, fordi De mener at have skænket fisken livet.

Jeg ved ikke hvilken profession Finn har, men – jeg ved, at Steen er biologistuderende ved Å.U., så han burde egentlig vide hvad det er, han skænker den stressede ørred. Nemlig nogle temmelige ubehagelige og usikre timer.

Hvordan det? De satte dem jo ud igen meget forsigtigt.

Forði – det forholder sig sådan at når musklerne hos fisk kommer ud for intensive anstrengelser, som f.eks. ved fight, så ophobes der mælkesyre i dem. Fiske-nes muskler fortsætter, modsat pattedyrs, forøgelsen af mælkesyren flere timer efter, at muskelanstrengelsen er ophørt. D.v.s. at fisk der tilsyneladende er raske ved udsætningen, meget vel kan dø senere.

Nu skal det her ikke være en general kritik af De to herrer, for De har begge Deres positive sider. Normalt skriver Steen fantastisk godt, omend jeg ofte er uenig med ham, derfor var den artikel i FiN 2, 82 spild af talent. Det samme gælder Finn, han har uden tvivl store kunstneriske evner – indenfor tegning.

Fremover ville det glæde mig, hvis FiN ville bringe flere realistiske og saglige artikler eller også ren og skær fantasi som f.eks. "Set med bækørredøjne" i FiN 3, 82, men spar os for disse billige noveller.

Frank Frylund Mikkelsen

Om vi/jag har garantier för att pengarna helt kommer fiskevården till godo, önskar vi/jag att en allmän fiskevårdsavgift på högst 30 kronor (i 82-års penningvärde) införes i Sverige om möjligt senast 1984.

Klubb .....

Adress .....

Enskild person .....

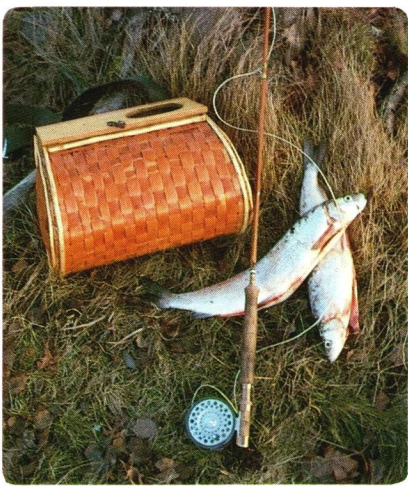
Adress .....

Samla gärna namn på separat lista och bifoga den.  
Insändes till Sven O Hallman, Farkostvägen 1, 181 35 Lidingö.



*Nacken vid Lentuankoski är en utmärkt fiskeplats – i skymningen kommer siken för att proviantera.*

*(Foto: Otto Nettelblatt.)*



*En dålig sportfisk, anser några – men sik i kiloklassen ger fin sport på vecka don... och är läcker på bordet!*

*(Foto: Risto Seppänen.)*

*Pajakkakoski i centrum av Kuhmo erbjuder fint sikflugfiske, men där finns också harr och öring.*

*(Foto: Risto Seppänen.)*



# SIK PÅ FLUGA

## – en finsk specialitet

*I Finland är siken flugfisken nummer ett – till och med husbehovsfiskarna använder fluga!*

*Av: Risto O. Seppänen*

Välkommen, välkommen! Det var ju väl att ni kom redan i kväll, sade den flugfiskande tandteknikern i Kuusamo i norra Finland, då vi skakade hand till hälsning. – Jag tror dom vakar som besatta ikväll, för det är ju rätt vind – pålandsvind. Vad då, öring, harr...? – Nej, vi ska ut och flugfiska sik, så klart! Sik...?

Vi hade bilat från Helsingfors via Huopana och några andra trevliga åar, men dittills hade vi egentligen bara hört talas om denna finska specialitet – det riktade flugfisket efter sik. Visst hade det väl hänt tidigare att en och annan "storharr" när den väl hamnat i häven visat sig vara en sik, men vi hade dock aldrig hittills gett oss ut för att fånga just sik. Det visade sig dock snart att vi skulle bli mer än nöjda.

---

### *Tvåhands och Muddler!*

---

Väl framme vid fiskevattnet påbörjade vi tacklandet av spöna och valet av flugorna. Då kom första överraskningen. Vår finska guide plockade nämligen resolut fram ett tvåhands kolfiberspö! Vad var nu detta, undrade vi oinvidga som var vana vid lätta grejor, spön i 4-5-klassen. Jo då, nog förstod han vår förvirring. Visst brukade även han använda lätta sportsmässiga grejor då han var ute för att leka, för att njuta av sportfisket. Men, menade han, jag tillhör inte den kategorin av fiskare som säger att det inte spelar någon roll om man får fisk eller inte – och dessutom hade frun i huset hälsat att ett par kilo sik inte vore av ondo. Så nu är jag alltså ute för att fånga fisk och fiskar inte bara för nöjes skull!

Efter detta konstaterande började vår finländske vän tackla sitt spö. I änden på den ca 4 m långa tafsen knöts en Muddler Minnow och som upphängare 5-6 små dubbelkrokade nymfer och våtflugor!

– De flesta här fiskar med haspel och kastflöte, men det är ingenting för mig. Det skrämmer bara den största siken, och ljudet, detta plumsande, tål jag bara inte. Förut använde jag ett långspö, men sedan kom jag på att mitt laxspö av kolfiber faktiskt fungerade bättre med fluglina. Tack vare det långa spöt får jag fin línkontroll över strömmen, och den stora flugan i änden av tafsen gör att den sträcker sig fint. Ja, de flesta fiskar bara med små våtflugor, men faktum är att mina största sikar, de kring tre kilo, har jag fått på en stor streamer!

Det blev en underbar fisketur. Vi vandrade längs åstränderna och sörplade i oss julikvällens tunga skogsdofter. En hel del fiskare hade redan parkerat på de bästa fiskeplatserna, men vår guide tröstade oss: det var fortfarande alldeles för tidigt för att den stora siken skulle våga sig upp i ån. Efter skymningen, ja, när det nästan var mörkt – då skulle den stora fisken infinna sig, och då skulle vi få vara ensamma vid ån. De flesta går nämligen hem innan det bästa fisket börjar, menade han.

Så blev det också. När den större siken väl började stiga upp i ån, var vi stort sett ensamma om fisket. Vi vadade i den grunda ån och fiskade med torrfluga samtidigt som vi studerade vår finske vän i aktion. En och annan mindre sik hakade på, men förtyngda små nymfer visade sig vara den rätta medicinen. När min första ordentliga fisk hamnade i

korgen hade vår guide redan "full pott" – på stranden låg ett trettio-tal sikar... Hans metod fungerade alltså förträffligt.

---

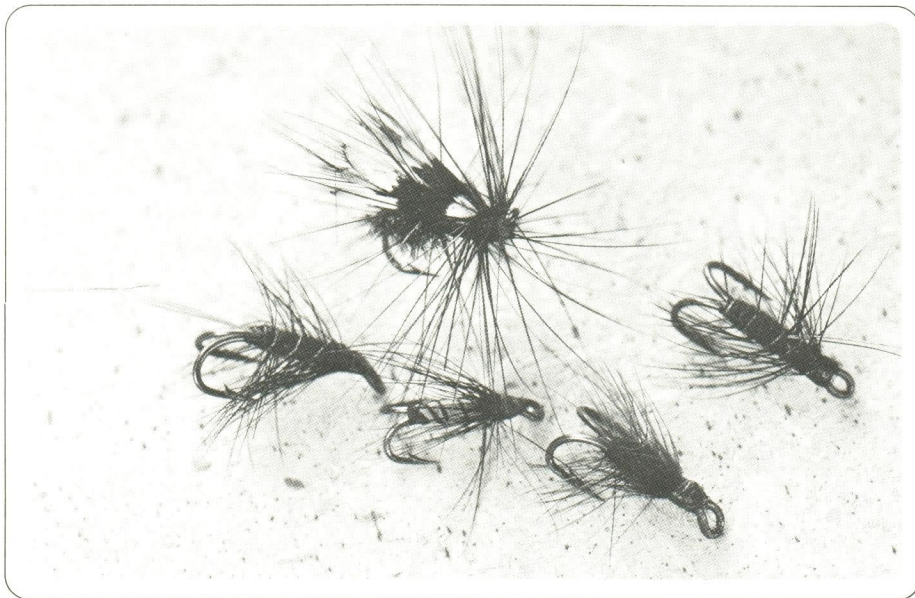
### *En fin sportfisk*

---

I vår jakt efter öring, harr och röding har siken för de flesta av oss kommit i skymundan. Vi har alltför lätt glömt bort att siken faktiskt är en "laxfisk" och ett värdigt sportfiskeobjekt. En del menar att siken kämpar dåligt och därmed skulle vara mindre värdefull som bytesfisk. Visst är det sant att den alltför huggvilliga hektosfisken inte klarar mer än litet småknyckande i tafsändan, men är det inte samma sak med småharren? Men när en tvåkilosik hugger flugan och börjar sina tunga "körningar" längs älvbotten i änden på en 0,16-tafs, gäller det att vara utomordentligt lätt på handen. Det är frågan vad som brister först; tafsen eller sikens mycket veka mungipa. Att tvinga fisken in i häven är ett företag dömt att misslyckas!

Det finns ytterligare ett par egenskaper som gör siken intressant. Siken kan bli säsongens första laxfisk fångad på fluga. Den påbörjar sin proviantering i ytan redan tidigt på våren, då älvens andra invånare fortfarande är oåtkomliga med lätta metoder. Den vakar flitigt efter fjädermyggpupp och allehanda kryp på väg till ytan. Små nymfer är säkra kort i denna jakt och liksom på hösten inträffar huggperioderna tidigt på morgonen och mitt på dagen. På sommaren blir dock fisket bäst först då solen gått ned.

*forts på nästa sida*



Finska sikflugor. De dubbelkrokade små våtflugorna är i regel förtyngda och har röda eller brunröda huvuden. Den stora torrflugan heter Paskakärpänen, dyngflugan.

(Foto: Bengt Olson.)

forts från föreg sida

Det är framförallt i edor, på nackar och lugnare strömpartier som man finner siken. Även relativt små åar kan bli produktiva, då det allt som oftast inträffar att sikstimmen i skymningen vandrar från den närliggande sjön upp i ån för att kalasa på nattsländor o.dyl. Ån kan ena minuten vara fullständigt tom på fisk, ett ögonblick senare kan det vaka överallt.

Siken hugger oftast flugan mycket försiktigt – den tar flugan i munnen, smakar på den och spottar snabbt ut den igen, ofta så stilla att tafsen bara "stannar upp" ett ögonblick. Detta gäller fiske med nymfer och små våtflugor. Ofta "dränker" siken en torrfluga innan den hugger på riktigt, speciellt om flugan är för stor. En större sik äter med stor för-tjusning fiskyngel och tar således en streamer med ett bastant hugg.

## Fiske mitt i stan

Ett annat trevligt område där regelrätt sikflugfiske bedrivs är *Kuhmo*, även det i östra Finland, ca 25 mil nedanför Kuusamo, med ett trettiotal små trevliga strömvatten. Ett av de mest attraktiva vattnen rinner genom själva tätorten Kuhmo, den s.k. Pajakkakoski, som har ett fint bestånd av både öring och harr. Ändå är det just sikflugfiske som gör ån intressant. Sikfisket i hjärtat av Kuhmo kan karaktäriseras som ett mellan-

ting mellan sportfiske och husbehovsfiske – på fluga. Det är nämligen vanligt att familjefadern efter dagens arbete tar sitt långspö, förser det med små dubbelkrokade våtflugor eller nymfer och beger sig till Pajakkakoski för att fresta siken.

När siken "går till" kommer den nämligen i tusenden, och då tillhör det inte ovanligheterna att det vankas en härligt välsmakande måltid på Kuhmobornas middagsbord. Sikflugfisket i Kuhmo ger alltså inte bara god sport, utan även kulinariska högtidsstunder.

Ett annat trevligt vatten som jag vill rekommendera för en eventuell Kuhmo-besökare är *Lentuankoski*, Kuhmos kanske ståtligaste å belägen ca 14 km från Kuhmo. Det är framförallt sikfisket på forsnacken som är utomordentligt trevligt i skymningen. Det planteras årligen stora kvantiteter sik i Lentua-sjön, vilket skapar möjligheter för ett bra sikflugfiske.

Det finns även harr och öring i ån, men den största attraktionen är utan tvekan möjligheten att mot en billig penning företa en vild färd nerför forsen i en båt, ledsagad av vana forsfarare.

Men glömmas bör inte att det i Kuhmo-området även finns gott om harr- och öringvatten, vilka är som gjorda för flugfiske med extra lätta grejor. Den som hamnar i Kuhmo bör absolut ta tillfället i akt att söka sig till något av dessa. Det existerar inga dagkort för statens vatten här,

men priset för ett veckokort är klart överkomligt, ca 11 Skr.

## Enkla flugor bäst

De flugor som används för sik är ofta bundna på dubbelkrokar i storlekarna 12–14–16, och de förtyngs oftast med koppartråd. Den populäraste flugan har kropp av svart ylletråd, med eller utan ribb av koppar eller silver, och inte sällan mjukt svart kroppshackel. Att huvudet skall vara rött eller brunrött är de flesta överens om. Rundgången bland flugmetarna i Pajakkakoski visade dock, att en av fiskarna använde flugor med endast koppartråd på kroppen och några röda strån till stjärt. En annan fiskare klädde krok-skaftet med blytråd, det var det hela. Enklast är bäst så varför krångla, var deras kommentar, och varför inte – de fyllde sin fiskekorg i samma takt som de mera konventionella flugfiskarna.

Vid sidan av nymferna och hackel-våtflugorna visade det sig att hela Coachman-familjen var lika populär i Finland som i Sverige. En våt Coachman på tafsen betydde sik i korgen. En betydligt mera avancerad skapelse som jag kom i kontakt med var den finske flugfiskaren Pertti Sajaristos speciella siktorrfluga – "Paskakärpänen" eller "Dyngfluga". Den är enligt Pertti ett av de säkraste korten vad gäller vakande sik på höstkanten. Han binder den enligt följande:

*Krok: nr 14–16, gärna något långskaftad Bakkropp: påfågellherl*

*Kroppshackel: framför bakkroppen 2 varv svart tupp*

*Framkropp: magenta (ev. claret) floss*

*Vinge: Jungle Cock (går bra också med stares bröstjäder) bindes sedge-lik över ryggen*

*Fronthackel: svart tupp.*

Jag har provat Perttis fluga i utpräglade sik- och harrvatten här i Sverige och funnit den välfångande. Det visade sig dock, att den hade förmågan att "dra upp" harr på ett sådant sätt, att siken oftast inte hann fram, och att även öringen tog den.

Kanske knyter jag en Paskakärpänen på tafsen, när jag i likhet med de finska sikflugfiskarna "inte bara ger mig ut för att leka och njuta, utan även för att ta fisk".

Ty det spelar väl trots allt en viss roll om man får något, eller...?

# Bok- biten

Redaktör Nore Sundin

Kära bokvänner!

Ibland har jag fått frågan varför recensionerna i FiN oftast är så starkt berömmande och – sägs det – så litet kritiska. Jag vet inte om detta är riktigt, men något korn av sanning finns det väl alltid i sådana påståenden. Kanske beror det i så fall på ett mer eller mindre medvetet val av dem, som sänder in böcker för anmälan? Hur som helst känns det mestadels bra att medverka i en positiv verksamhet – recensionen är ju avsedd att vara en vägledning för läsaren i hans bokval och kan den ske i en anda, som för det mesta är berömmande så känns det naturligtvis desto bättre. Och desto större intryck bör väl recensentens åsikter göra de gånger han verkligen anser sig ha fog för negativ kritik!

I avvaktan på ett par nya amerikanska böcker, som rönt stor uppskattning i hemlandet, presenterar vi denna gång två "blandade" alster.

## Guide av ringa värde

Ruhne Eriksson: "Finn fisken i Dalarna – en fiskeguide". (Bokförlaget Settern. Helsingborg 1982. Pris: ca 49 SEK.)

Författaren till den här lilla handledningen – "mycket känd jägare och sportfiskare", enligt baksidesreklamen – tycks knappast ha gjort klart för sig själv vad för sorts bok han har velat skriva. Slutresultatet har följaktligen inte heller blivit särskilt lyckat: en dåligt strukturerad blandning av uppgifter om diverse fiskevårdsföreningar och deras vatten, där vattenuppgifter ibland saknas helt och där de teknade kartorna oftast inte lämnar tillräckliga detaljer om de vatten, som eventuellt förtecknats. Till detta har fogats – helt slumpmässigt tycks det – en del i och för sig intressant turistinformation av allmän karaktär, som knappast hör hemma i en specialpublikation om fiskevatten. Lägg därtill ett antal prosaskisser (med mycket betoning på ordet skiss) om fiske och fiske-situationer, vilka föralldel någon gång kan vara roande, men i flertalet fall lämnar läsaren likgiltig, eller oförstående om författarens avsikter, så tror jag att jag ganska rättvist beskrivit en produkt, som skulle ha tjänat på bättre förplanering och genomarbetning innan den sattes i händerna på en intet ont anande läsarets. Det finns många publikationer som ger bättre vägledning – exempelvis Fritidsfiskarnas vattenförteckningar i kom-

ination med uppgifter från de enskilda fiskevårdsföreningarna och kommunernas turistbyråer.

Avslutningsvis kan meddelas att Erikssons fiskeguide har illustrerats med författarens egna teckningar, som i flera fall kännetecknas av en rättfram, anspråkslös charm.

N.S.

## Ny Charles Brooks

"The living river" av Charles E Brooks. Nick Lyons Books/Double-day USA 1980. Pris: 158 SEK hos Fly-Dressing, Huskvarna.

The living river är en bok om ett flodsystem i USA – Madison River från källorna till havet nästan. Jag har fiskat i olika delar av systemet både före och efter jag läste boken första gången. Vid förnyad genomläsning märker man att detta på sätt och vis försvårar en objektiv bedömning. Det är inte uteslutet att omdömet grumlans av igenkännandets glädje, så måhända är detta en rätt medelmåttig bok fast jag läste den med förjusning...

Det kan sägas med en gång, att har man läst några av Charles Brooks övriga böcker och inte har för avsikt att fiska på ort och ställe, så kan man utan större saknad lämna denna bok oläst. Det mesta har sagts förut och någon ny allmännyttig information meddelas inte. Är man däremot beredd att se boken som en slags "förälskad" turistbroschyr så blir den plötsligt bra mycket mer intressant. Överhuvud taget är det ju anmärkningsvärt att ha tillgång till ett så stort och varierat fiskevatten att man kan skriva en bok om det. Det faktum att man dessutom vill och vågar ge en så detaljerad redovisning, får ses som en bekräftelse på vattnets kvalitet och produktivitet, något som dock inte är en "naturprodukt" utan resultatet av ett målmedvetet arbete.

Många olika aspekter av det som tillsammans betingar vattnets unika karaktär belyses i boken; de historiska händelserna och bosättningen i området redovisas liksom den topografi, ekologi och entomologi som är av betydelse för fisket. Vidare ges en unikt detaljerad redogörelse för var, hur och med vad man bäst fiskar i de olika vattenavsnitten. Denna del av boken är för den presumptive turisterna det mest matnyttiga, förstås,

och jag vågar påstå att man utan tidigare besök i området ändå direkt skulle känna sig hemmastadd med boken som bakgrund.

En liknande beskrivning av ett skandinaviskt vatten, lika lättillgängligt för allmänheten, skulle säkert tas emot med blandade känslor då risken för överutnyttjande därmed vore hotande. Det unika med Madison är, att med nuvarande regler ett ytterligare fisketryck kan tolereras. Det bedöms t.o.m. önskvärt då därmed de som kämpar för dess fortbestånd får ökat stöd gentemot f.f.a. privata exploateringsintressen. Det redogörs på ett belysande sätt för hur man lyckats åstadkomma och bevara fiskets kvalitet; endast naturlig reproduktion tilläts och stimuleras och långa sträckor har reserverats som "no kill"-områden för enbart flugfiske. Däremellan finns avsnitt med mer liberala bestämmelser angående fiskemetoder men med strikta regler rörande antal/storlek på de fiskar som får tas upp. Att man lyckats få allmänheten att ställa upp på dessa, även för USA rätt ovanliga restriktioner, bedöms som en effekt av intensiv övervakning kombinerad med lika så intensiv information om reglernas syften. Det har också visat sig att efter några år projektet blivit mer lätthanterligt, då de flesta fiskande noterat, att gällande regler medfört ett kvalitativt och kvantitativt bättre fiske för alla. Den största faran för fiskets fortbestånd bedöms nu närmast vara den snabbt ökande fritidsbebyggelsen som kryper allt närmare in på älven och gör de rena vildmarkssträckorna allt färre samt äventyrar reproduktionsområdena.

Sammantaget får man en katalog över kända problem, även här hemma, men samtidigt anvisningar om problemlösningar som nog måste prövas även hos oss, om vi framgent vill ha hyfsade fisken kvar. Ett vatten som Madison River lär vi dock aldrig få, och för dom som tänker åka dit är denna bok nyttig och trevlig läsning.

Lars Ivarsson

## FLUG- JANNE

för det breda flugfisket. Spön, rullar & linor + marknadens bredaste flugsortiment. Beställningsflugor bindes. Katalog mot 5:–.

Box 909  
614 00 Södertälje  
Tel. 0121-112 68  
Pgnr 54721-6

# *Med dunkrok vid Trysilelva*

*Den gamla sanningen bekräftas, än en gång: ett namnkunnigt fiskevatten är ett bra fiskevatten... och Trysilelva håller ställningarna, trots fisketrycket.*

*Text och foto: Gösta Olofsson*



*En förträfflig harrstryka nedströms Galten.*

Jag hade under sommaren fört förhandlingar med min dyra husföreståndarinna om några dagars ledighet för årligen återkommande flugfiske uti förträffliga Trysilelva i norska Österdalen. Som inte är alltför ovanligt vid våra överläggningar, var vi icke omedelbart eniga om saken. Först efter att jag bedyrat, att mitt fiske egentligen är meningsfullt endast i förening med hennes omtvittnade gastronomiska talang, är vi överens om att företaget s.a.s. kan sättas i sjön. Och jag beklagar djupt, att olika grannliga plikter i hemmet förhindrar henne deltaga i expeditionen.

Ett flugfiske i norska Trysilelva är ingen alldaglig företeelse. Nej, det är en gyllne skänk. Av skilda goda krafter. Och av min dyra husföreståndarinna – även om det ibland sitter långt inne! En gyllne skänk som bjuder mig sitt ymnighetshorn varje år i augusti, ett generöst och livsnödvändigt andningshål i en bisarr och egendomlig värld. Men som också stämmer till vördnad för traditionsbärande strömmar och klassiska vatten. Med en rysning av välbehag manar jag raden av stämningsbilder stiga fram ur urtidens töcken: Rogen, Röa, Femunden, Glöta, Isterfossen, Galtsjöen, Trysilelva... som i förlängningen slutar i svenska Klarälven.

Den icke obekante värmländske jägaren och författaren Gustaf Schröder, som besökte området 1862 (!), beskriver dessa platser på följande sätt: "Då Fämunsälven löpt ut genom sjön Fämun, forsar den genom en dyster klippdal av bortåt en mils längd, tills den utfaller i sjön Istern. Denna är i likhet med Fämun en fjällsjö, med glest skogsbeväxta stränder, på vilka skogsbandet sällan är mera än fem hundra till ett tusen alnar brett. Därpå vidtagna buskväxterna, talrika arter av vide, dvärgbjörk, ripris, kråkris, ljung och mossor, tills all växtlighet slutar med renmossan och fjällen höja sig till lavarnas och snöns regioner. Istern är genom ett en fjärdedels mil långt men mycket smalt nås i norra änden avdelad. Innanför detta utfaller genom en låglänt, mossig och sumpig mark Sömån; för övrigt omslutes sjön av fjällen. Detta senare gäller



Parti av berömda Isterfossen.

även om Galten. Då Trysilälven utfaller från Istern, bildar den en kort fors. Efter en liten utvidgning, Hån, följer en lugn ström, Galtströmmen, och därpå ännu en utvidgning, sjön Galten. Härifrån fortsätter älven i otaliga större och mindre forsar, och får ej någon ro förrän i Väneren."

Salig G.S. återger vidare i berättelsen ett dramatiskt "forellfiske" med spö och levande agn i dessa vatten. Efter det att en mycket vacker och stridbar fisk lyckligen hävats tecknar han följande avslutningsvinjett: "En sådan vacker fisk hade ingen av oss sett. Han var stor, guldgul, under buken azurblå med violett rand på sidan, mörkgrön över samt hade den undre ljusa delen av kroppen beströdd med karmosinröda och ebentholtsvarta fläckar. Simfenorna voro gulgrå med en porslinsfärgad kant. Det var en färgrikedom på fisk, av oss ej förut anad. Där låg han nu stilla och flämtande. Av medlidande stack jag min kniv i gälarna samt avskar åderna och ryggmärgen. Nu var ock livet flytt, och de bjärta färgerna började blekna." Vid den efterföljande vägningen av "forellen" fastställdes vikten till "fjorton norska marker, ungefär åtta svenska skålpund".

Nu förhåller det sig en gång så – för att återvända till våra dagar – att dessa vatten, med nära nog världsberömda Isterfossen som det mest efterfrågade, ligger vid allfarvägen med vad det innebär av lättillgänglighet och fisketryck. Men det förhåller sig också så, att den gamla sanningen åter bekräftas; ett namnkunnigt fiskevatten är ett bra fiske-

vatten. Eller omvänt; ett bra fiskevatten är ett namnkunnigt fiskevatten. Och Trysilelva håller ställningarna väl, det icke obetydliga fisketrycket till trots. Men man skall givetvis göra klart för sig, att Trysilelva och dess hett åtrådda invånare sett fler farligheter av skilda slag än mångt gott fiskevatten. Detta alltid närvarande förhållande har givetvis gjort fisken skygg, vaksam och kräsen, det har gjort den krokvan. Men tack vare de många och stora vatten som ingår i systemet, tack vare deras goda kvalitet och hyggliga förutsättningar för en god reproduktion, bjuder älven alltid på fisk och ibland på stor fisk. En helt annan och självklar sak är att den, av skäl som berörts, ställer stora krav på fiskaren. Det förhållandet förringar nu inte varken sportfisket som sådant eller prestationen, när vi, förr eller senare, narrar en av älvens store på en sjungande forsacke eller i en outgrundlig höljas djup.

Välkommen därför vandra med mig en stund vid detta mäktiga vatten, som otämligt allt sedan grå forntid än dånande bryter fram i majestätisk fjällnatur, än stannar upp och bildar stora, lugna sel, kring vilka mark brutits och till synes herrelösa flockar av kor och får går och betar. Jag skall strax återkomma till detta, men först något kring ceremonielet kring förläggningen av ett flugfiske till dessa vatten.

Det tar varje gång sin början med att jag för en bättre inkvartering lyf-

*forts på nästa sida*

forts från föreg sida

ter telefonen till värdshuset i älvda-  
len. Ett förträffligt ställe som inte  
bara låter frysa in min fångst vid be-  
hov och efter en väl genomförd dag  
med ihärdigt spöarbete vid vattnet  
tillhandahåller en middag värdig  
dess traditioner. Som extra knorr på  
desserten erbjuder det den outtrött-  
lige och konditionsstarke spö-  
svingaren också ett stycke ström-  
mande vatten med bestånd av harr  
och mindre öring.

Fiskeutrustningen var visserligen  
översedd och kompletterad både  
långt tidigare och helt nyligen, men  
jag känner i alla fall på spöt en gång  
till för säkerhets skull. Flugaskarna  
förefaller inte ha påverkats menligt  
av de knappa strömningarna i tiden.  
Tvärtom tycks tillväxten ha varit god.  
Och den för kyla, regn och högvatten  
kända sommaren har naturligt nog  
ändrat föga på sakernas ordning.  
Nej, de är praktfulla att skåda och  
det vore både plump och taktlöst av  
de tilltänkta föremålen för min upp-  
vaktning att inte göra heder åt det  
granna innehållet.

Min dyra husföreståndarinna har  
händerna fulla med min övriga ut-  
rustning och ligger bokstavligen som  
en rem över smått och stort. Allt vore  
välbehagligt om hon inte tyckte att  
jag har bruk för så mycket. Det är  
mig dock fjärran att grumla hennes  
arbetsglädje med begränsande an-  
tydningar eller liknande ovänliga  
handlingar. Jag prisar i stället hennes  
obrottsliga omsorg om mig och mitt  
viktiga företag! Det slår mig, när vi  
lägger sista handen vid mitt mindre  
flyttlass, hur osjälviskt och upp-  
offrande hon sluter upp, det lilla li-  
vet, när jag väl vunnit henne för mi-  
na klara tankar. Forsiktigtvis undvi-  
ker jag dock att föra saken på tal.

**E**n sann sportfiskares resa mot  
förlovat fiskeland är en otålighetens  
färd. En natt – om än kort – av den  
rättfärdiges sömn och min dyra  
husföreståndarinnas tidiga men  
stärkande frukost gör dock denna  
varje gång närvarande påfrestning  
möjlig att bära. Saken balanseras  
lyckligtvis också av den igenkännan-  
dets förnöjelse det är, att i god och  
förväntad ordning uppleva den för-  
ändring det förbiilande landskapet en  
gyllne morgon successivt undergår  
från relativt bördig, djupgrön agrar-  
bygd till en allt mer höglänt, moss-  
karg men storslagen och betvingan-  
de fjällnatur. Resan in i den nordis-  
ka, lägre fjällregionen blir till en



Sjön Galtens utlopp – Trysilelva börjar sitt lopp.

fångslande högtidsstund i naturens  
egen salong för rörliga bilder.

På detta sympatiska sätt sålunda  
förströdd och underhållen, inträffar  
jag i det förlovade landet när livet i  
dalgången börjar röra sig i en ny dag.  
Jag försäkrar mig i Elvdal om det  
nödvändiga fiskekortet. En hastig  
blick på detsamma erinrar mig om att  
"Örret, harr eller vänerlaks under 25  
cm må ikke fanges eller drepes, men  
straks settes ut i vannet igjenn". Med  
tillfredsställelse noterar jag också att  
"Under fiske er det forbudt å bruke –  
eller bringe med seg – levende agn-  
fisk".

Jag beslutar mig för att börja fisket  
vid sjön Galtens utlopp, där ett stort  
och vidlyftigt vatten i en strid fors-  
sträcka definitivt blir till Trysilelva  
och – som Gustaf Schröder säger – ej  
får någon ro förrän i Väneren. Bruset  
från forsen välkomnar mig långt in-  
nan jag kan se den kasta blänk ge-  
nom den lågväxta tall- och gransko-  
gen.

Den anblick som möter fiskaren  
har vissa likheter med tidigare om-  
nämnda Isterfossen. En är att den  
snabba strömmen håller bestånd av  
framför allt harr; det skall dock i san-  
ningens namn sägas, att fisken där  
ofta är av mindre storlek och långt  
ifrån alltid tillåten att tillvarata.  
Det kan med andra ord bli fråga om  
en hel del osökt no-kill-fiske. En an-  
nan förvillande likhet med Ister-  
fossen är att sådär 50–75 meter innan  
vattnet blir till märkbar fors, ibland  
någon roddbåt ligger uppankrad och  
från vilken ett framgångsrikt fiske  
efter grövre harr i regel bedrivs.

**F**ramme vid de snabbt förbi-  
glidande vattenmassorna noterar jag  
i förbigående, att även nu ligger en  
båt med två fiskare uppankrad strax  
ovan forsen. Jag tar några trevande,  
svalkande steg ut i vattenbruset och  
njuter. Galtens ligger blank,  
hemlighetsfull. Solen skiner från en  
praktiskt taget molnfri himmel, i  
fjärran tecknar Borfjellet tavlans  
fond. Inramningen av dvärgbjörk  
och vide bär ännu sommarens frä-  
schör. Och som oomkullruckliga  
garanter för det bestående i en även  
här i olika avseenden föränderlig  
värld vaktar skäggiga, knotiga granar  
bakom bärris och lövverk. Vatten-  
massorna lägger tungt tryck mot mi-  
na vadare, när jag på halkiga stenar  
balanserar tillbaka till min avlagda  
utrustning.

Jag kastar av och till ett öga på  
mina fiskebröder i båten under tiden  
jag färdigställer mitt spö. Jag blir allt  
mer fascinerad av synen. Den väl  
tjärade båten ligger lågt på vattnet,  
och jag kan tydligt skönja en flätad  
fiskekorg av vide framme i fören och  
en väderpinad mesryggsäck i dess  
mitt. Av vind och väder märkta är  
också de blekta, väl använda vind-  
tygsjackor männen bär. Två äldre  
gentlemen som våtflugefiskar harr i  
klassiska vatten! Det är en skön och  
vacker bild. Ett sant konstverk som  
silverstänks i fulländning, när en  
vacker harr försiktigt drillas mot hå-  
ven.

Alldeles osökt börjar jag resonera  
med mig själv. Olika men klara tan-  
kar korsar mitt huvud där jag blickar

ner i asken med senaste torrflugorna och nymferna. Flertalet redan erkänt förträffliga. På goda grunder ett oöverträffat urval. Men är detta platsen och stunden för "torrfluga och uppströms nymf"?, fortsätter jag mitt resonemang, när ännu en silvrig harr med finess lirkas mot häven av en vördnadsbjudande, grånad gentleman i båten.

Jag har fattat mitt beslut och lägger asken tillbaka i fiskeväskan, och tar fram min ask med "traditionals". En Butcher får förtroendet öppna övningarna. Ja, det känns rätt, när jag lägger ut dunkroken efter några luftkast. Jag har ingått ett tidlost förbund med mina okända vänner i båten. Petri bröder har slagit en bro. Inte bara mellan sköna själar i en skön konst. Utan också mellan generationer. Ett rimligt bidrag till konstens överlevnad. Och det var inget stort offer.

**F**orsen avkastar inte mycket. Några mindre fiskar, som strax återfår friheten. Jag börjar vandra älven nedströms, tills jag når ett lugnflytande parti, som slutar i en mindre men dock forsacke, varpå ännu ett lugnt stycke älv följer. Forsnacken har inte bara den förtjänsten att den på ömse sidor i regel håller fisk. Dess utbredning i sidled underlättar också i väsentlig grad vadningen och därmed också såväl kastandet som den stegvisa avfiskningen.

Jag tar gamle Butcher ur trafik och lirkar i stället fram en March Brown, i

storlek 14. Det slår mig när jag knyter flugan på tafsen att J. Preuthun 1919 skrev att "Denne vel kjendte og populaere flue er egentlig ment at imitere nymfestadiet av en av dagslenderne...". Hm, det kanske den är ja... I vilket fall avböjer jag för stunden varje köpslagan om mina värderingar av flugfiskeetik. Skall emellertid bli intressant få veta hur man ser på saken under forsnacken!

Såvitt jag kan bedöma utifrån mina gamla kännemärken går älven ganska hög för närvarande. Därför är den, trots den omtalade forsnackens förtjänster, nog så vanskelig att ta itu med. Snart nog är i alla fall min March Brown i luften. Men vi gör inga lysande affärer. Nej, jag tror i alla fall jag lånar J. Preuthun ett öra och fiskar uppströms så våtfluga den är... Men jag är på kant med strömmarna. De trotsar till min förargelse varje bättre kalkyl och förleder framgångsrikt och uthålligt den sköna. Mina omvitnat goda variationer i kasten båtar föga och flugan envisas med att i stort sett ta samma väg varje gång. Efter en mindre, kringgående rörelse tror jag mig ha nått en ur olika synpunkter fördelaktig position. Men det skulle inte lyckas alldeles omgående nu heller. Jag har tidigare påstått att de buskar och träd som kantar Trysilelva är lågväxta. Såpass har de dock skjutit i höjden, att en kvist redan i första kastet tar mitt fjäderfä till sig. För att göra en lång historia kort är det alldeles förunderligt, att en fluga kan snurra så många varv runt en kvist!

**I** position igen och nytt kast. Uppströms! Jag når nu bortom strömmarna, som tidigare sänkte varje mitt förhoppningsfulla företag. En mindre virvel i den framglidande svart vattenmassan omsluter flugan, och jag kan ej längre följa den. Av linan att döma förefaller den dock hålla hygglig färdriktning. Med aldrig så lite tur kommer mitt lilla smycke alldeles strax att göra stor entré över djuphålan, som följer omedelbart under den låga forsnacken. Och tur har den som är vacker! Den väl kontrollerade och grunda linbukten och tafsen stramar upp... ja, det är just vad den gör... mothugget sitter i ryggmärgen! Det pulserar omisskännligt i spöt! Av liv! Av fisk! Den går strax upp i ytan och rumsterar om ordentligt för att kvitt-göra sig den bedrägliga farlighet som lockade honom till hugg. Jag följer med oro hans förehavanden. Fisken är inte helt obetydlig och strömmen är stark. Drillningen blir en vanskelig uppgift. Fisken går flera gånger mot botten och nya faror hotar oupphörligen. Jag sätter den press på honom tafsen tål. Lyckligtvis har jag ännu en portion tur till hands och med hjälp av också lite skicklighet lyckas det mig leda in fisken i lugnare vatten och så småningom också över häven. Det är en skön stund på jorden!

Det är en harr. En vacker fisk. Som inte får en anständig vägning men likväl bekräftar, att vattnet och dess invånare håller god klass.

Vad annat kan jag göra än lyfta min fiskehatt. För Trysilelva som varje gång gör min fiskefärd nödvändig. För min dyra husföreståndarinna som varje gång gör den möjlig. Och sist men inte minst för mina grånade gentlemen och fiskebröder i sin båt uppe i Galten, som med sin närvaro bildar en sann och genuin miljö och ger flugfisket en djupare dimension.

Till forsnackens eviga, entoniga gång reder jag under enkla former en gudomlig spis.

Måltiden är furstlig och jag uttrycker förhoppningen, att också ni, fiskebröder och -syster, snart nog får tillfälle trampa fiskestigar vid gamla anrika Trysilelva. Kanske har ni redan hälsat den med en dunkrok, kanske återstår en angenäm bekantskap att göra. I vilket fall välkomnar den er alltid. Allt medan den letar sitt urgamla lopp i höga Nord och ej, som sagt, får någon ro förrän i Vänern.



Harr från Trysilelva.

## FLUGBINDAR- BREV 5 nu utkommet.

### Skues, den konservative rebel av Henrik Thomsen

Hela detta brev är en "lyxutgåva" på fler sidor än tidigare brev. Dessutom ingår en separat karta över Abbott's Barton samt en färgplansch och detaljerade bindbeskrivningar på 18 av Skues nymfmönster.

Brevet finns endast i bibliofilutgåva i 120 nummerade exemplar, signerade av författaren och Skueskännaren Henrik Thomsen, och varje bibliofil är försedd med en av honom bunden Medium Olive Nymph II på sneckbendkrok från 1935.

Pris 90 svenska kronor.

Skues har länge varit missförstådd, speciellt av svenska flugfiskare. Det är först nu vårt intresse väckts för fiske med nymfer som imiterar emergers och stillborns. Ett fiske, som inte var främmande för Skues, som en del i hans utveckling av nymffisket. Läs, och låt Skues uppleva en renässans i vårt nordiska flugfiske. Sänder du in en check med beställningen, eller betalar direkt till postgiro 45 14 66-7, så slipper du postförskottsavgiften.

**Gunnar Johnson**  
**Box 22**  
**570 20 Bodafors, Sverige**

## Fyra veckor...

forts från sid 27

derveis landet han 18 fisk fra en til tre kilo. Med korte oppstrømskast smekket han tørrfluen ned på overflaten, og digre ørretslugger kastet seg over den som om de hadde vært uten mat i flere uker. Den hukede fisken søkte instinktivt nedstrøms mot sjøen, slik at kjøringen og plaskingen ikke uroet fisken som sto lenger oppstrøms.

## Størsta fisken

Ovenfor den gamle trebroen i Bridge Creek tok jeg min største fisk på denne turen. I en dyp pool nedenfor et piletre kunne jeg nedstrømsfra se en bred fiskerygg. Av og til foretok ørreten små utflukter etter drivende nymfer, og et par ganger var den oppe og suget i seg overflateinsekter. Men alltid vendte den tilbake til sin faste standplass. Bunnvegetasjonen er så kraftig at jeg ikke tar sjansen på en nymfe, isteden for setter jeg på en Cock-Y-Bondhu nr 14. Bak kulpen er det

høyet tornekratt som har en uhyggelig evne til å fange opp snøret under bakslengen, men etter et par forsiktede blindkast får jeg plassert fluen litt til side for fiskens hode. Interessen er øyeblikkelig vakt, for fisken snur langsomt 180 grader og følger fluen nesten to meter nedstrøms før den åpner et enormt gap og suger ned Cockyen.

Jeg venter til fisken er på vei ned før jeg gir tilslag. I noen sekunder blir ørreten stående som lammet, men brått raser den inn i bunnvegetasjonen, og fortommen skjærer gjennom bunnplantene som en gressklipper. Tilslutt har jeg noe slikt som tre kilo grønnsaker på snøret, men da fisken står helt rolig dypt inne i planteskogen tar jeg sjansen på å vade ut for å rense fortommen. Iskaldt vann surkler over kanten på vaderne, men jeg merker det knapt i min iver etter å berge den store fisken. Med det samme fortommen er klar kjører ørreten hardt ut som en rutinert slalomkjører mellom bredene, og plutselig står den bommen-de fast under en diger trerot. Jeg spiller kontrabass på snøret og kaster sten på roten uten virkning, men da jeg etter fem minutter press slakker snøret, kommer fisken baklengs ut og gjør et nytt utras. Men nå begynner kreftene å ta slutt, og jeg kan begynne å tvinge fisken inn mot bredden. Jeg har ikke håv, men da ørreten ligger helt utmattet på siden tar jeg begge hendene og "måker" den opp på tørt land. Like etterpå kan jeg veie en nydelig brunørret hann i perfekt kondisjon på nøyaktig 6 pund eller 2.8 kilo.

(Artikeln fotsätter och avslutas i nr 5-6/1982 av FiN).

## Ljuva förhöst...

Nu är regnbågen i våra närvatten som finast. Fet och stridbar. Allehandla landbaserade insekter förs nu ner över det friska vattnet. Vi har dukat upp ett smörgåsbord med myror, bärfisar, humlor och larver. Välkommen att ta för Dig f.v.b.

Från det ena till det andra. Efter att ha studerat våra kollegors kataloger finns det goda grunder att anta att vi har landets största sortiment inom flugfisket. När det är som värst har vi 250 flugspön av 19 olika fabrikat i lager. Priserna tål också väl att jämföras. I stället för egen katalog demonstrerar vi gärna föremålen i affären, där det också finns möjligheter till provkastning. Eller sänder med full returrätt per postförskott över hela Sverige.

## UTTERS

Kommendörsgatan 11  
114 48 Stockholm

vard. 11-18  
lörd 10-13 Tel. 08/62 27 05



## Bli med til New Zealands storørreter hele februar 1982!

Søker to dyktige fluefiskere som vil dele utgiftene. Alt inkludert ca. SEK 15 000. (Se artikkel.)

**Even Rise**  
Dronningensgt. 1,  
1500 Moss, Norge



# Ett lyckosamt farväl

Text och foto:  
Johnny Johansson

Att ta farväl av ett vackert öringvatten är alltid lika svårt. Ibland känns det extra tungt, som t.ex. denna sommarmorgon i Norge.

Solen skiner från en klarblå himmel, t.o.m. termometern svettas. Allt är packat utom mitt flugspö, rullen och några flugor. Mat och uppehälle för en veckas fiske är betalt. Detta är de sista timmarna av en underbar vecka i Aurlandsdalen.

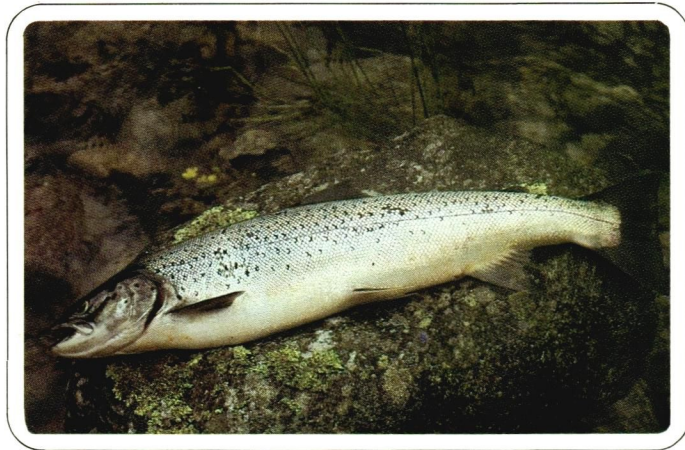
Den riktiga frukosten får mina byxor att kännas tränga över magen, för Gunda är en matmor av den bästa sorten. På väg ut från köket möter jag Torstein, Gundas man. Torstein är som vanligt okamrad; inte ovärdat tillrufsad utan snarare likt en vildbasig pojke. Med ett lycka till på hemfärden och ett varmt leende på läpparna sträcker Torstein fram sin hand, och jag tackar honom för all gästfrihet och familjär samvaro, samtidigt som jag lägger till att jag skall göra några avskedskast. För den enda jag inte sagt farväl till är älven, min nära vän och motståndare, som motvilligt lämnat ifrån sig sina skyddslingar – haosöringarna.

Torstein står kvar på trappan och suger på sin välinrökta pipa medan jag drar mitt flugspö.

– Du må bruke en liten flue med silverkropp, visst du vill att ørreten ska ta! ropar han efter mig. Jag vinkar som tack, samtidigt som jag lyfter upp mitt spö och konstaterar att på korkhandtaget sitter en silverkroppad "tolva" på dubbelkrok, med sparsamt svart hönshackel.

Det är jobbigt att ta sig upp till Storøyna, skjortan klibbar och svetten rinner konstant från pannan. Jag blir sittande på spången till ön. Genom det klara vattnet ser jag varje håla och varje sten, men någon öring ser jag naturligtvis inte.

Sakta, mycket sakta drar jag mig ner efter spången. Dom här sista kasten är inte till för att fylla på i fryboxen, snarare en nedtoning för spö och lina och fiskare



efter ett ganska hårt veckolångt fiske. Att få gå så här och lägga en fluga i ett rinnande vatten, där kravet att få fisk har en underordnad betydelse, är för mig toppen av fiskelycka. Det är nu som jag är som farligast för öringarna; mjuka kast och lugna rörelser skapar en omedveten effektivitet, dunkroken lockar mer än den skrämmer.

Jag hinner uppfatta blänket bakom stenen sekunden innan jag känner rycket i lina. Forsiktigt höjer jag spötoppen, här är hårda mothugg en säker handling till förlorad fisk. Kan det verkligen vara möjligt – fast fisk?

Fisken rusar vildsint, far under spången och drar iväg. Skriket från rullen kittlar mig i öronen. Hade öringen hoppat över spången skulle jag ha sluppit att ligga här på mage och försöka krängla flugspöt under, samtidigt som jag drillar en vild Aurlandsöring femtio meter längre ner, ett konststycke som bara en flugfiskare kan tro ska sluta lyckligt.

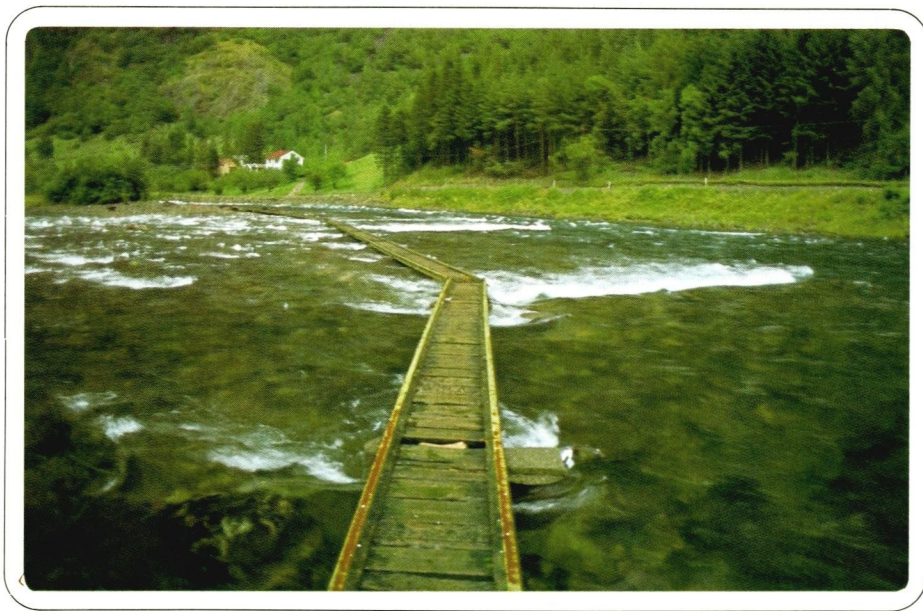
Men tron kan ju försätta berg. När jag reser mig och höjer mitt flugspö bugar det artigt mot öringen. Jag skyndar av spången och ner till öns vänstersida, samtidigt som jag tar tillbaks lina på rullen. Öringen är nu betydligt lugnare. Ganska lätt bogserar jag upp honom bland strandstenarna.

Två pipstopp tar det innan jag drar mig ner mot gården. Gundas kök är tomt, men jag hör röster från övervåningen. Jag lägger ner öringen på köksbordet. Den är blank och fet, kanske väger den 1 1/2 kg. Så smyger jag ut genom dörren, tacklar ner mitt spö och lägger in det i bilen.

När vi rullar ut från gårdsplanen kommer Torstein springande.

– Tack for ørreten! ropar han och vinkar.

Mina fiskekompisar Lennart och Glen frågar inte om mitt fiske, men när Glen möter min blick läser han i den som i en öppen bok och han ler varmt.

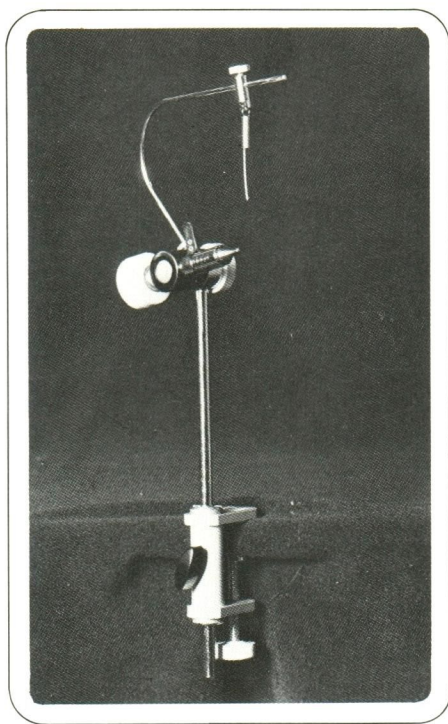


# Nytt på marknaden

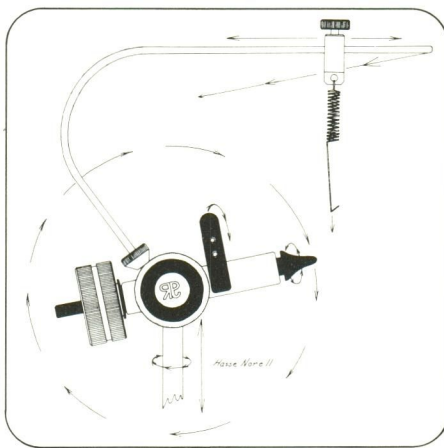
## Italienskt superstäd

Under en längre tid har FiN testat ett flugbindningsstäd som ADEXA i Trollhättan sänt till oss. Städet "Sequoia 2000" är ännu en fullträff från Roberto Pragliola i Italien. Detta precisionsinstrument har vrid- och roterbar chuck, även när flugan är fastspänd. Städet är justerbart i höjdlid och roterbart runt sin axel. Tre stycken chuckar medföljer. Dessa passar för hela registret av krokstorlekar. Städet är försett med en bygel för bindning av parachute-flugor, denna är justerbar så att den passar perfekt in ovanför kroken, där hacklet skall sitta oavsett krokstorlek. När hacklet är bundet går bygeln att vrida bort, vilket gör att den inte är i vägen för fortsatt bindning av flugan.

På chucken sitter en materialhållare



"Sequoia 2000" – smäckert, vackert och utomordentligt effektivt.  
(Foto: Ove Alm.)



som går att fälla undan då den inte används. Städet går att fästa i ett bord med 43 mm grov skiva. Skruven för låsning av chuckens rotering kunde vara något längre och greppvänligare. Med sitt mångfald av finesser är städet ändå

smäckert och vackert, varför det väl pryder sin plats på flugbindningsbordet.

Vad kostar då detta underverk? Jo, enligt ADEXA ligger priset på cirka 425 kronor för städ plus tre chuckar. Det är väl inte ett städ i denna prisklass som man skaffar sig i början av sin flugbindningskarriär, men när man kommit därtill att man hellre binder flugor än tittar på Dallas i TV, då är 425 kronor en droppe i havet, för ett städ man har sitt flugbindarliv ut.

Hasse Norell

## Mer flugbindarnytt

Ja, för flugbindarna kommer det nyheter i en strid ström. Ett nytt material för nymfkroppar, t.ex., som enligt min mening är avsevärt mycket hanterligare än Swannundaze, har lanserats av Optima – ett mycket mjukt, mycket töjbart material i tolv grovlekar (Fin, Medium och platt) och tolv färger, som tillåter bindning av extremt naturtrogna nymfkroppar även i mycket små krokstorlekar. Det är Lato-produkter (adress, se sid 44) som tagit in nyheten.

En annan liten finess är Midge Tails från Karpens, för 9,75 kr per paket – det heter ursprungligen Micro Fibetts och består av ett paket med åtskilliga hundra (gissar jag) genomskinligt vita, avsmalnande fibrer, avsedda för stjärtspröt, spent-vingar, antenner, ben m.m. på flugor. Midge Tails kan färgas efter behag, med spritpenna... och spar mycket kvalitetshackel, som kan sparas till viktigare uppgifter. Midge Tails är garanterat obrytbara, lovar tillverkaren. Tro det ... men det kostar inte mycket att pröva.

Bengt Öste

## FLUGBINDARE med anspråk VÄLJER



### ADEXA

TOP QUALITY FLY TYING MATERIAL

Finns hos Din redskapshandlare

## ADEXA

Box 3036  
461 03 Trollhättan  
Tel 0520/731 33



### Roterande hackeltång

Den verkliga nyheten för oss flugbindare är den nya hackeltång som Roberto Pragliola tagit fram. Här kan man tala om ett nytänkande när det gäller lindning av hacklet. Skaftet är roterande och själva hackelhållaren är ledbar. De ledande rörelserna på hackeltången motverkar att hacklet går av. Med en tång av den konventionella typen händer det ju då och då att hacklet går av på grund av att det blir en för stum dragning i detta. Fjädrarna i den nya tången är styva och ger ett bra grepp om hackelspetsen. Priset 45 kronor är rimligt med tanke på den komplicerade tillverkningen. Roberto Pragliola har med denna konstruktion av hackeltång undanröjt det irritationsmoment som ett avdraget hackel innebär i slutmomentet av flugbindningen.

Hasse Norell

### Ny drömfiskeres

Silver Doctor Fishing Tours, alias Kaj Kull, Bobergsvägen 45, 841 00 Ånge, tel. 0690-123 60, erbjuder även i år en resa till "drömvattnen" på andra sidan klotet, närmare bestämt Tasmanien, Australiens minsta delstat.

Öringen där har en medelvikt som varierar mellan 1 och 3,5 kilo, och det är dessutom gott om dessa storöringar... fisket i Tasmanien är av samma superklass som det fiske på New Zealand, som Even Rise berättar om i en artikel i detta nummer.

Men att bota en värkande fisketarm med såpass exklusiv medicin kostar förstås: 21.220 (tjugoentusentvåhundratjugo) kronor, för två veckor, 14 jan.-1 februari 1983. Men effektiv bot är det, lovar Kaj Kull, för de åtta som tar chansen.

Vi andra avundas dem, och gnetar vidare för att få ihop till avgiften...

Bengt Öste

## Fiskelycka är inget trolleri!

Det börjar ofta med bra grejor . . .



**ex Grafit, Kingfischer, Diamondback, några av marknadens absolut bästa spön, härliga att hantera både med och utan fisk.**

Fyra modeller verkliga toppspön, tillverkade med ett första lager av parallellt längsgående hundraprocentig "Low Modul" kolfiber. Ovanpå detta, också en kryssväv av hundraprocentig "Low Modul" kolfiber. Den kombinationen ger en mjuk härlig aktion, med bibehållen kraft och styrka. Spöna är försedda med Boronförstärkta lågprofilholkar som eliminerar att klingan blir oval vid hög belastning.

**På egen verkstad ger vi dessa spön en extra elegant design och du får ditt namn inskrivet direkt på klingan.**

8' 6" kl	4-5	75 gr	1.450:-
9' 6" kl	7-8	110 gr	1.575:-
10' 6" kl	8-9	125 gr	1.950:- 3-delat
14' kl	10-11	290 gr	2.150:- 3-delat

# Raskens

SPORTFISKE

Hualtvägen 2 Timsfors  
285 00 MARKARYD

0433 / 123 00

### "Dan-vice"-nytt städ

Gennemläser man et katalog fra en af vore mere velassorterede forhandlere af værktøj til fluebinding vil man bemærke, at det tidligere store udvalg i flugbindingsstæd de sidste par år er skrumpet betydeligt ind.

Og dertil kommer, at priserne er krøbet voldsomt i vejret - ja, et af de dyreste stæd, det amerikanske HMH ligger i dag oppe på en pris af 1200 sv.kr.

Til alt held findes der billigere stæd, der opfylder deres opgave lige så godt som de meget dyre stæd.

Igennem flere år har en dansk, der i vintermånederne underviser ungdommen i fluefiskeri og fluebinding, arbejdet med tanken på lave et stæd, der kunne bruges til alle størrelser fluekroge, og stadig holde dem solidt forankret mellem parallelle kæber, kunne variere højden på chocken, variere dennes hældningsvinkel og yderligere kunne drejes, så fluen under bindingen nemt kunne placeres 'med bugen i vejret'. Men han stillede yderligere det krav, at stædet skulle være nemt at betjene, og så kunne holdes indenfor en pris, der kunne dækkes af en mere normal pengepung.

Jeg har gennem et par måneder brugt stædet til binding af mine fluer, og jeg er yderst tilfreds med dets funktion. Med 'stangen', der peger bagud, kan man samtidig løsne chucken, så dens hældning kan ændres og den kan drejes hele vejen rundt. Med en lille fingerskrue fortil på venstre side af chucken kan man 'grovindstille kæberne', og bagtil sidder så en større fingerskrue, hvormed man spænder krogen fast. Grundet det materiale chucken er lavet af og dets sortelokserede overflade behøver man ikke spænde kæberne kraftigt sammen for at få krogene, fra den mindste til de største, til at sidde urokkeligt fast. For at prøve stædets spændvidde har jeg selv bundet på krogen fra den største laksekrog jeg havde - 10/0 - til den mindste 'Mighty Midge' - 24 - og de sad alle urokkelig sikkert imellem Kæberne, og hvad sådan set var af større betydning: selv den lille krog kunne der nemt bindes på grundet kæberne ret spidse facon.

Stædet er som sagt dansk - og har fået navnet "Dan-vice". Konstruktor, fabri-

forts på næste sida



forts från föreg sida

kant og forhandler i samme person er Thorkild Damm. Birkedalsvej 13. DK - 8260 Viby J. (tlf. 06-11 04 92). Stødet sælges i postordre for sv.kr. 250. Eventuelle detaillister, der kunne tænke sig at forhandle 'Dan-vice' er velkomne til at kontakte Damm.

P.T.J.

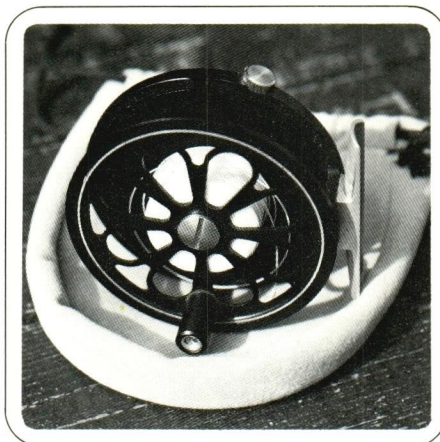
## The Ross Reel

Den i USA prisade nya flugrullen The Ross Reel - efter konstruktören Ross P. Hauck, som bor i Californien och har två lax- och steelheadälvar på ägorna - finns nu i Sverige, genom Harry Salmgren, Myrstigen 4, 576 00 Sävsjö, tel. 0382-114 30.

Mr. Hauck är djärv nog att ge livstidsgaranti på sin rulle. Den tål att tappas även i nordiska stenskravel, menar han (han har själv kört över den med jeep), och förklaringen är att rullen är fräst ur ett enda stycke lättmetall, inte gjuten.

En annan finess är bromsen, en fjäderbelastad "knapp" av delrin, outslitlig även den - en utomordentligt mjuk broms, som ställs in med en liten skruv på rullstativet men som har den nackdelen att den verkar i bägge riktningarna - med full broms blir det trögt att veva in!

Det betyder att rullen saknar "knarr", och skönt är det... utom möjligen för de obotligt Hardy-frälsta, förstås. The Ross Reel finns vidare i tre storlekar, från RR 1 till RR 3 - alla avsedda för lätt fiske. Den minsta väger c:a 90 gram och tar en WF-5-F med 40 yds backing, mellanstorleken en WF-6-F med 75 yds backing och RR 3



The Ross Reel nr 2 - här med 50 yds Cortland 20 lbs. backing. Utöver backingen rymmer den ledigt en WF-6 F.

(Foto: Bengt Olson.)

(c:a 120 gram) en WF-8-F med 80 yds backing.

FiN har provat mellanstorleken med en WF-5-F och kan intyga att bromsen fungerar perfekt. Enligt tillverkaren har rullen bara en nackdel: man måste dra åt bromsen innan man lossar den skruv som håller spolen, vid spolbyte. Men FiN har hittat ytterligare två nackdelar: den skruv som reglerar bromsen sitter alltför fritt och går alltför lätt - det hände ofta att den ändrade bromsverkan av sig självt, så att säga.

Den tredje nackdelen är naturligtvis priset här i Sverige: 1.200, 1.250 och 1.300 kr!

Bengt Öste

## Bucknall's rulle

En annan rulle med samma enkla "styling" som The Ross Reel, men avsevärt mycket billigare - kring 275 kr, säger Thomas Lantz, Latoprodukter, Askungvägen 15, 175 70 Järfälla, tel. 0758-390 08, som importerat nyheten - är brittiska Sundridge's GB65 och GB80.

GB står för Geoffrey Bucknall, och 65 och 80 är vikten på de bägge rullar som ingår i serien. "65:an" är en rulle för lätt fiske, med linor 4 och 5, medan GB80 tar upp till WF 10 med 100 yds backing.

GB-rullarna är med andra ord extremt lätta, och förklaringen är att de inte är gjorda i metall, utan av ett mycket hårt s.k. kompositmaterial. Bromssystemet är det enklast tänkbara - bromsfläns på spolen för finger- eller handbromsning, och en reglerbar knarr, omställbar för vänsterhänta.

Rullens enda nackdel, som jag ser det, är att knarren är väl hård och högljudd... men det finns ju de som älskar det ljudet. Fiskare vill säga, aldrig fiskar.

Bengt Öste

## Nya fluginor

Till de nya rullarna har jag provat nya linor, en vit Borkast WF-5-F från Skarp's i Floda - nåja, den fanns redan i fjol på den svenska marknaden - och en lysande rosaröd Long Belly från Karpens, företagets egen speciallina, en WF-8-F.

Det var en smula motvilligt jag prövade dem, måste jag tillstå, för jag är en entusiastisk Cortland-anhängare - Cortlands linor är enligt min erfarenhet de i särklass slitstarkaste som finns att köpa, och de har i många år haft "långa magar" utan att göra speciell reklam för dem, eller kanske rättare sagt "progressiva" klumpar, vilket är ännu ett strå vassare och betyder att belly-längden är anpassad till varje enskild viktklass.

Men jag måste medge att andra märken tycks knappa in på försprånget. Borkast, som uppges vara designad speciellt för de snabba boron-spöna, fungerar ypperligt även med långsamma träspöna, och vikten (WF 5:an är snarare en WF 4 1/2) passar just mina lätta spöna.

Karpens illröda longbelly-lina är även den en lätt- och långkastarlina, vilket man vill. Den "bär" utmärkt vid mycket långa kast... men är det bara jag som har svårt att klara en linfärg som erinrar om neonspelet i Las Vegas?

Egentligen bjuder det mig emot att skriva om en ny lina efter kanske ett hundratal kast eller några fiskedagar. En test bör, anser jag, pågå i tre år om den skall ha något värde - en lina kan kasta bra, men först efter några säsonger vet man om den också håller för hårt fiske. Det är nämligen få linmärken som gör det - jag har slitit ut en Hardy på ett par veckor, och en Air Cel på ett par månader och de som inte håller bör man aldrig köpa, hur bra de än kastar. Man kan bli sittande på fjället med ett fnasande linelände, och den risken vill jag inte ta!

Bengt Öste



## Nu har det kommit - FiN:s märke!

För fiskevästen, jackan eller mössan - FiN:s nya märke, mörkt olivgrönt, med en gyllene slända! Pris 15:-

Så skaffar Du **FiN-märket**: betala på postgiro nr 1 07 94-6, eller skriv eller ring vår prenumerationsman, Bertil Ekholm Erb, Markgatan 11, 294 00 SÖLVESBORG, tel 0456-107 09.

Du kan också köpa **FiN:s dekal** - för bilen eller spötuben, eller bägge, 265x55 mm, varmt gult i färgen, med FiN-sländan och text på svenska eller danska. Pris: 10:-.

Av **gamla årgångar av FiN** finns 1979 endast inbunden, ett fåtal ex., pris: 225:- Årgång 1980 finns inte alls, däremot 1981, pris: 110:- Årgång 1981 kan också fås inbunden på beställning. Ring eller skriv Bertil Ekholm Erb - adress och telefon, se ovan.



# Balanserad utrustning ger lyckat flugfiske

## Dragonfly den moderna flugrullen

Extra lätt flugrulle med patentsökt, tyst, variabelt bromssystem. Modern termoplastteknologi har använts vid konstruktionen av denna kompositrulle. Den innehåller inte bara grafit utan även orienterade glasfibrer för ökad styrka. Unik friktionsfri linförare. Enkel att ändra från höger- till vänsterhandsvevning. Idealisk för grafitspön. Tre storlekar.

## Det är linan som »gör» kastet Cortland original

Leder utvecklingen av den moderna fluglinan. Genom erfarenhet redan från råsilketiden har Cortland ett enastående kunnande, som byggs in i linorna. Cortland var dessutom först i världen med den syntetiska fluglinan och ligger därför även före när det gäller modern plastteknologi.

Det är därför Cortland kan »skräddarsy» linor för varje typ av flugfiske i alla slags vatten från strida strömmar till lugna put-and-take-vatten.

### Men det gäller att välja rätt

Dubbel-taperade eller klump må vara vars och ens ensak.

Vad som kan sägas är väl möjligen att klumplinan ger bästa utbyte med de alla populärare grafitspöna. Att man sedan bör ha rätt linklass till varje spö är en självklarhet.

### Cortland har linor för alla fiskedjup

Flytande, Intermediate med specifik vikt 1,06 (obetydligt tyngre än vatten). Denna lina »flyter» strax under ytan. Sink tip med ca 3 m sjunkande främre del. Denna linspets kan antingen vara sakta sjunkande, sjunkande eller snabbsjunkande beroende på vilket fiskedjup som är aktuellt. SL-linorna har mera »body» för längre kast och är flytande.

I sortimentet ingår naturligtvis flera varianter av sjunklinor med de så kallade »strykjärns»-linorna (snabbsjunkande) som ett gångbart alternativ speciellt vid vårfiske i stora vatten. Om man sedan väljer att fiska med shooterhead finns alla varianter.

Cortland tar ut maximal aktion ur varje spö. Det är därför så många väljer Cortland.

Mera information i Normark-Daiwa-katalogen som Du kan hämta hos Din handlare.

**Nor**mark®

Box 74, 782 00 Malung. Telefon 0280/125 65 växel

## Nr 4 okt 1982

### Årgång 4

Redaktör:  
Bengt Öste

Ansvarig utgivare:  
Nore Sundin

Redaktionskommitté:  
Kennet Boström  
Preben Torp Jacobsen  
Gunnar Johnson  
Jerry Pettersson  
Nore Sundin  
Bengt Öste

Redaktionsråd: Carl Adlercreutz;  
Tommy Bengtsson; Jan Forsander;  
Nils Färnström; Svend Saabye;  
Rolf Smedman; Steen Ulnits.

REDAKTION: Bengt Öste, Nytorpsvägen 27, 135 68 Tyresö, tel. 08/770 04 57.

ANNONSER och PRENUMERATIONER (även uteblivna tidningar, lösnummer etc): Bertil Ekholm Erb, Box 82, 294 01 Sölvesborg, tel. 0456/107 09.

Prenumerationspris: Från 1982: Helår 110 svenska kronor. I Danmark, Norge och Finland motsvarande priser omräknat efter gällande valutakurser vid prenumerationstillfället.

GLÖM EJ ADRESSÄNDRA NÄR DU FLYTTAR!

Vid all korrespondens med tidningen rörande prenumerationer, adressändring etc uppge alltid prenumerantnummer!

Redaktionen tar gärna emot artiklar, reportage och bilder från läsarna. För ej beställt material ansvaras icke.

Eftertryck eller annat mångfaldigande av innehållet i denna tidning, helt eller delvis, är ej tillåtet enligt lagen om upphovsmannarätt.

Flugfiske i Norden utges av Förlagsaktiebolaget Flugfiske i Norden, Box 11062, 250 11 Helsingborg. Tidningen utkommer med sex nr om året, fördelade på tre nr på våren och tre nr på hösten/förvintern.

Tryckt 1982 hos Abetryck, Helsingborg.

ISSN 0349-3849.

Nummer 5-6 av Flugfiske i Norden 1982 beräknas utkomma i november-december.

## Tankar på strandkanten

Under den här vinjetten kan kända och okända gästkrönikörer medarbeta. Sma filosofiska funderingar, arga athutningar, tankar och reflexioner kring det där med flugfiske – allt är välkommet. Skriv högst 1,5 A4-papper och skicka in till redaktionen.

Införda gästkrönikor belönas med ett signerat konsttryck av Gunnar Johnson.

## MÖTE MED "FRITIDSFISKARE"

Det är i början av Maj i år.

Pohlman och hans polare vid SMHI har visat lågtryck i flera veckor. Så kommer den dag då dom har fel. Den dag vi väl alla väntar på. Måttliga vindar, sol och över 10°C.

Nu skulle jag försöka lura någon av dom öringar som stryker runt Amundön söder om Göteborg. Jag har nämligen aldrig lyckats med detta, men sedan junioren i hemmet tagit upp en på 1,2 kg efter en klassutflykt, så har jag gett mig katten på att lura någon av dom någon gång.

Kaffe fixades, kamera och fiskeprylar lastades i en ryggsäck och så iväg.

Egentligen trivs jag alldeles för bra på Amundön för att fiska. Stället är en oas strax utanför storstaden, med en härlig och omväxlande natur. Det är härligt att bara vara där, titta sig omkring, fotografera och bara mysa.

Vinden är lite hårdare här ute, så det blir lite bilder och kaffe innan flugspöt tas fram och görs i ordning för kvällens dust med öringen.

Fem minuter efter jag startat fisket dyker det upp en eka runt udden med två äldre "gentlemän". Motorn slås av och de två börjar systematiskt loda in 1,5 metersdjupet. Dom försvinner bakom nästa udde och motorn dör. Jag hinner med några kast till innan dom på nytt dyker upp. Nu läggande nät fem-tio meter från stranden. Mitt framför mig slutar dom med att koppla flötet och svepa en öl, den tomma burken slängs i havet.

Förbannad till tusen säger jag något om djävla natursvin, vilket dom inte svarar på. Tur kanske. Lusten att fortsätta fiska har dom definitivt tagit död på. Resten av kaffet försvinner inombords, prylarna lastas in och jag drar hemåt.

På hemvägen kan jag se resultatet av deras utflykt. Vilket gör mig ännu mer förbannad. Fyra guppande ölburkar syns lång väg på det nu blanka havet. Lika tydligt syns näten som ett streck i vattenytan. Hela viken mellan Stora och Lilla Amundön är effektivt igentäppt. Cirka 400 meter nät från ytan till botten. I det läget önskar jag att någon båt går in i viken och river med sig hela härligheten.

Att något måste göras åt dessa "fritidsfiskare", som skall ha "ett kok fisk", har det skrivits spaltmetrar om i fiskepressen. Men med bara ord kommer man inte långt om ingen vill bry sig om vad som skrivs.

Tryck upp allt som har skrivits om dessa problem och skicka det till våra politiker! Publicera adresser till dom olika politiska partierna, våra riksdagsmän och be folk skriva brev och kort med krav på att något görs! Detta har fungerat i andra frågor, kanske även här! Ställ frågor till våra politiker och publicera svaren!

Det får bara inte fortsätta som nu.

# Köp sälj och byt

Köp, sälj och byt-annonserna är gratis endast för FiN:s **prenumeranter**. En annons per nummer, bestående av högst fem textrader plus namn och adress får Du gratis.

Skicka Ditt annonsmanus (maskinskrivet eller tydligt textat) till Flugfiske i Norden, Box 11062, 250 11 Helsingborg.

**Köpes:** "Fiske" av Leidesdorff, "Den ofullkomliga fiskaren" av Färnström, "Fjällfisken hugger" av Lidman. Säljes: Diverse fiskeböcker, bl.a. några titlar av Hans Lidman. Lennart Simonsson, tel. 0647-106 35.

**Köpes:** Gamla Färnströmböcker och Lidmans "Skogen kallar" och förstaupplagan av "Det nappar i Svartån". Claes Lindell, tel. 0431-191 33.

**Säljes:** 1 st Em Trout 10 fot, AFTM 9-10, splitcane, 1 st Hörgård Carbon 8 fot 6 tum, AFTM 6-7, 1 st Masterline Banker, sjunkande, 1 st Hardy AFTM 7, DT, flytande. Micael Sundberg, tel. 063-11 46 21.

**Köpes och bytes:** jag vill köpa Hans Lidmans "Skogen kallar" 1946, "En jägares ungdomssynder" 1950 och som byte har jag "Det nappar i Svartån" 1945, "Bortom stigarna" 1956, "Laxögat" 1959, "Kamrat i norr" 1966. Anders Ericson, Maratongatan 4, 871 00 Härnösand, tel. 0611-181 15.

**Köpes:** Hardy splitcane-spö i gott skick till min samling. Bra betalt för fin kvalitet. Petter Grünert, Nordkapp, Gasverksgatan 13, S-211 29 Malmö, tel. 040-11 27 19 (priv.) eller 97 01 04 (kont.).

**Säljes:** Hardy Palakona 8 1/2 fot, AFTM 6, använt 2 ggr, 600 kr; Geoffrey Bucknalls Power Flyte 9 1/2 fot, AFTM 9, litet använt, 175 kr. Tel.: 040-12 15 61.

**Köpes:** gamla, defekta eller trasiga splitcane-spön eller delar, allt beaktas. Säljes: två känguruskinsnågar à 800-900 kr. Raul Olzson, Tel. 0410-193 25 eft. kl 17.

**Säljes:** Hardy Corona silkelina nr 3 (AFTM 6-7), i utmärkt skick, mycket litet använd, mörkbrun, DT. Brevsvar med anbud till Lars Ivarsson, kir.klin., Lasarettet, 462 01 Vänersborg.

**Säljes:** på grund av sjukdom säljes 2 st flugspön av Thomas & Thomas fab.: Salmon XL 10 fot, 3-delat AFTM 9, som nytt, och The Henrickson 8 fot 6 tum, 3-delat AFTM 5, helt nytt, samt en flugrulle Bogdan 00, ny. Skriv till Axel Nordström, Peder Holmsg. 11 B, Ronneby, eller ring 0457-141 31.

**Säljes:** canespö från Moon i Malung, 9 fot AFTM 7, 3-delat; Pezon et Michel Supermarvel 7 fot 2 tum, AFTM 4-5; unikt teleskopspö i stål, märke "Rickardsson", Chicago, USA; Hans Lidmans "Laxögat" från 1959, häft. i bra skick, bytes mot fiskelitteratur, gärna Arbman och Lidman. Ring Pelle, 0491-913 23 kl. 17-21.

**Säljes:** Bechs "Sådan vælger og bygger man fiskestænger", Köpenhamn 1964, 130 sid., 43 ill., häftad, 40 kr; Sturgis' och Taverners "New Lines for Fly-Fishers", London 1946, 208 sid., ill., helkbd 100 kr. Börje Gilling, Drottningg. 51, 582 27 Linköping.

**Säljes:** välbyggt flugspö enl. artikeln i FiN 3/81; spöt är endast 7 fot 9 tum för AFTM 6, men med kraftfull aktion, pris 1.200 kr. Bengt Wiklund, Gäddstigen 12, 343 00 Älmhult, tel. 0476-112 75.

**Säljes:** hjemmebygget Hardy 14 fot AFTM 9-10 (glasfiber), linor Hardy DT 10 F, "Oxbridge" DT 10 S, Air Cel Hi-D WF 10 F/S, rulle Hardy Salmon No. 2 med 200 m dacron 36 lbs backing. Ituier medfølger. Som nytt, samlet pris 500 s.kr. T. Asfeldt, Egeløkkevej 7, DK 7400 Herning. Tel. (07) 26 72 06.

**Säljes:** Hardy Palacona splitcane, ny topp, 7 1/2 fot, AFTM 6, 650 kr; Arjon Vattnan glasfiber, oanvänt, 8 1/2 fot, AFTM 7-8, 225 kr; Arjon Lightfly glasfiber, 8 fot, AFTM 5, 175 kr, trattgrammofon i perfekt skick, 1.400 kr. Raul Olzson, tel. 0410-193 25 eft. kl 17.

**Säljes:** flugfiskeresna 14/1-1/2 1983 till Tasmanien, Australien, där öringarnas medelvikt varierar mellan 1 och 3,5 kg. För vidare upplysningar ring eller skriv Kaj Kull, Box 16, 841 00 Änge, tel. 0690-123 60.

**Säljes:** rulle Shakespeare Beaulite 2814 plus 150 m 0,30 backinglina, 100 kr. Tel. 08-99 61 54.

**Säljes:** Walton Powell signature 7 fot 9 tum, WF 5-6, 2 toppar plus tub; Walton Powell Signature 7 fot 3 tum, WF 5, 2 toppar plus tub, bägge spöna i utmärkt kondition, Powells impregneringsolja medföljer. Thomas Stenström, Sikvägen 51, 135 41 Tyresö, tel. 08-712 26 03, eft. kl 17.

**Säljes:** impregnerat splitcane-spö Trout & Salmon 11 fot, flugrulle Shakespeare Speedex 2802, lina Hardy DT 9, plus backing, använt en gång, allt till ett pris. Sture, tel. 0930-307 24.

**Säljes:** fiskeböcker, Grey: Fiske med fluga 1923, Aho: Fiskelycka 1948, Sømme: Ørretboka 1941, Brekke: Om ørret og laksefiskeri i Norge 1940, Engeset & Schultz: Torrflugefiske 1935, Arbman: Sportfiskarliv, Farson: Med spinnspö jorden runt 1943, Bridgees: Modern Salmon Fishing 1939, Fly Dressers Guide med autograf av John Veniard 1952, plus några fler böcker om fiske. Brevsvar till Erik Rydh, Vikingavägen 210, 802 41 Gävle.

**Säljes:** flugrulle Daiwa 734 för AFTM 9 med extraspole och lina Scientific Anglers Air Cel DT 9 F, säljes p.g.a. spöbyte, använt fem dagar, pris 250 kr. Bo Hagelin, tel. 0270-151 12.

**Säljes:** Hardy snabbsjunkande DT 10, 50 kr, samt Hardy långsamtsjunkande DT 10, 50 kr, knappt använda. Splitcane-spö Sea Trout 9 1/2 fot, AFTM 8-9, 200 kr, Hardy Fibalite glasfiber 9 fot 3 tum, AFTM 10-11, 250 kr, plus flugrullar. Göran Hallin, Edinsv. 11, 131 45 Nacka, tel. 08-718 17 46.

**Säljes:** Hardy Palakona splitcane 8 1/2 fot AFTM 6, använt 2 ggr, 600 kr, flugrulle Leight Weight 1 plus extraspole, Bringséns, 75 kr, haspelspö ABU 412 9 fot 15-30 grams, 70 kr, haspelspö Daiwa A-3120-10 10 fot 15-40 gram, 80 kr. Tel. 040-12 15 61.

**Säljes:** unikt tillfälle - exklusivt spö för grov öring och stor harr, Brunner Orbigo Austria 8 fot AFTM 5-6, 2 toppar, i skick som nytt, 1.500 kr. Ring 08-774 81 53 e. kl 19.

**Köpes:** spöbyggarboken "A Master's Guide to Building a Bamboo Fly Rod", av Garrison & Charmichael. Per Strandberg, Vargvägen 29 B, 902 38 Umeå, tel. 090-10 14 57 (kl. 8-17) eller 11 56 40.

**Säljes:** Marryat bindstöd använt ett år, 350 kr, nypris 530 kr. Tomas Olsson, Jakobslundsv. 8, 141 71 Huddinge, tel. 08-97 58 64.



ELBE äg sedan många år expert på havsfiske. Vår ambition är nu att bli minst lika bra på flugfiske. Vi har stadigt utvecklat en av marknadens förnämsta sortiment av utrustning för flugfiske.

Titta efter ELBE flugfiske hos din sportfiskehandlare.

Har du ännu inte fått vår katalog "Fiske för Alla" 81-82, skriv en rad eller ring till oss så skickar vi med vändande post. Specialkatalogen "ELBE HOBBY" med allt om flugbindning, spöbyggnad, dragtillverkning m.m. kan du också beställa direkt av oss eller hos din butik. Medsänd 5:- i frimärken för Elbe Hobby.

**Elbe**

**FISKE FÖR ALLA**

Vagnvägen 6, 432 00 VARBERG Tel 0340. 195 65